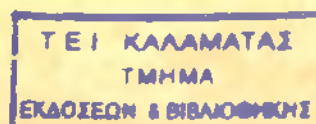

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΩΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ.
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ**

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. ΚΟΝΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΙΠΕΡΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

A.M.: 2003303

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2010

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	
1.1. Ορισμός της κοινωνικής πολιτικής	4
1.2. Κράτος πρόνοιας. Ιστορική διαδρομή κοινωνικής πολιτικής στη χώρα μας	4
1.3. Κοινωνικά Προβλήματα	6
1.3.1. Ποιοι και μέσα από ποιες διαδικασίες συμβάλλουν στον χαρακτηρισμό καταστάσεων ως κοινωνικά προβλήματα;	7
1.4. Οριοθέτηση της κοινωνικής πολιτικής	8
1.5. Στόχοι – Σκοποί κοινωνικής πολιτικής	9
1.6. Τα επίπεδα άσκησης της κοινωνικής πολιτικής	11
1.7. Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων σε σχέση με την κοινωνική πολιτική	13
1.8. Σύγχρονες μέθοδοι οργάνωσης των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	15
1.8.1. Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης της Παραβατικότητας	19
1.8.2. Δημοτικά και Κοινοτικά Γραφεία Ενημέρωσης για την Απασχόληση	20
1.9. Αρμοδιότητες Δήμων και Κοινοτήτων	21
1.10. Μέθοδοι επικοινωνίας	23
1.10.1. Πλεονεκτήματα από τη χρήση της νέας τεχνολογίας	25
1.11. Διοικητική εποπτεία	27
1.12. Οικονομική διοίκηση ΟΤΑ	28
1.13. Συνεργασίες Δήμων και Κοινοτήτων σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο	29

1.14. Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του Συμβουλίου της Ευρώπης	30
1. <i>Απασχόληση</i>	30
2. <i>Κοινωνική Προστασία</i>	31
3. <i>Υγεία</i>	32
4. <i>Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός</i>	32
5. <i>Κοινωνικές Υπηρεσίες: Προαγωγή και παροχή κοινωνικών υπηρεσιών</i>	32
6. <i>Άτομα με Ειδικές Ανάγκες</i>	32
7. <i>Παιδιά και Νέοι</i>	33
8. <i>Οικογένεια</i>	34
9. <i>Μητέρα και Παιδί</i>	34
10. <i>Εργαζόμενη Γυναίκα</i>	34
11. <i>Μετανάστες</i>	35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΗΜΟΣ Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ

2.1. Ιστορικά – Δημογραφία στοιχεία	36
2.2. Διοικητικά θέματα	37
2.2.1. <i>Σημαντικά κτίρια και τοποθεσίες</i>	37
2.2.2. <i>Συνοικίες της Ν. Σμύρνης</i>	37
2.2.3. <i>Εκκλησίες της Ν. Σμύρνης</i>	37
2.3. Κοινωνική πολιτική Δήμου Ν. Σμύρνης	38
• Κοινωνική - Ψυχολογική στήριξη δημοτών	38
• Πρόγραμμα Κοινωνικής Βοήθειας	38
• Πρόγραμμα απαλλαγής δημοτικών τελών και δημοτικού φόρου απόρων, πολύτεκνων και ατόμων με αναπηρία - Μείωση 50% σε Τρίτεκνες Οικογένειες	38
• Δημοτική Τράπεζα Αίματος – Εθελοντικές Αιμοδοσίες	39
• Συνεργασία με ΟΑΕΔ / ΚΕΚ για την αντιμετώπιση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας σε κατοίκους της Ν. Σμύρνης	39
• Πρόγραμμα Στήριξης Προσφύγων	39

• Οργάνωση και αποστολή υλικού	39
• Θαλάσσια Καλοκαιρινά Μπάνια	40
• Ενημέρωση ευαισθητοποίησης στους κατοίκους Ν. Σμύρνης για Θέματα όπως AIDS, ΑμεΑ, κρατούμενοι κλπ.	40
• Αντιμετώπιση περιπτώσεων χρηστών ουσιών - ψυχιατρικών περιστατικών	40
• Εισαγγελικές παραγγελίες	40
• Εκπαίδευση εθελοντών	40
• Επιστημονική στήριξη των προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης	41
• Στήριξη Αστέγων	41
• Πρόγραμμα εμβολιασμού και στείρωσης αδέσποτων σκύλων	41
• Προληπτική ιατρική στα σχολεία	41
2.4. Κέντρο προσχολικής αγωγής	42
• Δημοτικοί παιδικοί σταθμοί	42
2.5. Προγράμματα Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής	42
• Γραφείο Κοινωνικού Σχεδιασμού και Συντονισμού	42
• Γραφείο Δημόσιων Σχέσεων	43
• Γραφείο Υγείας - Δημοτικά Ιατρεία	45
• Γραφείο Κοινωνικών Υπηρεσιών	46
• Προγράμματα κοινωνικής βοήθειας ομάδων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό	47
• Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.)	47
• Βοήθεια στο Σπίτι	49
• Κέντρο πρόληψης Ήλιος	50
• Εθνική Στέγη	51
• Πρόγραμμα Ατζέντα 21	53
• Γραφείο Συμβουλευτικής και Ψυχικής Υγείας	54
2.6. Σωματεία	54
2.6.1. Πολιτιστικός Οργανισμός Ν. Σμύρνης	54
2.6.2. Εστία Ν. Σμύρνης	57
2.6.3. Εθνική Στέγη	58
2.6.4. Ιωσηφόγλειο	58

2.7. Σύλλογοι	59
2.8. Αθλητισμός για Όλους - Προγράμματα «Αθλητισμός για όλους»	60
2.8.1. Αθλητισμός και Γυναίκα	60
2.8.2. Αθλητισμός και Παιδί	60
2.8.3. Αθλητισμός για τους Νέους	61
2.8.4. Αθλητισμός στην προσχολική ηλικία	61
2.8.5. Αθλητισμός και Τρίτη ηλικία	61
2.8.6. Αθλητισμός για προγράμματα ΑμεΑ	61
2.9. Αθλητικοί Σύλλογοι	62
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ	63
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	88
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	90
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	95
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	98

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στόχος της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η διερεύνηση του πλαισίου του ρόλου του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής.

Εξετάζεται ο βαθμός, το είδος των παρεμβάσεων και τα μέσα στήριξης και υλοποίησης των δράσεων στον κοινωνικό τομέα από τους φορείς της αυτοδιοίκησης.

Για την όσο το δυνατόν πληρέστερη οριοθέτηση των κοινωνικών πολιτικών της αυτοδιοίκησης, διερευνάται το φάσμα των κοινωνικών παρεμβάσεων του Δήμου Ν. Σμύρνης.

Σκοπός δεν είναι η εξαντλητική έρευνα του θέματος αλλά η τοπική καταγραφή του.

Τα συνδυαστικά συμπεράσματα που διεξήχθησαν από την έρευνα στις κοινωνικές δομές του Δήμου και από τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, έδειξαν πως ο Δήμος αξιοποιεί τις δυνατότητες για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής και πως αναλαμβάνει πρωτοβουλίες κοινωνικών παρεμβάσεων.

Καθώς ο κύριος άξονας της αποτελεσματικότητας των τοπικών κοινωνικών υπηρεσιών είναι η ικανοποίηση των εξυπηρετούμενων δημοτών, διεξήχθη σχετική δειγματοληπτική έρευνα. Σε ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο, απάντησαν 50 χρήστες των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου για παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίησή τους, σχετικά με τις υπηρεσίες του Δήμου.

Τα αποτελέσματα επεξεργάστηκαν με τη χρήση στατιστικού πακέτου (EXCEL) και βρέθηκε ότι οι δημότες που χρησιμοποιούν τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Ν. Σμύρνης έχουν υψηλά επίπεδα ικανοποίησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κοινωνική πολιτική εκφράζεται με τη συνεργασία διαφόρων επιστημόνων, ειδικών για τον σχεδιασμό και την υλοποίησή της. Για παράδειγμα την υιοθέτηση μέτρων καταπολέμησης της μακροχρόνιας ανεργίας των νέων (προγράμματα κατάρτισης, επιδότηση θέσεων εργασίας κ.α.). Για την δημιουργία ενός κέντρου υποστήριξης ατόμων με αναπηρία απαιτείται η σύμπραξη κοινωνιολόγων, πολιτικών επιστημόνων, οικονομολόγων, γιατρών, κοινωνικών λειτουργών. Για την επίτευξη των ευρύτερων στόχων της κοινωνικής πολιτικής απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, ακόμα και για τους τεχνικούς. Για να έχουν πρόσβαση οι εγκαταστάσεις από άτομα με αναπηρία (κινητική ή αισθητηριακή), πρέπει οι κατασκευαστές να γνωρίζουν τις ειδικές προδιαγραφές και τεχνικές για την κατασκευή των χώρων – όπως η κλίση που πρέπει να έχουν οι ράμπες, ή το άνοιγμα των θυρών στους ανελκυστήρες και τα δωμάτια για να χωρούν τα αμαξίδια των κινητικά αναπήρων.

Για να μπορέσει όμως να λειτουργήσει καλύτερα ένα τέτοιο κέντρο χρειάζεται να γίνει αποδεκτό από την τοπική κοινωνία. Η αντίδραση από τους κατοίκους μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα τα οποία αναιρούν τον κύριο στόχο της κοινωνικής ένταξης και ομαλής ζωής αυτών των ανθρώπων μέσα στο κοινωνικό τους περιβάλλον. Οι κοινωνικοί επιστήμονες, αλλά και εκπαιδευμένοι εθελοντές μπορούν να προσφέρουν εκεί πολλά.

Η στενή συνεργασία αυτών των ανθρώπων, λειτουργώντας πολλές φορές ως ομάδα συνθέτει το χαρακτήρα της κοινωνικής πολιτικής. Αυτό όμως στην πράξη δεν είναι κάτι απλό. Οι άνθρωποι από διαφορετικές ειδικότητες έχουν συνηθίσει να λειτουργούν στα δικά τους συγκεκριμένα πλαίσια, επιστημονικής πρακτικής και δεοντολογίας. Αν μάλιστα προσθέσουμε στην ομάδα σχεδιασμού και υλοποίησης τους χρήστες των υπηρεσιών, ή εκπροσώπους τους τότε το εγχείρημα γίνεται ακόμα πιο δύσκολο. Η ζωντανή και δυναμική κατάσταση αλληλόδρασης και αυτογνωσίας, διαμορφώνεται μέσα από διαδικασίες συναίνεσης και σύγκρουσης.

Τη στιγμή που γράφονται οι γραμμές αυτές το νέο σχέδιο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση («Καλλικράτης») βρίσκεται προ των πυλών. Στον επίλογο αναλύω κάποιες προτάσεις που αφορούν τον πολίτη και την κοινωνική πολιτική στους ΟΤΑ.

Κλείνοντας, θέλω να ευχαριστήσω τον κ. ΚΟΝΔΗ καθηγητή και εισηγητή της πτυχιακής μου εργασίας για τη καθοδήγηση και βοήθειά του, καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής μου εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

1.1. Ορισμός της κοινωνικής πολιτικής

Αν και κατά καιρούς έχει υποστηριχθεί ότι η κοινωνική πολιτική αποτελεί ένα ξεχωριστό επιστημονικό αντικείμενο, σήμερα γίνεται ευρύτερα αποδεκτό ότι πρόκειται για ένα διεπιστημονικό πεδίο.

Με τον όρο κοινωνική πολιτική αναφερόμαστε τόσο σε ένα σύνολο μορφών-μεθόδων κοινωνικής δράσης και παρέμβασης, όσο και σε ένα αντικείμενο μελέτης και επιστημονικής ανάλυσης των επί μέρους πολιτικών που την συγκροτούν. Για να αναπτυχθεί ένα θεωρητικό υπόβαθρο, αλλά και μέθοδοι έρευνας, ανάλυσης και παρέμβασης στην πράξη, αντλούνται στοιχεία μέσα από ένα φάσμα άλλων κοινωνικών επιστημών όπως η: κοινωνιολογία, δημογραφία, νομική (πολιτική και οικονομική επιστήμη), κοινωνική ανθρωπολογία, κοινωνική ψυχολογία, οικολογία, στατιστική (Βενιέρης, 2002).

Εναλλακτικά, η κοινωνική πολιτική είναι ένα σύστημα σκοπών και στόχων για τις συνθήκες διαβίωσης και την ποιότητα ζωής των πολιτών, το οποίο περιλαμβάνει ανάθεση ευθυνών (Ιατρίδης, 2005).

Η σύγχρονη κοινωνική πολιτική υιοθετεί μία διευρυμένη πολιτική στην υγεία, την κοινωνική ασφάλιση, και την πρόνοια αποτελώντας τον κύριο πυρήνα της. Εντάσσονται πολιτικές που αφορούν την εκπαίδευση, την απασχόληση, την κατοικία, τη μετανάστευση, την προστασία του περιβάλλοντος, στον πολιτισμό και στις Προσωπικές Κοινωνικές Υπηρεσίες.

1.2. Κράτος πρόνοιας. Ιστορική διαδρομή κοινωνικής πολιτικής στη χώρα μας

Στο ελληνικό Σύνταγμα κατοχυρώνεται η κοινωνική ασφάλιση διασφαλίζοντας τον δημόσιο, υποχρεωτικό και καθολικό χαρακτήρα της. Κύριος άξονας του ελληνικού μοντέλου κοινωνικής προστασίας αποτελεί το σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης. Με τη λειτουργία του, που διαμορφώθηκε ιστορικά από τη δεκαετία του 1950 μέχρι σήμερα, επιδιώκεται η κάλυψη των

κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι, χορηγώντας τους παροχές και υπηρεσίες που αναπληρώνουν τη μείωση ή την απώλεια εισοδήματος από απασχόληση (Ρήγα, 1993).

Η κοινωνική ασφάλιση ταξινομείται σε τρεις άξονες. Ο πρώτος αφορά στην ύπαρξη ενός δημόσιου σχεδίου, κύριας και επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης. Ο δεύτερος άξονας αφορά στην επαγγελματική ασφάλιση μέσω χρηματοδοτούμενων σχεδίων (επαγγελματικά - συμπληρωματικά συστήματα) και ο τρίτος σε ανεξάρτητα σχέδια (προγράμματα ιδιωτικής ασφαλιστικής κάλυψης). Λειτουργεί με αυτοδιοικούμενους ασφαλιστικούς φορείς, οι οποίοι συγκροτούν τον πρώτο άξονα ασφάλισης στην Ελλάδα. (Αμίσης, 2001)

Το πρώτο ασφαλιστικό ταμείο που δημιουργείται είναι το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.), που συστήθηκε με το διάταγμα της 15ης Δεκεμβρίου 1836, αλλά άρχισε να λειτουργεί από το 1861. Με το Ν.2868/192241 κατοχυρώθηκε ο θεσμός της κοινωνικής ασφάλισης και αποτέλεσε τη βάση για την ίδρυση κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου κλαδικών ασφαλιστικών ταμείων. Το 1935 καθιερώθηκε η υποχρεωτική ασφάλιση όλων των μισθωτών στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), που αποτέλεσε το γενικό φορέα κοινωνικής ασφάλισης καλύπτοντας το 1/3 του πληθυσμού. Η λειτουργία του Ι.Κ.Α. άρχισε την 1.1.1937, αλλά η χορήγηση παροχών ρυθμίστηκε το 1951 με τον Αναγκαστικό Νόμο 1846/51, ο οποίος με τις διαδοχικές του τροποποιήσεις συνθέτει και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του φορέα. Την ίδια περίοδο προωθήθηκαν νομοθετικά μέτρα που αφορούσαν το Ταμείο Ασφαλίσεως Εμπόρων (Τ.Α.Ε.) και το Ταμείο Επαγγελματιών και Βιοτεχνών (Τ.Ε.Β.Ε.) για την ίδρυση φορέων κύριας ασφάλισης. Αυτά λειτούργησαν το 1940. (Μέργου Γ, 2008).

Ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) ιδρύθηκε το 1961 καλύπτοντας σχεδόν το σύνολο του αγροτικού πληθυσμού, ενώ νωρίτερα με το Ν.Δ. 2698/53 κατοχυρώθηκαν τα κατώτατα όρια συντάξεων. Τη δεκαετία του '80, λειτουργεί πληθώρα ασφαλιστικών οργανισμών, με μεγαλύτερους το Ι.Κ.Α., το Τ.Ε.Β.Ε., τον Ο.Γ.Α. και τα Ταμεία των Τραπεζών (Προβόπουλος και Υφαντόπουλος, 1990).

Κατά τη δεκαετία του 1990 προωθήθηκαν σημαντικές παρεμβάσεις για τη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος κοινωνικής

ασφάλισης, ειδικότερα το 1999, έγιναν αλλαγές στη δομή των ασφαλιστικών οργανισμών, καθώς πολλοί καταργήθηκαν και άλλοι συγχωνεύτηκαν. Οι συντάξεις καθορίζονται πλέον με βάση το μισθό και τα χρόνια ασφάλισης και η αναπροσαρμογή τους γίνεται συνήθως με βάση την εξέλιξη του μισθού των δημοσίων υπαλλήλων. Η κοινωνική ασφάλιση περιλαμβάνει επίσης ασφάλιση κατά της ανεργίας από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και συμμετοχή στις παροχές κατοικίας και επιδότησης ενοικίου από τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) αλλά και με παροχές κοινωνικού τουρισμού, θεατρικών παραστάσεων κλπ. (Αμίτσης, 1993).

1.3. Κοινωνικά Προβλήματα

Ένας από τους κύριους στόχους της κοινωνικής πολιτικής είναι η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων λόγω της έλλειψης αναγνώρισης και κάλυψης θεμελιωδών αναγκών. Ο ορισμός του κοινωνικού προβλήματος και ο χαρακτηρισμός ορισμένων καταστάσεων ως κοινωνικά προβλήματα δεν εξαρτώνται απλά από την ύπαρξη ορισμένων δυσάρεστων συμβάντων, αλλά υπόκεινται σε κάποια συστατικά στοιχεία: Πρώτον ένα κοινωνικό πρόβλημα δεν είναι ατομική υπόθεση, αλλά αφορά το κοινωνικό σύνολο και πρέπει να υπάρχει σε δημόσιο επίπεδο. Έτσι, οι δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίζει ένας άνθρωπος ή μία οικογένεια λόγω της έλλειψης εργασίας των μελών της δεν συνιστούν από μόνες τους κοινωνικό πρόβλημα. Όταν η ανεργία πλήττει μεγάλο αριθμό ανθρώπων και μάλιστα με ορισμένα χαρακτηριστικά (π.χ. γυναίκες, νέοι πτυχιούχοι, μεγάλοι στην ηλικία εργάτες) και όταν αυτή η κατάσταση γίνεται αντιληπτή ευρύτερα με επιπτώσεις για την κοινωνική συνοχή, τα δεδομένα αλλάζουν.

Δεύτερον, πρέπει και οι ίδιοι οι άνθρωποι να αντιλαμβάνονται ότι κάποιες καταστάσεις συνιστούν πρόβλημα, και να τις αξιολογούν ως τέτοιες.

Τρίτον, κάθε πρόβλημα παραπέμπει στην αναζήτηση λύσεων. Κοινωνικό πρόβλημα δεν αποτελεί κάτι που βρίσκεται έξω από τις δυνατότητές μας, όπως π.χ. ορισμένα φυσικά φαινόμενα. Οι προτεινόμενες λύσεις συνιστούν μέρος της αναγνώρισης μιας αρνητικής κατάστασης ως πρόβλημα (Στασινοπούλου, 1996).

1.3.1. Ποιοι και μέσα από ποιες διαδικασίες συμβάλλουν στον χαρακτηρισμό καταστάσεων ως κοινωνικά προβλήματα;

Οι ειδικοί και ειδικότερα τα στελέχη σχεδιασμού και άσκησης κοινωνικής πολιτικής παίζουν σημαντικό ρόλο, όπως επίσης τα ΜΜΕ που έχουν μεγάλη δύναμη στην δημοσιοποίηση και τον χαρακτηρισμό καταστάσεων ως προβλημάτων. Διαφορετικές ομάδες πληθυσμού, ή ακόμα και ολόκληρες κοινωνικές τάξεις χαρακτηρίζουν ανθρώπους και συμπεριφορές ως κοινωνικά προβλήματα, σύμφωνα με τις ιδεολογικές τους πεποιθήσεις. Κλασσικό παράδειγμα αποτελεί η φτώχεια.

Σήμερα γίνεται ευρέως αποδεκτό ότι η έμφαση σε μία «επιδοματική» πολιτική ως μέσο προστασίας, για παράδειγμα των αναπήρων συμβάλλει στην περιθωριοποίησή τους και εντείνει τον στιγματισμό και τον κοινωνικό αποκλεισμό τους. Γι' αυτό πρέπει να προτείνονται «ενεργητικά» μέτρα που βοηθούν την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και στο κοινωνικό γίνεσθαι. Πολλές είναι οι περιπτώσεις στις οποίες η ίδια η κοινωνική πολιτική, ιδίως μέσα από τον τρόπο που λειτουργούν οι κοινωνικές υπηρεσίες εντείνει και αναπαράγει κοινωνικά προβλήματα, ή προσπαθώντας να λύσει κάποια από αυτά, συμβάλλει στην δημιουργία νέων.

Μία άλλη ενδιαφέρουσα άποψη είναι αυτή της «κοινωνικής κατασκευής» των προβλημάτων και της μετατροπής των ανθρώπων σε παθητικά αντικείμενα από ενεργά υποκείμενα. Η κοινωνία είναι εκείνη που δημιουργεί συνθήκες εξάρτησης και αποκλεισμού και μετά καλείται η κοινωνική πολιτική να αναπτύξει μέτρα διαχείρισής τους, χωρίς να στοχεύει στην ουσιαστική αλλαγή αυτών των συνθηκών (Στασινοπούλου, 1996).

Ο στιγματισμός πολλών ομάδων είναι ένα επακόλουθο της διαδικασίας προσδιορισμού των κοινωνικών προβλημάτων. Ο χαρακτηρισμός καταστάσεων ως κοινωνικών προβλημάτων, δεν γίνεται αόριστα, αλλά σε σχέση με υπαρκτούς ανθρώπους, με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά όπως, κοινωνική τάξη, εθνική προέλευση, φύλο, ηλικία, σεξουαλική συμπεριφορά, θρησκευτική πίστη και άλλα. Ο Foucault επισημαίνει την δύναμη που έχει ο λόγος ως άσκηση εξουσίας, στο να χαρακτηρίζει και να κατασκευάζει τελικά

κοινωνικές καταστάσεις αποκλεισμού ολόκληρων πληθυσμιακών ομάδων (Watson, 2000).

Η αντιμετώπιση των οικονομικών μεταναστών είναι ένα άμεσο παράδειγμα. Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες προτείνεται να υιοθετηθεί ευρέως ο όρος «χωρίς χαρτιά» αντί του όρου «παράνομος». Ο όρος «παράνομος μετανάστης» παραπέμπει αυτομάτως σε αρνητικές για την κοινωνία επιπτώσεις, χωρίς καν να εξετάζεται με ποιους τρόπους συμβάλλει η ίδια η λειτουργία των αρμοδίων αρχών στην αδυναμία των μεταναστών να έχουν εγκαίρως τα απαραίτητα έγγραφα (συνήθως συνιστά την παρανομία τους).

Η κοινωνική πολιτική πρέπει να στοχεύει στην κατανόηση της δημιουργίας των κοινωνικών προβλημάτων και στην ανάπτυξη στρατηγικών ουσιαστικής αντιμετώπισής τους, υιοθετώντας θετικά μέτρα προώθησης της κοινωνικής συμμετοχής (Watson, 2000).

1.4. Οριοθέτηση της κοινωνικής πολιτικής

Η κοινωνική πολιτική ασκείται μέσα από ένα σύνολο εξειδικευμένων φορέων, δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα. Κύριος πυρήνας συγκρότησης είναι πολιτικές στα πεδία της υγείας, της κοινωνικής ασφάλισης, και της πρόνοιας. Σήμερα υιοθετείται μία διευρυμένη οπτική στην οποία εντάσσονται πολιτικές που αφορούν την εργασία, την κατοικία, το περιβάλλον και τον πολιτισμό. Γι' αυτό η οριοθέτησή της σε σχέση με άλλες πολιτικές είναι δύσκολη, γιατί εκτός από τα μέτρα τα οποία εμπίπτουν σαφώς στα δικά της πεδία, υπάρχουν και μέτρα τα οποία εφαρμόζονται στα πλαίσια άλλων πολιτικών, ιδιαίτερα της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης (Καραμεσίνη, 2005).

Για παράδειγμα, χαρακτήρα κοινωνικής πολιτικής έχουν τα προγράμματα κατάρτισης ανέργων με στόχο την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας και την καταπολέμηση της ανεργίας. Το ίδιο ισχύει και για τις φορολογικές ελαφρύνσεις, ή τις προνομιακές δανειοδοτήσεις σε πολίτες, σύμφωνα με ορισμένα κριτήρια οικογενειακής κατάστασης ή παροχής φροντίδας. Πρέπει ωστόσο να κατανοηθεί ότι κάθε πολιτική που έχει κοινωνικό χαρακτήρα δεν είναι αυτομάτως κοινωνική πολιτική, ενώ σε ορισμένες

περιπτώσεις οι ίδιες πολιτικές μπορεί να έχουν διπλό χαρακτήρα. Τέτοιο παράδειγμα αποτελούν σήμερα οι λεγόμενες «ενεργητικές πολιτικές προσφοράς εργασίας», οι οποίες απευθύνονται στους ανέργους και τους ανενεργούς και συνδυάζουν επαγγελματική κατάρτιση, παρακίνηση στην αναζήτηση εργασίας, τοποθέτηση και υποστήριξη στην εργασία, σε συνδυασμό με πολιτικές ίσων ευκαιριών και κοινωνικής πρόνοιας (Καραμεσίνη, 2005).

Ένα άλλο παράδειγμα αναφέρεται στην πολιτιστική πολιτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στα πλαίσια της οποίας αναπτύσσονται προγράμματα από ανθρώπους με αναπηρία, ή από διαφορετικές κουλτούρες με στόχο την ενίσχυση της πολυπολιτισμικότητας και της κοινωνικής συνοχής της τοπικής κοινωνίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις η πολιτιστική πολιτική δρα και ως κοινωνική πολιτική.

Επομένως, παρατηρούμε ότι η κοινωνική πολιτική ασκείται είτε σε συνδυασμό με άλλες πολιτικές, είτε ξεχωριστά στα δικά της πεδία. Συχνά πάλι, τα μέσα άσκησης κοινωνικής πολιτικής εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλων πολιτικών, όπως στο παράδειγμα της φορολογικής πολιτικής. Σε οποιαδήποτε περίπτωση πάντως, η ίδια η άσκηση της κοινωνικής πολιτικής εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική, εξαιτίας της ανάγκης εξασφάλισης των αναγκαίων πόρων (Στασινοπούλου, 1996).

1.5. Στόχοι – Σκοποί κοινωνικής πολιτικής

Οι Ο.Τ.Α. (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης) όργανα εκτελεστικού χαρακτήρα και όργανα σχεδιασμού και προγραμματισμού πρέπει να διαδραματίσουν πρωτεύοντα ρόλο στην προβολή των κατευθυντήριων προγραμματικών αξόνων της Δημοτικής αρχής, όπως εκφράζονται μέσα από τις ανάγκες και τα αιτήματα των τοπικών κοινωνιών.

Στην κοινωνική πολιτική καθολικό στόχο αποτελεί, η κάλυψη αναγκών ατόμων και κοινωνικού συνόλου. Η επίτευξη αυτού του στόχου, όμως, είναι από τα πιο ακανθώδη ζητήματα της κοινωνικής πολιτικής. Οι ανάγκες καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό από τις συγκεκριμένες κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες (Σταθόπουλος, 1996).

Η δέσμη των πολιτικών που συνθέτουν την κοινωνική πολιτική σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο δεν αρκείται πλέον στη στόχευση της ευημερίας, αλλά στην αλλαγή της καθώς και με τι μέσα την επιδιώκουμε. (Δεν είναι λίγες οι φορές που συγκρούονται οικολόγοι με στελέχη εφαρμογής μέτρων κοινωνικής πολιτικής). Για παράδειγμα, η υποστήριξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με στόχο την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας σε περιοχές οι οποίες πλήττονται από ανεργία, μπορεί να δημιουργήσει έντονες αντιπαραθέσεις αν υπάρχουν κίνδυνοι για το περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων.

Η κοινωνική πολιτική ταυτίζεται με ένα κράτος πρόνοιας, του οποίου οι ρυθμίσεις δεν αφορούν πλέον μόνο την εργατική τάξη, τους φτωχούς και εξαθλιωμένους, αλλά στοχεύει στην ευημερία όλων των πολιτών και στην ρύθμιση της κοινωνικής αναπαραγωγής ευρύτερα. Έτσι, στόχος της κοινωνικής πολιτικής πρέπει να είναι η κάλυψη των αναγκών με ολοκληρωμένο τρόπο και με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. (Κοντιάδης, 2001).

Επίσης ένας ακόμη σημαντικός στόχος της κοινωνικής πολιτικής στα πλαίσια της κάλυψης αναγκών, είναι να δίνει την δυνατότητα σε όλους να εκφράσουν τις ανάγκες τους και να συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψεως αποφάσεων που αφορούν την ιεράρχηση και τους τρόπους κάλυψής τους.

Η έλλειψη αναγνώρισης και κάλυψης θεμελιωδών αναγκών μπορεί να οδηγήσει στην δημιουργία κοινωνικών προβλημάτων, η αντιμετώπιση των οποίων θεωρείται ένας από τους κύριους στόχους της κοινωνικής πολιτικής.

Η κοινωνική πολιτική πρέπει να στοχεύει στην κατανόηση της δημιουργίας των κοινωνικών προβλημάτων και στην ανάπτυξη στρατηγικών ουσιαστικής αντιμετώπισής τους, υιοθετώντας θετικά μέτρα (Κοντιάδης, 2001).

Η κοινωνική πολιτική αποτελεί σύνολο παρεμβάσεων με στόχο την ρύθμιση της κοινωνικής αναπαραγωγής, την απορρόφηση των κραδασμών και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται ιδιαίτερα σε περιόδους βαθύτερων αλλαγών. Οι παρεμβάσεις αυτές έχουν πολύπλευρο χαρακτήρα, συχνά με απρόβλεπτες συνέπειες, παρά τις προσπάθειες μέσα από την εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων, για πρόβλεψη και πρόληψη κοινωνικών προβλημάτων. Είναι λοιπόν απαραίτητο να κατανοηθούν οι όψεις,

ο χαρακτήρας και η δυναμική της κοινωνικής αναπαραγωγής ευρύτερα, με αναφορά στις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης κάθε φορά κοινωνίας (Σταθόπουλος, 1996).

1.6. Τα επίπεδα άσκησης της κοινωνικής πολιτικής

Στις μέρες μας, ο επιτελικός φορέας στον σχεδιασμό και την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής είναι το κράτος. Καθορίζει το θεσμικό πλαίσιο και ουσιαστικά το εύρος και το περιεχόμενό της, και την εξειδικεύει σε συγκεκριμένα μέτρα. Αποφασίζει για τους πόρους και τους θεσμούς μέσα από τους οποίους αυτά θα εφαρμοστούν.

Στα πλαίσια του εθνικού κράτους τα επίπεδα άσκησης της κοινωνικής πολιτικής είναι το **κεντρικό** και το **τοπικό** (Σακελλαρόπουλος, 2001).

Στο κεντρικό επίπεδο εντάσσονται τα αρμόδια υπουργεία. (Στην Ελλάδα αυτά είναι το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας - και αρμόδιοι φορείς δημόσιου χαρακτήρα, π.χ. η κεντρική διοίκηση των φορέων κοινωνικής ασφάλισης). Ο επιτελικός σχεδιασμός, ο καθορισμός των κύριων κατευθυντήριων γραμμών άσκησης της κοινωνικής πολιτικής και ο έλεγχος είναι η κύρια ευθύνη τους.

Στο τοπικό επίπεδο η κοινωνική πολιτική ασκείται κυρίως από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης κυρίως τους Δήμους και από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση. Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να σχεδιάζει και να αποφασίζει για την κοινωνική πολιτική που ασκεί, στα πλαίσια όμως όλων όσων ορίζει ο νόμος. Συγχρόνως, είναι σημαντικός φορέας εφαρμογής της κοινωνικής πολιτικής του κεντρικού κράτους (π.χ. πληρωμή επιδομάτων και κοινωνικών βοηθημάτων).

Στην χώρα μας οι Δήμοι αναπτύσσουν προγράμματα κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης για ηλικιωμένους - γνωστά είναι τα Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ), ευπαθείς πληθυσμοί, για νέους και ανέργους.

Κύριος στόχος των προγραμμάτων τους είναι η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, η προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και η ενίσχυση

της συμμετοχής των πολιτών για την εξασφάλιση της ποιότητας ζωής τους. Πολλά προγράμματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και τον πολιτισμό εμπίπτουν και στην κοινωνική πολιτική. Στα πλαίσια της ανάδειξης μιας τοπικής κοινωνίας των πολιτών προωθείται η συνεργασία με συλλόγους, εθελοντικές οργανώσεις και πρωτοβουλίες πολιτών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ασκεί μεγάλη επίδραση μέσα από προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που υλοποιεί η αυτοδιοίκηση Α΄ και Β΄ βαθμού με την δική της χρηματοδότηση και υποστήριξη (Σακελλαρόπουλος, 2001).

Περνώντας στο υπερεθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, η κοινωνική πολιτική ασκείται είτε από υπερεθνικούς και διεθνείς φορείς, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο ΟΗΕ και ο ΟΟΣΑ, είτε από διεθνείς Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς (ΜΚΥΟ), όπως Ερυθρός Σταυρός (σήμερα και η Ερυθρά Ημισέληνος). Η Ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική έχει διττή έννοια: Αναφέρεται στις κοινωνικές πολιτικές που ασκούνται στα κράτη μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης και στην κοινωνική πολιτική που ασκούν τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κοινωνική πολιτική που ασκεί η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση, αφορά κυρίως σε θέματα απασχόλησης και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, ο οποίος ορίζεται στενά ως αποκλεισμός από την αγορά εργασίας (Σακελλαρόπουλος, 2001).

Με την μεγάλη ανάπτυξη επιδοτούμενων προγραμμάτων και την λειτουργία παρατηρητηρίων, η Ε.Ε. έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό την ασκούμενη κοινωνική πολιτική των κρατών μελών, καθώς αποτελεί σημαντική πηγή εξεύρεσης πόρων. Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν την αρμοδιότητα άσκησης κοινωνικής πολιτικής, καθώς η Ε.Ε. ρυθμίζει αυτά τα θέματα με ήπια νομοθεσία και κυρίως με συστάσεις και ανακοινώσεις, εφαρμόζοντας την αρχή της επικουρικότητας, σύμφωνα με την οποία το προβάδισμα δίνεται στο εθνικό κράτος και στους φορείς που βρίσκονται πιο κοντά στον πολίτη (π.χ. ΟΤΑ). (Βενιέρης, 2002).

1.7. Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων σε σχέση με την κοινωνική πολιτική

Η κοινωνία έχει μια δυναμική, που την οδηγεί σε συνεχείς αλλαγές. Η τεχνολογική πρόοδος, η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργούν νέες προσδοκίες και διαμορφώνουν καινούριες ανάγκες στους πολίτες. Ο ρυθμός μάλιστα της αλλαγής σήμερα είναι ταχύτερος από ποτέ άλλοτε, διαμορφώνοντας νέες ευκαιρίες (Μπέσιλα, 2006).

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει δεχθεί μέχρι σήμερα αλλεπάλληλα κύματα μεταρρυθμίσεων και είναι δεδομένο πως κάθε απόπειρα αναμόρφωσης των θεσμών και των δομών δημιουργεί αμφισβητήσεις που συνεπάγονται και τις αντίστοιχες αντιδράσεις. Μάλιστα, όσο πιο μεγάλες και πολύπλοκες είναι οι μεταρρυθμίσεις τόσο μεγαλύτερες και οξύτερες αναστατώσεις επιφέρουν. Αυτό οφείλεται στο ότι κάθε αλλαγή έχει αντίκτυπο στην ανακατανομή της εξουσίας και στα συμφέροντα που αυτή εκπροσωπεί.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι ένας θεσμός κοντά στον πολίτη που αντιλαμβάνεται την ανάγκη προσαρμογής στα νέα δεδομένα πολύ γρηγορότερα από οποιοδήποτε άλλο επίπεδο διοίκησης καθώς και την ανάγκη εξεύρεσης λύσεων. Η μεταβολή της κοινωνίας συμπαρασύρει αναγκαστικά και το θεσμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και απαιτεί απ' αυτόν έναν καινούριο ρόλο (Μπέσιλα, 2006).

Ο ρόλος όμως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, ρυθμιζονταν ανέκαθεν από το κράτος, το οποίο την αντιμετώπιζε πάντα διστακτικά και επιφυλακτικά, με ή χωρίς προσχήματα. Η ανάγκη μεταρρυθμίσεων που ανταποκρίνονται στα νέα αιτήματα της κοινωνίας και των πολιτών της, εξαρτάται, σε πολύ μεγάλο βαθμό, από την ικανότητα της κεντρικής διοίκησης να αφουγκραστεί ή και να προαντιληφθεί τις καινούριες ανάγκες που διαμορφώνονται (Διβάνη, 2006).

Όταν λέμε Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν εννοούμε βέβαια μόνο τις αρμοδιότητες και τα οικονομικά, αλλά κυρίως τον επαναπροσδιορισμό της φυσιογνωμίας και του ρόλου του θεσμού στη νέα εποχή. Μια βαθιά αναγέννηση του τοπικού διοικητικού συστήματος, συνεκτική και όχι αποσπασματική, με πυξίδα, το δημόσιο συμφέρον, το περιβάλλον, τον

πολιτισμό, τις περιφερειακές ανισότητες, τον σεβασμό στον πολίτη (Τάχος, 2006).

Στην κατεύθυνση αυτή πρέπει πρώτα να εντοπισθούν τα προβλήματα και ύστερα ν' αναζητηθούν οι ορθές λύσεις -από θεσμική και κοινωνική άποψη- ώστε να προστατευτεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση από την επανάληψη του κράτους σε μικρή κλίμακα και ιδιαίτερα από τη μεταφορά σ' αυτήν της παθογένειας της κεντρικής διοίκησης.

Ο Νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων κινείται σ' αυτό τον άξονα. Η κατάρτιση αυτού είναι πλέον πραγματικότητα. Πράγματι, με το Ν. 3463/2006 κυρώθηκε ο Νέος Κοινοτικός και Δημοτικός Κώδικας. Η αναθεώρηση του Δ.Κ.Κ. (Π.Δ. 410/1995) ήταν πλέον επιβεβλημένη, εφόσον ο Κώδικας αυτός αντανάκλασε τις ανάγκες του χρόνου που συντάχθηκε και του τότε ρόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση όμως, ως κατ' εξοχήν κοινωνικός θεσμός, εξελίχθηκε ραγδαία, επηρεάστηκε πολύ από τους νέους θεσμούς και ρόλους που εισήγαγε η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι ανάγκες της δεν μπορούσαν να αντιμετωπιστούν πλέον από τις διατάξεις του Π.Δ. 410/1995. Διαμορφώθηκε τότε μια πληθώρα νομοθετημάτων, άλλα πιο συστηματικά και άλλα με περισσότερο αποσπασματικό χαρακτήρα, τα οποία όμως βρίσκονταν διάσπαρτα και δεν μπορούσαν ως εκ τούτου να χρησιμοποιηθούν με ασφάλεια από τους τοπικούς οργανισμούς, δυσχεραίνοντας ταυτόχρονα το έργο του κάθε εφαρμοστή του δικαίου (Μπέσιλα, 2006).

Τα νομοθετήματα όμως αυτά είχαν ήδη διαμορφώσει ένα καινούριο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ που μια απλή κωδικοποίηση του Π.Δ. 410/1995 ήταν πλέον ξεπερασμένη και δημιουργήθηκε έντονα η ανάγκη σύνταξης ενός σχεδόν εξ' υπαρχής Νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Ο Νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας που ψηφίστηκε έχει καταστήσει τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πιο ισχυρούς πραγματοποιώντας πολλές τομές τόσο οργανωτικές όσο και λειτουργικές (Τάχος, 2006).

1.8. Σύγχρονες μέθοδοι οργάνωσης των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Προϋπόθεση επιβίωσης όλων των υπηρεσιών των τοπικών οργανισμών είναι η ικανότητά τους και η ταχύτητά τους, με την οποία προσαρμόζονται σ' ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Η γνώση της αποστολής και του προορισμού τους, των διαδικασιών, η ανάγκη αναγνώρισης της αξίας και της συνεισφοράς αποτελούν κοινά σημεία όλων των οργανισμών (ιδιωτικών και δημόσιων) (Μπαμπούνης, 2008). Η επιτυχής λειτουργία ενός τοπικού οργανισμού περιλαμβάνει κυρίως την ικανοποίηση εκείνων που κάνουν χρήση των υπηρεσιών της, καθώς και την ποιότητα αυτών.

Όταν λέμε ποιότητα εννοούμε την ικανότητα μιας υπηρεσίας να προσαρμόζεται συνέχεια στις συνθήκες του περιβάλλοντος, στις απαιτήσεις των δημοτών - πολιτών, βελτιστοποιώντας διαρκώς την εκτέλεση της αποστολής της. Για τη βελτιστοποίηση της αποστολής τους η διοίκηση του τοπικού οργανισμού έχει την ευθύνη της κατεύθυνσης των υπηρεσιών του, που είναι η συνεχής βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών στους πολίτες (Μπαμπούνης, (2008).

Πολλοί νόμοι και άλλες κανονιστικές πράξεις έχουν ψηφιστεί με στόχο την απλούστευση των διαδικασιών, τη βελτίωση των μηχανισμών πληροφόρησης του πολίτη, την αναβάθμιση της επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών και των δημοσίων υπηρεσιών, αξιοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία και προβλέποντας συγκεκριμένες δομές γι' αυτόν τον σκοπό.

Κάθε δημόσια υπηρεσία οφείλει να έχει έναν εξωστρεφή προσανατολισμό, σύμφωνα με τη φιλοσοφία του νέου δημόσιου management. Μείζονος σημασίας είναι η επανασχεδίαση των δημοσίων υπηρεσιών με στόχο την ικανοποίηση των αναγκών του πολίτη και ο αναπροσανατολισμός της διοικητικής δράσης προς αυτόν.

Το πλήθος των δικαιολογητικών και των πιστοποιητικών, η πολυπλοκότητα και η ανελαστικότητα των διοικητικών διαδικασιών, εξακολουθούν να χαρακτηρίζουν τη διοικητική δράση. Επιβάλλεται η εντατικοποίηση της προσπάθειας για την εκλογίκευση των διοικητικών ενεργειών, όσο και για τον περιορισμό της γραφειοκρατίας.

Εσωστρεφής, η γραφειοκρατική διοίκηση καταλήγει με διάφορους τρόπους να αναπαράγει ένα σύστημα απαρχαιωμένο, γραφειοκρατικό, που κύριο μέλημά του είναι η εξυπηρέτηση, όχι των πολιτών ή της κοινωνίας των καταναλωτών, αλλά των υπαλλήλων που την απαρτίζουν (Σπηλιωτόπουλος, 2001).

Είναι απαραίτητο η δημιουργία - μέσα στην υπηρεσία - ενός συστήματος, το οποίο να κατανέμει την εξουσία, για τη βελτίωση της λειτουργίας της οργάνωσης. Η ένταση που παράγεται από την ιεραρχική εξάρτηση, προτρέπει τα όργανα ν' αποφεύγουν τις επαφές με τους επικεφαλείς και τους υφισταμένους και ν' αναζητούν την προστασία με γραπτούς κανόνες, που προσδιορίζουν επακριβώς τις αρμοδιότητες και τις συμπεριφορές τους. Οι γενικοί και απρόσωποι αυτοί κανόνες προκαλούν την απάθεια, καθώς τα μέλη των οργανισμών έχουν την τάση να κάνουν το απολύτως αναγκαίο που απαιτείται (Μπέσιλα, 2006).

Για την αποτελεσματική λειτουργία μιας υπηρεσίας πρέπει αυτή ν' αποφεύγει ή να ελαχιστοποιεί όσο το δυνατόν περισσότερο την προσφυγή στον καταναγκασμό εξασφαλίζοντας τη δυνατότητα αμοιβαίας συνεργασίας με τα μέλη, καθώς και μίας συστηματικής επικοινωνίας ανάμεσα σε ανώτερους και κατώτερους. Η εξασθένιση του ιεραρχικού καταναγκασμού και η αναζήτηση της συνεργασίας των υπαλλήλων μεταμορφώσουν την ατμόσφαιρα της εργασίας μέσα σε μια υπηρεσία και ευνοούν την παραγωγικότητά της. Η άρτια οργάνωση όλων των υπηρεσιών και των μονάδων, οι οποίες υπάγονται σε κάθε διοικητικό επίπεδο εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη δυνατή αποδοτικότητα των υπηρεσιών, σε όλα τα επίπεδά της (Τύπας και Κατσαρός, 2003).

Η οργάνωση είναι μια σημαντική λειτουργία, που συνδέεται με τη δημιουργία της κατάλληλης οργανωτικής - διοικητικής διάρθρωσης αλλά και την επιλογή του κατάλληλα επιλεγμένου και εκπαιδευμένου προσωπικού, για κάθε ιεραρχικό επίπεδο και για κάθε εξειδικευμένη εργασία (Τύπας και Κατσαρός, 2003).

Λέγοντας οργάνωση αναφερόμαστε όχι μόνο στον αριθμό, στο μέγεθος και στη διάρθρωση των μονάδων κάθε διοικητικού επιπέδου, αλλά και στην αναδιάρθρωση της διοικητικής πυραμίδας καθ' εαυτήν, με σκοπό τον περιορισμό των επιπέδων της ιεραρχικής κλίμακας στον απολύτως

απαραίτητο βαθμό και φυσικά στη ριζική αναδιάρθρωση του έργου της διοίκησης, με την εισαγωγή νέων (καινοτόμων) συστημάτων. Με τον τρόπο αυτόν εξασφαλίζεται η ελαχιστοποίηση του κόστους σε χρόνο, χρήμα και ανθρώπινη προσπάθεια καθώς και η ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (Φαναριώτης, 1999).

Η ποιότητα στη συνηθισμένη μορφή της αναφέρεται στη διεξαγωγή ενός τέλειου έργου, στην επίτευξη της επιτυχίας, στην απαλλαγή από τα λάθη, στην επίτευξη του στόχου για δημιουργία υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Η ποιότητα στη διοίκηση αποσκοπεί στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος που θα διασφαλίζει ποιοτική ανάπτυξη, ποιοτική διαδικασία διοίκησης, ποιοτική βελτίωση με σκοπό τη συνολική ικανοποίηση του χρήστη / πολίτη. Αναφέρεται συνολικά σε όλη τη διαδικασία παραγωγής, έτσι ώστε η τελική παροχή να ενσωματώνει μια συνεχή διαδικασία διερεύνησης και εφαρμογής ποιότητας σε όλους τους τομείς. Η παραγωγή μιας υπηρεσίας δεν είναι μόνο ευθύνη της διοικητικής ηγεσίας, αλλά και όλων των εργαζομένων. Ορισμένα δημόσια αγαθά, τα οποία αφορούν θεμελιώδεις κοινωνικούς τομείς, θα πρέπει να στοχεύουν σε υψηλή ποιότητα προκειμένου να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στον κοινωνικό τους ρόλο. (Φαναριώτης, 1999).

Η διαρκής αναζήτηση της ποιότητας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση βελτιώνει την εικόνα των υπηρεσιών της στους πολίτες, αποτραβά τους υπαλλήλους από τη ρουτίνα της μονοτονίας και δίνει την ευκαιρία στους δημιουργικούς υπαλλήλους να εισπράξουν περισσότερη ικανοποίηση από την εργασία τους.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ως τομέας του κράτους, αποτελεί οργανωμένη δραστηριότητα που πρέπει να στοχεύει στην ποιότητα, προκειμένου να εκπληρώσει το θεμελιακό ρόλο της απέναντι στην κάλυψη αναγκών της κοινωνίας των πολιτών. Με τη βελτίωση των επιμέρους τομέων μειώνεται το πρόβλημα της γραφειοκρατίας. Αποτέλεσμα αυτών των στόχων είναι η διεύρυνση των συνεργασιών και επικοινωνιών των εργαζομένων, αναβάθμιση του εργασιακού κλίματος και γενικότερα στο περιβάλλον εργασίας.

Έτσι εφόσον οι εργαζόμενοι αισθάνονται περισσότερο ενεργοί και συμμετέχουν στο τελικό προϊόν περιορίζονται τα φαινόμενα κακοδιοίκησης.

Αυτό, στην περίπτωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μπορεί να μην είναι εκ πρώτης όψεως απόλυτα εμφανές για όλους τους δημοσίους υπαλλήλους που συμμετέχουν στην παραγωγή του, αλλά μέσα από την κατάλληλη διαδικασία επιμόρφωσης μπορούν να περιγραφούν οι τελικές υπηρεσίες και να επισημανθεί η χρησιμότητά τους (Τύπας και Κατσαρός, 2003).

Είναι γεγονός πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει αναπτύξει τα τελευταία δέκα χρόνια μια πληθωρική δράση στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής. Ο απολογισμός απέδειξε πως η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να τα καταφέρει πολύ καλά στον τομέα αυτό.

Στο νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων στο άρθρο 75 με τίτλο «Αρμοδιότητες» περιλαμβάνεται μια ολόκληρη παράγραφος (ε) αφιερωμένη στην κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη, αναγνωρίζοντας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση το ανεπιφύλακτο όχι μόνο δικαίωμά της αλλά και υποχρέωση να διαμορφώσει τους όρους για μια μακροπρόθεσμη κοινωνική πολιτική με προοπτικές ανάπτυξης. (<http://www.ypes.gr>)

Κύριος στόχος του νέου Κώδικα είναι να αναδειχθεί η σημασία και το εύρος της κοινωνικής πολιτικής που ασκούν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η δυνατότητα περαιτέρω ανάπτυξης της σε τοπικό επίπεδο. Ο Κώδικας αυτός για πρώτη φορά θέτει θέματα που θα μπορούσαν να συνοψιστούν στα εξής: Καλλιέργεια της αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής, κοινωνική ένταξη με έμφαση στην ετερότητα, δυνατότητα σύμπραξης σε θέματα κοινωνικής πολιτικής μεταξύ φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αντιμετώπιση των πολλαπλών προβλημάτων που αναδεικνύονται στην τοπική κοινωνία (Βατάλης, 2008).

Από τους κοινωνικούς θεσμούς που προβλέπει ο νέος Κώδικας θα αναφερθούμε σε δύο, που για πρώτη φορά περιλαμβάνονται στις διατάξεις του: α) Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης της Παραβατικότητας και β) Δημοτικά και Κοινοτικά Γραφεία Ενημέρωσης για την Απασχόληση

1.8.1. Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης της Παραβατικότητας

Το κράτος από μόνο του δεν είναι σε θέση να παρακολουθεί κάθε πτυχή της κοινωνικής ζωής. Τα μέτρα πρόληψής του είναι δύσκολο να περιλάβουν ιδιαιτερότητες που κάθε τοπική περιφέρεια είναι δυνατό να εμφανίσει. Η πρόληψη, ως δραστηριότητα της τοπικής κοινωνίας, μπορεί να συμβάλλει στη ρύθμιση της κοινωνικής συμπεριφοράς στο πλαίσιο της ευρύτερης ή στενότερης τοπικής περιφέρειας. Ως πρωτογενή κύτταρα της Δημοκρατίας ο Δήμος ή η Κοινότητα, έχουν τη δυνατότητα βάσει του Ν.2713/99, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 13 του Ν. 3387/2005, να συστήνουν δομές για το σχεδιασμό, το συντονισμό και την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης της παραβατικότητας.

Τέτοια είναι τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης της Παραβατικότητας, μέσω των οποίων αναγνωρίζεται στον πολίτη το δικαίωμα ανάληψης πρωτοβουλίας σε θέματα γενικού συμφέροντος που αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής του (Μπέσιλα, 2006).

Εστιάζονται στην πρόληψη του εγκλήματος και έχουν προληπτικό, συμβουλευτικό και ενημερωτικό χαρακτήρα με επικέντρωση στη μείωση: α) αισθήματος φόβου των πολιτών και β) των ευκαιριών που ευνοούν τη δράση του εγκληματία και παραβάτη. Στο άρθρο 84 του νέου Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων ορίζεται η λειτουργία των ανωτέρω Συμβουλίων σύμφωνα με το Ν. 2713/1999: «Υπηρεσία Εσωτερικών υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες Διατάξεις». Η συγκρότησή τους σε Δήμους και Κοινότητες με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000) κατοίκων είναι από πέντε (5) έως έντεκα (11) μέλη, τα οποία είναι επιστήμονες και λειτουργοί (δικαστικοί λειτουργοί, εγκληματολόγοι, κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και αστυνομικοί) διαθέτοντας ειδικές γνώσεις και εμπειρία στον τομέα της παραβατικότητας. Η συμμετοχή στα ανωτέρω συμβούλια είναι τιμητική και άμισθη.

Τα Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας καταγράφουν και μελετούν την παραβατική συμπεριφορά σε τοπικό επίπεδο, καταρτίζουν σχετικά προγράμματα στην περιφέρεια του Δήμου ή της Κοινότητας που λειτουργούν, διοργανώνουν ημερίδες, σεμινάρια και συναφές εκδηλώσεις

ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της κοινής γνώμης, συντονίζουν και εφαρμόζουν πρωτοβουλίες κατάλληλες να προλάβουν ή να περιορίσουν ορισμένες μορφές της μικρομεσαίας εγκληματικότητας και της εν γένει παραβατικής συμπεριφοράς, με στόχο την εμπέδωση της ασφάλειας των κατοίκων και δημιουργίας κλίματος εμπιστοσύνης. (Ν. 3463/2006)

1.8.2. Δημοτικά και Κοινοτικά Γραφεία Ενημέρωσης για την Απασχόληση

Ένα από τα σημαντικότερα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες κοινωνίες είναι το πρόβλημα της ανεργίας. Σήμερα η ανεργία πλήττει όχι μόνο μια μερίδα πληθυσμού, κυρίως τους μη προνομιούχους και τα άτομα με ελάχιστο μορφωτικό επίπεδο, αλλά το σύνολο των κοινωνικο-επαγγελματικών ομάδων. Πολλοί άνθρωποι δεν έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας επειδή δεν εργάζονται. Η οικονομική δυσχέρεια του ανέργου εντείνεται από το αίσθημα αποτυχίας που τον διακατέχει. Έτσι, πολλοί άνεργοι νιώθουν απομονωμένοι και περιθωριοποιημένοι σε μια κοινωνία που προβάλλει ως πρώτη αξία την εργασία (Μπέσιλα, 2006).

Ο νέος Κώδικας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, προχώρησε στη θέσπιση, για πρώτη φορά, Δημοτικών και Κοινοτικών Γραφείων Ενημέρωσης για την Απασχόληση, που αποτελούν συμβουλευτικά γνωμοδοτικά όργανα που σχετίζονται με τη συμβουλευτική συμμετοχή στην καταγραφή και απορρόφηση του εργατικού δυναμικού σε τοπικό επίπεδο.

Τα Δημοτικά και Κοινοτικά Γραφεία Ενημέρωσης για την Απασχόληση αποστολή έχουν να αναπτύσσουν/παρέχουν συμβουλευτικές δράσεις στους ανέργους (παρέχονται αμισθί), με στόχο την υποστήριξη και την ενθάρρυνσή τους για την εξεύρεση απασχόλησης. Συγκροτούνται και λειτουργούν με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και αποτελούνται από αιρετούς και κατοίκους του οικείου Δήμου ή Κοινότητας. Για την εκπλήρωση του σκοπού τους, επικοινωνούν, συνεργάζονται και συντονίζουν τη δράση τους με τα κατά τόπους γραφεία του Ο.Α.Ε.Δ., τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης και άλλους αρμόδιους φορείς, καθώς και με τις επιχειρήσεις που λειτουργούν στην περιφέρεια του Δήμου ή της Κοινότητας. (Ν. 3463/2006)

1.9. Αρμοδιότητες Δήμων και Κοινοτήτων

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ασκούν ένα πλέγμα αρμοδιοτήτων όχι και τόσο απλό. Πρόκειται για αρμοδιότητες που προσιδιάζουν στη φύση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως γνήσιου φορέα της άμεσης συμμετοχής του λαού στη διαχείριση και διοίκηση των τοπικών του υποθέσεων. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αγωνίζεται καθημερινά ν' αποκτήσει όσες δραστηριότητες σχετικές με την αποστολή της έχει στερηθεί (Μπέσιλα-Βήκα, 2006).

Το πρόβλημά της διογκώθηκε, δημιουργώντας τεράστιες δυσκολίες στους διαχειριστές της τοπικής εξουσίας, με την καθιέρωση του προληπτικού ελέγχου νομιμότητας των δαπανών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης άνω των 5.000 κατοίκων και της ασάφειας που επικρατούσε για το αν ορισμένες δαπάνες ασκούσαν πράγματι ή όχι στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Η διαπίστωση αυτή γινόταν ακόμη δυσκολότερη και ασαφέστερη με την πολυνομία και τη διασπορά πολλών διατάξεων που αφορούσαν ουσιαστικά τοπικές υποθέσεις σε διάφορα νομοθετικά κείμενα.

Το νομοθετικό πλαίσιο πρέπει να προσαρμόζεται συνεχώς στα καινούρια δεδομένα και έτσι διαγράφεται ένα ευρύτατο πεδίο για τις ρυθμίσεις του κοινού νομοθέτη. Η κάθε κρατική εξουσία διευρύνει ή στενεύει το πλαίσιο των τοπικών υποθέσεων ανάλογα με την αντίληψη που έχει για το ρόλο και τον προορισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης- <http://www.ita.org.gr>).

Ο Νέος Κώδικας προχώρησε σε μια συστηματοποίηση του συνόλου των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ, αναδεικνύοντας πολλές από αυτές που μέχρι σήμερα ήταν υποβαθμισμένες, αν και επηρεάζουν ριζικά και καθοριστικά την καθημερινότητα του πολίτη, όπως η απασχόληση, ο πολιτισμός, το περιβάλλον κ.α. (Μπέσιλα-Βήκα, 2006)

Οι επτά τομείς στους οποίους οι ΟΤΑ αναπτύσσουν τη δράση τους είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη.
- Περιβάλλον.
- Ποιότητα ζωής και εύρυθμη λειτουργία των πόλεων και των οικισμών.

- Απασχόληση.
- Κοινωνική Προστασία και Αλληλεγγύη.
- Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός.
- Πολιτική Προστασία.

Με τους παραπάνω τομείς επιτυγχάνεται ένας εκσυγχρονισμός των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ και ακολουθείται μια αναλυτική απαρίθμηση ανά κατηγορία των τοπικών υποθέσεων, για τις οποίες έχουν αρμοδιότητα οι ΟΤΑ με έμφαση σ' αυτές που επηρεάζουν την καθημερινή επαφή των πολιτών με τους ΟΤΑ α' βαθμού, όπως π.χ. θέματα που σχετίζονται με τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Στο πλαίσιο της διευρυμένης δυνατότητας των δημοτικών και κοινοτικών αρχών να θέτουν κανόνες ρυθμιστικού περιεχομένου, που σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, υπάρχει πλέον η δυνατότητα να προσδιορίζονται οι όροι και οι ώρες λειτουργίας μουσικής στα κέντρα διασκέδασης καθώς και να θέτονται άλλοι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος κλπ. (Μπέσιλα-Βήκα, 2006)

Σημειώνεται πως οι πρωτοβάθμιοι ΟΤΑ για πρώτη φορά μπορούν να θέτουν κανονιστικές αποφάσεις για όρους και προϋποθέσεις που αφορούν την ίδρυση και εγκατάσταση επιχειρήσεων που επηρεάζουν το φυσικό, αρχιτεκτονικό κλπ. περιβάλλον αλλά και τη γενικότερη λειτουργία του χώρου τους (Μπέσιλα-Βήκα, 2006).

Γίνεται μια συστηματική καταγραφή των αρμοδιοτήτων εκείνων που, χωρίς να αποτελούν κατ' ουσίαν τοπικές υποθέσεις ανατίθενται από το κράτος στους Δήμους και τις Κοινότητες για πρώτη φορά, όπως για παράδειγμα η τέλεση πολιτικών γάμων, η τήρηση ληξιαρχικών βιβλίων κλπ. Ο νόμος βέβαια μπορεί ν' αναθέτει στους τοπικούς οργανισμούς τη διεκπεραίωση κρατικών υποθέσεων κατ' εντολή μόνο, όπως π.χ. οι προαναφερόμενες. Έτσι, οι τοπικοί οργανισμοί λειτουργούν στις περιπτώσεις αυτές ως περιφερειακές υπηρεσίες. Για τη διεκπεραίωση των αρμοδιοτήτων αυτών πρέπει οι τοπικοί οργανισμοί να εφοδιάζονται με τα απαραίτητα οικονομικά μέσα και το απαιτούμενο προσωπικό (Διβάνη, 2006).

Ο Νέος Κώδικας προσδιορίζει τις γενικές αρχές που πρέπει να ακολουθούν οι ΟΤΑ κατά την άσκηση της πολιτικής τους. Έτσι, αυτή πρέπει να

είναι εναρμονισμένη όχι μόνο με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αλλά και με τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και έχουν σχέση με τις αρμοδιότητές τους. Επίσης τονίζεται η ανάγκη συνεργασίας και συντονισμού με άλλες τοπικές, δημόσιες αρχές και οργανισμούς (Μπέσιλα-Βήκα, 2006).

Ενισχύεται ο κοινωνικός ρόλος των Ο.Τ.Α., διευρύνοντας το πεδίο ανάληψης πρωτοβουλιών. Ειδικότερα:

- Για πρώτη φορά υπάρχει η δυνατότητα των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων να προβούν σε μείωση δημοτικών φόρων ή τελών έως το 50% ή ακόμη και σε πλήρη απαλλαγή από αυτά, για τα άτομα με αναπηρίες, τους πολύτεκνους και τους άπορους.
- Καθιέρωση χορήγησης ειδικών χρηματικών βοηθημάτων σε πολύτεκνους.
- Επιχορήγηση συλλόγων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.
- Προστασία του καταναλωτή σε τοπικό επίπεδο με τη δημιουργία Γραφείων Ενημέρωσης του Καταναλωτή.
- Μέριμνα και λήψη μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού. Προβάλλονται τα πολιτιστικά αγαθά που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία διαφόρων πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.λπ. (Καραναστάσης, 2006).

1.10. Μέθοδοι επικοινωνίας

Η επικοινωνία επιτυγχάνεται αποτελεσματικά μέσω της διακίνησης διοικητικών εγγράφων. Με τον όρο επικοινωνία εννοούμε το σύνολο των ενεργειών, με τις οποίες επιτυγχάνεται η ασφαλής και ταχεία προώθηση της αλληλογραφίας στους αποδέκτες, με παραδοσιακά ή ηλεκτρονικά μέσα.

Ενώ η διακίνηση εγγράφων με παραδοσιακά μέσα θεωρείται αυτή που γίνεται μέσω ταχυδρομείου, η διακίνηση εγγράφων με ηλεκτρονικά μέσα αφορά τη μεταβίβαση μηνυμάτων με τηλεομοιοτυπία, με ηλεκτρονικούς

υπολογιστές συνδεδεμένους σε δίκτυο, ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, 2003).

Παράλληλα, καινοτομία θεωρείται η εισαγωγή της έννοιας του «Ηλεκτρονικού Πρωτοκόλλου» στη Δημόσια Διοίκηση. Με τον όρο «Ηλεκτρονικό Πρωτόκολλο» εννοούμε μια νέα εφαρμογή που στηρίζεται στη χρήση των μέσων και των μεθόδων πληροφορικής, οι οποίες αυτοματοποιούν σε μεγάλο βαθμό τις δραστηριότητες που αφορούν τη συλλογή, καταγραφή και διανομή των δημοσίων εγγράφων στους τελικούς αποδέκτες. Για παράδειγμα το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με την εγκύκλιο του ΔΙΑΔΠ 3753/19-02-2001, έθεσε ως στόχο την αντικατάσταση του χειρόγραφου συστήματος πρωτοκόλλου με το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο σε όλους τους φορείς του δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων και των ΟΤΑ.

Η αυτοματοποίηση του πρωτοκόλλου είναι απαραίτητη για τους εξής λόγους:

- Διευκολύνει την εργασία των εργαζομένων στο Πρωτόκολλο (λιγότερο γράψιμο, αυτόματες εκτυπώσεις, εύκολη αναζήτηση, αξιόπιστη πληροφόρηση).
- Διευκολύνει τους χρήστες (έτοιμες καταστάσεις, εύκολη αναζήτηση).
- Δημιουργεί την υποδομή για τη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).
- Δημιουργεί υποδομή για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (e-government).

(Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, 2003).

Εκτός από τη συγκεκριμένη εγκύκλιο, ο νόμος 2672/1998 (ΦΕΚ 290 Α') θεσμοθέτησε την από 1/03/1999 ηλεκτρονική επικοινωνία στο δημόσιο, δηλαδή τη διακίνηση εγγράφων με τηλεομοιοτυπία (fax), την καθιέρωση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μεταξύ των υπηρεσιών, καθώς και μεταξύ των υπηρεσιών αυτών και των πολιτών. Σύμφωνα με το νόμο αυτό, ως τηλεομοιοτυπία (fax) ορίζεται η πιστή αναπαραγωγή από απόσταση εγγράφων με τη βοήθεια κατάλληλων τερματικών συσκευών.

Ως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ορίζεται το σύστημα αποστολής και λήψης μηνυμάτων μέσω δικτύου, από και προς την ηλεκτρονική διεύθυνση των χρηστών.

Συναφείς με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο είναι και οι έννοιες του δικτύου και του διαδικτύου. Ένα δίκτυο είναι μια σειρά υπολογιστών που επικοινωνούν μεταξύ τους, επιτρέποντας σε πολλούς ανθρώπους να μοιράζονται ταυτόχρονα πληροφορίες και εξοπλισμό. Από την άλλη, το διαδίκτυο αποτελείται από χιλιάδες δίκτυα υπολογιστών σε όλο τον κόσμο, τα οποία επικοινωνούν μεταξύ τους μεταφέροντας πληροφορίες. (Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, 2003).

Η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, των τηλεομοιοτύπων, των οθονών συνδιάσκεψης (tele conference - video conference), των δορυφόρων και των νέων τηλεπικοινωνιακών συσκευών καθιστά εφικτή την ανανέωση των μεθόδων επικοινωνίας. Με τον τρόπο αυτό, η πρόσβαση στη δημόσια πληροφορία γίνεται άμεσα και γρήγορα. (Αποστολάκης κ.α., 2008)

1.10.1. Πλεονεκτήματα από τη χρήση της νέας τεχνολογίας

Τα πλεονεκτήματα της υιοθέτησης των νέων μέσων επικοινωνίας στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι πολλά και αφορούν τους δημότες και τον ΟΤΑ.

α) *Για τους δημότες:* Καταρχήν, δίνεται η δυνατότητα σε όλους τους πολίτες να έχουν προσβασιμότητα σε μεγάλο όγκο ηλεκτρονικής πληροφορίας, σχετικής με τις αποφάσεις και ενέργειες της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, γεγονός το οποίο ενισχύει σημαντικά και τη διαφάνεια των τηρούμενων διαδικασιών.

Αυτό με τη σειρά του συμβάλλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς συνεπάγεται μείωση του χρόνου και του κόστους συναλλαγής των πολιτών και των επιχειρήσεων με τη διοίκηση ή το Δήμο (Αποστολάκης κ.α., 2008).

Αν μάλιστα το επίπεδο χρησιμοποίησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (e-government) είναι αρκετά εξελιγμένο, παρέχεται στον πολίτη ή στην επιχείρηση η δυνατότητα πραγματοποίησης όλων των απαιτούμενων δηλώσεων - συναλλαγών με τις δημόσιες ή δημοτικές υπηρεσίες, από ένα μόνον ηλεκτρονικό τόπο (One-Stop Shops), μέσω της ηλεκτρονικής σύνδεσής του με τα πληροφοριακά συστήματα όλων των αρμόδιων υπηρεσιών.

Εκτός αυτού, μέσω των ηλεκτρονικών δημοσκοπήσεων δίνεται η δυνατότητα ευρύτατης ηλεκτρονικής έκφρασης γνώμης και ψηφοφορίας σε πολίτες / επιχειρήσεις για θέματα που κρίνονται σημαντικά. Με τον τρόπο αυτό, συντελείται μια «Ηλεκτρονική διεύρυνση της Δημοκρατίας».

(Αποστολάκης κ.α., 2008)

β) Για τον οργανισμό (ΟΤΑ): Η μείωση του χρόνου, των βημάτων των διαδικασιών και των μέσων που χρειάζεται για την ολοκλήρωση μιας εργασίας έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση του λειτουργικού κόστους, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και άρα της παραγωγικότητας του οργανισμού.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση αποτελεσματικότερων δημόσιων πολιτικών και προγραμμάτων ενισχύεται, ενώ διευκολύνεται, υποστηρίζεται και ορθολογικοποιείται η όλη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η υιοθέτηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δεν είναι εύκολο εγχείρημα. Τόσο η κεντρική, όσο και η τοπική κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση:

- Στην παροχή φορολογικών κινήτρων και ενισχύσεων, ώστε κάθε οικογένεια να αποκτήσει έναν υπολογιστή.
- Στη μείωση του κόστους πρόσβασης στο Internet.
- Στην εισαγωγή μαθημάτων πληροφορικής στη βασική εκπαίδευση.
- Στον εξοπλισμό όλων των σχολείων με υπολογιστές και στη σύνδεσή τους στο Internet.
- Στα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων στην πληροφορική.
- Στη λειτουργία τηλεφωνικών κέντρων (Call Centers) για την ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών μέσω τηλεφώνου.

Επίσης, πρέπει να εξασφαλισθεί η δυνατότητα ευρύτατης συμμετοχής όλων στην Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση. Κοινωνικές ομάδες, οι οποίες δεν είναι εξοικειωμένες με την πληροφορική δεν πρέπει να περιθωριοποιηθούν. Για παράδειγμα οι ηλικιωμένοι, οι αναλφάβητοι καθώς επίσης και οι μειονότητες π.χ. εθνικές, γλωσσικές κλπ. (ανάγκη χρησιμοποίησης και διεθνούς γλώσσας για την κατανόηση όλων). (Αποστολάκης κ.α., 2008)

1.11. Διοικητική εποπτεία

Η διοικητική εποπτεία συνίσταται σ' ένα διαρκή έλεγχο των οργάνων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και στις πράξεις αυτών, τον οποίο ο νόμος αναθέτει σε όργανα της κρατικής κυρίως διοίκησης. Η κρατική επέμβαση έχει σκοπό τη διαφύλαξη του δημόσιου συμφέροντος κατά τη διαχείριση των υποθέσεων του οργανισμού και ταυτόχρονα τη διαφύλαξη των διοικούμενων από πιθανές υπερβάσεις των οργάνων της αυτοδιοίκησης.

Έτσι, η διοικητική εποπτεία έχει ένα διπλό ρόλο, πρώτον στην εξασφάλιση της κανονικής και αποδοτικής λειτουργίας των τοπικών οργανισμών και δεύτερον στη διατήρηση της ενότητας του κράτους. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενσωματώνονται στο συνολικό μηχανισμό της δημόσιας διοίκησης, η σχέση τους δε με το κράτος και τα όργανά του εκδηλώνεται με την άσκηση της κρατικής εποπτείας στη δράση αυτών (Διβάνη, 2006).

Η κρατική εποπτεία πρέπει να διέπεται από ορισμένες βασικές αρχές που είναι συνυφασμένες με την έννοια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης οι οποίες βέβαια κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα.

Οι αρχές αυτές αφορούν τον έλεγχο ο οποίος πρέπει:

- α) να είναι κατασταλτικός, όχι προληπτικός και
- β) να περιλαμβάνει μόνο τη νομιμότητα και όχι και τη σκοπιμότητα της πράξης (Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης - <http://www.ita.org.gr>).

Ο νέος Κώδικας για πρώτη φορά απαριθμεί συγκεκριμένες αποφάσεις δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων, για τις οποίες απαιτείται η αποστολή τους εντός δέκα (10) ημερών από τη συνεδρίαση στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας (Γ.Γ.Π.) για τον έλεγχο νομιμότητάς τους. Οι αποφάσεις αυτές αφορούν κυρίως θέματα οικονομικού αντικειμένου (επιβολή φόρων, τελών, σύναψη δανείων, ανάθεση έργων, προμηθειών, μελετών, αγορά και εκποίηση ακινήτων) ή έχουν κανονιστικό χαρακτήρα λαμβάνοντας μέτρα για τους πολίτες (απαλλοτριώσεις) ή αφορούν τη σύναψη κάθε μορφής συμβάσεων.

Για πρώτη φορά στην έδρα κάθε Περιφέρειας συστήνεται τουλάχιστον μια Ειδική Επιτροπή, της οποίας προεδρεύει Εφέτης και από την οποία απουσιάζει εντελώς εκπρόσωπος της κρατικής διοίκησης, ενώπιον της οποίας

μπορεί να προσφύγει κάθε ένας που έχει έννομο συμφέρον κατά των αποφάσεων του Γ.Γ.Π.

Θεσμοθετείται επίσης για πρώτη φορά η υποχρέωση των δημοτικών και κοινοτικών οργάνων να συμμορφώνονται προς τις αποφάσεις του Γ.Γ.Π. και της Ειδικής Επιτροπής. Σε περίπτωση παράλειψης υπάρχουν σοβαρές πειθαρχικές επιπτώσεις (Μπέσιλα, 2006).

1.12. Οικονομική διοίκηση ΟΤΑ

Όσον αφορά την οικονομική διοίκηση των ΟΤΑ, οι καινοτομίες του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα επικεντρώνονται στα παρακάτω σημεία:

α) Διατάξεις που αφορούν τον προληπτικό έλεγχο σε Δήμους με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων περιλαμβάνονται πλέον στον Κώδικα και εξαιρούνται απ' αυτόν ορισμένες πρόσθετες υποχρεωτικές δαπάνες (έξοδα βεβαίωσης και είσπραξης, τοκοχρεωλύσια δανείων, υποχρεωτικής ασφάλισης οχημάτων, δαπάνες για την εκτέλεση τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων) καθώς και δαπάνες κάτω των 1.000 €.

β) Με την πάροδο της τρίμηνης παράτασης εκτέλεσης του προϋπολογισμού του προηγούμενου έτους, και σ' περίπτωση που δεν έχει συνταχθεί ο νέος προϋπολογισμός, μπορεί να συνεχίζεται η καταβολή των αποδοχών του προσωπικού και οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές.

γ) Στην περίπτωση που έργα του προηγούμενου οικονομικού έτους που είχαν εγγραφεί δεν έχουν εκτελεσθεί επιτρέπεται ποσοστό μέχρι 50% του ποσού εγγραφής τους να διατεθεί το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους για πληρωμή υποχρεωτικών δαπανών.

δ) Τα αρμόδια όργανα του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου υπέχουν πειθαρχική και αστική ευθύνη όταν δεν αναμορφώνουν τον προϋπολογισμό τους μετά την άσκηση ελέγχου νομιμότητας από Γ.Γ.Π.

ε) Με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου καθορίζονται τα έσοδα των Δήμων και Κοινοτήτων που μπορεί ο αντίστοιχος ταμίας να διατηρεί ρευστά στο ταμείο του. Τα έσοδα συνδέονται με τις άμεσες ανάγκες διαχείρισης του ΟΤΑ.

στ) Εντάλματα προπληρωμής εκδίδονται αποκλειστικά στο όνομα δημοτικών ή κοινοτικών υπαλλήλων.

ζ) Αναπροσαρμόζονται τα ποσά της πάγιας προκαταβολής σε βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού και κλιμακώνονται αυτά ανάλογα με τον πληθυσμό των ΟΤΑ.

η) Επιτρέπεται πλέον η εξυπηρέτηση του δανείου να γίνεται σε ποσοστό 50% από έσοδα που προέρχονται από εξειδικευμένες επιχορηγήσεις ή από τα ανταποδοτικά τέλη ή από το Τμήμα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων που προορίζονται για επενδυτικές δραστηριότητες των ΟΤΑ.

θ) Δίνεται η δυνατότητα στους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ να συνομολογούν με πιστωτικά ιδρύματα του εσωτερικού ή εξωτερικού και με κάθε είδους δημόσιους οργανισμούς και Ν.Π.Δ.Δ. δάνεια με τη μορφή βραχυχρόνιων πιστώσεων ανοικτών αλληλόχρεων λογαριασμών και συμβάσεων δημιουργίας χρεωστικού υπολοίπου σε λογαριασμούς καταθέσεων, προκειμένου να καλύψουν βραχυπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητάς τους και για τη χρηματοδότηση λειτουργικών τους δαπανών.

ι) Με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου επεκτείνεται η δυνατότητα παροχής χρηματικών επιχορηγήσεων σε Ν.Π.Δ.Δ. της περιφέρειάς τους ή σε συλλόγους μη κερδοσκοπικούς που υποστηρίζουν απροστάτευτα παιδιά μέχρι ποσοστού 1,5% των τακτικών εσόδων του ΟΤΑ αντί του 1% που ίσχυε μέχρι σήμερα. (Μπέσιλα, 2006)

1.13. Συνεργασίες Δήμων και Κοινοτήτων σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο

Σύμφωνα με το νέο Κώδικα παρέχεται η δυνατότητα δημιουργίας δικτύων πόλεων και ενώσεων για τη διαπεριφερειακή συνεργασία σε διεθνές επίπεδο. Παράλληλα ρυθμίζονται όλα τα θέματα, που αφορούν την οργανωμένη συμμετοχή των ΟΤΑ σε προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Θεσμοθετείται για πρώτη φορά ο άτυπος μέχρι σήμερα θεσμός των αδελφοποιημένων πόλεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων κοινού

ενδιαφέροντος, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της οικονομίας, του πολιτισμού και της παιδείας (Διβάνη, 2006).

1.14. Ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του Συμβουλίου της Ευρώπης

Το Συμβούλιο της Ευρώπης δημιουργήθηκε μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο με κύριο στόχο την προστασία των ανθρωπίνων και κοινωνικών δικαιωμάτων, για την επίτευξη της οποίας αναπτύσσει πολυσχιδή δράση σε ευρύ φάσμα συνεργασιών και θεμάτων. Η φιλοσοφία και η δράση του εκφράζονται μέσα από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών και τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη. Ο Χάρτης υπεγράφη από τα Συμβαλλόμενα Μέρη τον Οκτώβρη του 1961 στο Τορίνο της Ιταλίας και τέθηκε σε εφαρμογή τον Φεβρουάριο του 1965. Τον Μάη του 1988 συμπληρώθηκε με ένα Πρωτόκολλο το οποίο έθετε ορισμένες νέες αρχές και το 1991 ξεκίνησε η διαδικασία εκσυγχρονισμού του. Το 1999 ετέθη σε ισχύ ο νέος, αναθεωρημένος και ενισχυμένος Χάρτης, ο οποίος θεωρείται σημαντική βάση για την Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική (Βενιέρης, 2002 – Σακελλαρόπουλος, 2001).

Ο Χάρτης όπως ισχύει σήμερα, προβλέπει την προστασία ενός διευρυμένου φάσματος δικαιωμάτων και τους ελεγκτικούς μηχανισμούς για την εφαρμογή του.

Στη συνέχεια αναφέρουμε τις βασικότερες κατηγορίες πολιτικών, στις οποίες εντάσσονται δέσμες δικαιωμάτων, που αναδεικνύουν το μεγάλο εύρος τους σε συνδυασμό με την Ευρωπαϊκή Ένωση (Κοντιάδης, 2001).

1. Απασχόληση:

- **Εργασία.** Περιλαμβάνει το δικαίωμα για εργασία, με υποχρεώσεις των συμβαλλομένων κρατών για εξασφάλιση της ελεύθερης ανάληψης εργασίας, την υποβοήθηση εξεύρεσης εργασίας, τον επαγγελματικό προσανατολισμό, την κατάρτιση και αποκατάσταση των ατόμων με αναπηρία, την πρόσβαση όλων - και των υπηκόων άλλων χωρών.

- **Αξιοπρεπείς Όροι Εργασίας.** Περιλαμβάνει την θεσμοθέτηση λογικού ωραρίου, αργίες μετ' αποδοχών, ετήσια άδεια με αποδοχές διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων, ειδικές ρυθμίσεις για τα επικίνδυνα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, εβδομαδιαία ανάπαυση.
- **Ασφαλείς και Υγιεινές Συνθήκες Εργασίας.** Περιλαμβάνει την θεσμοθέτηση κανονισμών ασφάλειας και υγιεινής, κοινές διαβουλεύσεις των κοινωνικών εταίρων για τη βελτίωση της υγιεινής και ασφάλειας.
- **Αξιοπρεπείς Εργασιακές Αποδοχές.** Περιλαμβάνει τον καθορισμό αποδοχών για την επίτευξη ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης, τις αυξημένες αποδοχές υπερωριών, ισότιμες αποδοχές για άνδρες και γυναίκες, την προειδοποίηση για απόλυση.
- **Επαγγελματικός Προσανατολισμός.** Επικεντρώνεται κυρίως στη λειτουργία υπηρεσίας επαγγελματικού προσανατολισμού εργαζομένων, την ενθάρρυνση πλήρους αξιοποίησης των διαθέσιμων μέσων, δίνοντας έμφαση στην προαγωγή και παροχή ειδικών μέτρων για την κατάρτιση και την επανένταξη των μακροχρόνια ανέργων.

(Σακελλαρόπουλος, 2001 – Στασινοπούλου, 1996)

2. Κοινωνική Προστασία:

- **Κοινωνική Ασφάλεια.** Με προτεραιότητα στο τρίπτυχο μητρότητα, οικογένεια, τρίτη ηλικία, αλλά και αναφορές στην κοινωνική ασφάλεια των πιο ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων και των μεταναστών περιλαμβάνει την εγκαθίδρυση και διατήρηση συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, την διατήρηση συστήματος κοινωνικής ασφάλειας σε ικανοποιητικά επίπεδα, σύμφωνα με τα σύγχρονα πρότυπα, την δέσμευση για προοδευτική βελτίωση της κοινωνικής ασφάλειας και την ίση μεταχείριση υπηκόων άλλων συμβαλλόμενων μερών για κοινωνική ασφάλεια.
- **Κοινωνική Βοήθεια.** Περιλαμβάνει την επαρκή κοινωνική και ιατρική βοήθεια για τους ενδείς σε όλο τον πληθυσμό, την διασφάλιση πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων στους χρήστες κοινωνικής βοήθειας, την παροχή συμβουλών και βοήθειας σε περίπτωση ανάγκης.

και την ίση μεταχείριση υπηκόων άλλων συμβαλλομένων μερών στην κοινωνική και ιατρική βοήθεια.

(Βενιέρης, 2002 - Κοντιάδης, 2001)

3. Υγεία:

- **Προστασία της υγείας.** Περιλαμβάνει την εξάλειψη των αιτίων που απειλούν την υγεία, την αγωγή υγείας, την προληπτική υγεία και ιδιαίτερα την πρόληψη κατά το δυνατόν, επιδημικών, ενδημικών και άλλων ασθενειών και ατυχημάτων (Σακελλαρόπουλος, 2001).

4. Φτώχεια και Κοινωνικός Αποκλεισμός:

- Προστασία κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, με δέσμευση των συμβαλλόμενων χωρών να αναπτύξουν μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης αυτών των φαινομένων, έμφαση στην πρόσβαση στα επί μέρους δικαιώματα σε ένα μεγάλο φάσμα βασικών σύγχρονων κοινωνικών αναγκών (Σακελλαρόπουλος, 2001).

5. Κοινωνικές Υπηρεσίες: Προαγωγή και παροχή κοινωνικών υπηρεσιών:

- Με αναφορές στο είδος, το σκοπό, την οργάνωση, τη χρηματοδότηση, τη στελέχωση και τη λειτουργία τους και στην προσπάθεια συνεχούς βελτίωσης των υπηρεσιών, ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες ανάγκες, με ειδική μέριμνα για τους ευάλωτους πληθυσμούς. (Βενιέρης, 2002).

6. Άτομα με Ειδικές Ανάγκες:

- **Μέτρα Κατάρτισης.** Θεσμοθετεί μέτρα με σκοπό τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) να ωφεληθούν για την επαγγελματική και κοινωνική τους ένταξη, σε σύνδεση και με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- **Θέσεις Απασχόλησης Αναπήρων.** Περιλαμβάνει μέτρα για την απασχόληση αναπήρων σε θέσεις εργασίας, μορφές προστατευόμενης απασχόλησης και ενθάρρυνσης εργοδοτών για την πρόσληψή τους. Εκτός από τα εξειδικευμένα μέτρα για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, ο Χάρτης ζητά από τα συμβαλλόμενα μέρη να προάγουν όλα εκείνα τα μέτρα τα οποία συμβάλλουν στην δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων τους (π.χ. πληροφόρηση, δυνατότητα πρόσβασης και επικοινωνίας κλπ.).

(Σακελλαρόπουλος, 2001 – Βενιέρης, 2002)

7. Παιδιά και Νέοι:

- **Κατώτερο όριο ηλικίας απασχόλησης,** το οποίο είναι το δέκατο πέμπτο, εκτός από ελαφριές εργασίες και σε συνθήκες που προφυλάσσουν την υγεία τους, τα ήθη τους και δεν τα αποκλείουν από την εκπαίδευση. Οι ρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνουν και τον γεωργικό τομέα, ενώ καλύπτει όλους τους τομείς απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου και του οικογενειακού.
- **Όριο ηλικίας για επικίνδυνη και ανθυγιεινή απασχόληση,** το οποίο πρέπει να είναι άνω των 15 και σε πολλές περιπτώσεις άνω των 18. Ακόμα και τότε πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας τους.
- **Διαφύλαξη υποχρεωτικής εκπαίδευσης:** Η εργασία τους δεν πρέπει να τα εμποδίζει να απολαμβάνουν πλήρως την παρακολούθηση της βασικής εκπαίδευσης, αλλά και τις διακοπές τους, στις οποίες δεν πρέπει να εργάζονται πάνω από τον μισό χρόνο.
- **Αξιοπρεπείς αποδοχές:** με εξασφάλιση στους νόμους δίκαιου ημερομίσθιου, καθώς και την ρύθμιση της μαθητείας - των ωρών και της αμοιβής του μαθητευόμενου.
- **Ιατρική παρακολούθηση,** ανάλογα και με την φύση της εργασίας τους.

- **Ειδική προστασία**, από κάθε κίνδυνο και όχι μόνο από την εργασία, όπως σεξουαλική παρενόχληση, κακοποίηση, ναρκωτικά, αλκοολισμός, νεανική παραβατικότητα.

(Βενιέρης, 2002 - Σακελλαρόπουλος, 2001)

8. Οικογένεια:

Περιλαμβάνει όλα τα επί μέρους στοιχεία μιας οικογενειακής πολιτικής την οποία πρέπει να ασκούν τα συμβαλλόμενα κράτη, καλύπτοντας και τις μονογονεϊκές οικογένειες, αλλά και με ειδική μνεία στην προστασία των πολυτέκνων και άστεγων οικογενειών, καθώς και των οικογενειών των προσφύγων. Αναφέρεται επίσης στην ανάγκη συμφιλίωσης της οικογενειακής με την επαγγελματική ζωή και στην επανένωση οικογενειών μεταναστών και προσφύγων (Βενιέρης, 2002).

9. Μητέρα και Παιδί:

Στόχος εδώ είναι η διασφάλιση της κοινωνικής και οικονομικής προστασίας μητέρας και παιδιού, καθώς και της λειτουργίας των κατάλληλων υπηρεσιών.

Περιλαμβάνει κοινωνική και οικονομική βοήθεια πριν και μετά τον τοκετό, την εξάλειψη των διακρίσεων για τα παιδιά, την προστασία τους από κακοποίηση, αλλά και την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών. Διασφαλίζει επίσης το δικαίωμα των παιδιών και των νέων ανθρώπων για κοινωνική, νομική και οικονομική προστασία (Βενιέρης, 2002).

10. Εργαζόμενη Γυναίκα:

Οι σχετικές ρυθμίσεις αφορούν κυρίως στο δικαίωμα των εργαζομένων γυναικών για προστασία, την άδεια τοκετού (πριν και μετά τον τοκετό, συνολικά 14 εβδομάδων), με επαρκείς παροχές κοινωνικής ασφάλειας, προστασία από την απόλυση σε περίπτωση τοκετού, άδεια θηλασμού και προστασία για νυχτερινή και ακατάλληλη απασχόληση (Καραμεσίνη, 2005).

11. Μετανάστες:

Οι ρυθμίσεις για τους μετανάστες αφορούν κυρίως στο δικαίωμα των εργαζομένων μεταναστών και των οικογενειών τους για προστασία και βοήθεια. Αυτό περιλαμβάνει:

- Την παροχή υπηρεσιών βοήθειας και αξιόπιστης ενημέρωσης, ώστε να μην πέφτουν θύματα παραπλάνησης και προπαγάνδας και να μπορούν να γνωρίζουν το πλαίσιο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους, καθώς και τις υπάρχουσες υπηρεσίες βοήθειας.
- Την θέσπιση μέτρων διευκόλυνσης μετακινήσεων και υπηρεσιών υγειονομικής φροντίδας, με στόχο την προαγωγή της κοινωνικής και πολιτισμικής ένταξης των μεταναστών (όπως είναι η εκμάθηση της γλώσσας της φιλοξενούσας χώρας).
- Την προώθηση της συνεργασίας των κοινωνικών υπηρεσιών μεταξύ των χωρών προέλευσης και υποδοχής.
- Την υπερεθνική συνεργασία υπηρεσιών μετανάστευσης, δημόσιες και μη κυβερνητικού χαρακτήρα.

Από τα παραπάνω γίνεται εμφανές ότι το φάσμα των δικαιωμάτων είναι ευρύ και εξειδικεύεται σε συγκεκριμένους πληθυσμούς.

(Βενιέρης, 2002 – Σακελλαρόπουλος, 2001)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΗΜΟΣ Ν. ΣΜΥΡΝΗΣ

2.1. Ιστορικά – Δημογραφία στοιχεία

Η Νέα Σμύρνη είναι νότιο προάστιο της Αθήνας, συνορεύει στα βόρεια με τους Δήμους Αθηναίων και Δάφνης, στα ανατολικά με τον Δήμο Αγίου Δημητρίου, στα νότια με τον Δήμο Παλαιού Φαλήρου, και δυτικά με τον Δήμο Καλλιθέας (όριο μεταξύ Νέας Σμύρνης και Καλλιθέας αποτελεί η λεωφόρος Συγγρού). Η Νέα Σμύρνη είναι έδρα ομώνυμης Μητρόπολης

Η παλιά της ονομασία ήταν Ανάλατος, εξαιτίας ενός πηγαδιού με γλυκό νερό που βρισκόταν κοντά στο ναό των Αγίων Θεοδώρων. Σήμερα στο σημείο αυτό βρίσκεται το γήπεδο του Πανιωνίου. Γνωστή είναι η Μάχη Αναλάτου όπου στις 24 Απριλίου 1827 έγινε εκεί μάχη μεταξύ Τούρκων και εξεγερμένων Ελλήνων για την ανακατάληψη της Ακρόπολης, Στον Ανάλατο στις 14 Φεβρουαρίου 1898 έγινε απόπειρα δολοφονίας του Βασιλιά Γεωργίου Α'. Η Βασίλισσα Όλγα έχτισε το ναό του Αγίου Σώστη ως ανάμνηση της διάσωσής του. Η περιοχή Ανάλατος άρχισε σιγά-σιγά να κατοικείται στις αρχές του εικοστού αιώνα (μέχρι τότε δεν είχε κατοικηθεί αρκετά). Τη διέσχιζε η Φαληρική οδός η οποία ένωνε την Αθήνα με το Φάληρο.

Η κυβέρνηση μετά τη Μικρασιατική καταστροφή (1922-1923), αποφάσισε την κατασκευή συνοικισμού για τους πρόσφυγες από τη Σμύρνη στην περιοχή και η οικοδόμησή του άρχισε το 1926. Το 1928 είχε πληθυσμό μόλις 210 κατοίκων. Περίπου το 1933 η περιοχή άρχισε να αναπτύσσεται σε πραγματική πόλη (πληθυσμός 6.500 κάτοικοι), φθάνοντας τους 15.000 κατοίκους πριν το 1940.

Με το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου η Νέα Σμύρνη έγινε Δήμος, οφείλει δε το όνομά της στην καταγωγή των προσφύγων κατοίκων της. Μεταπολεμικά η Νέα Σμύρνη ενσωματώθηκε στην Αθήνα που γιγαντώθηκε από την εσωτερική μετανάστευση και επεκτάθηκε προς τα ανατολικά και νότια με αυξανόμενο πληθυσμό:

Έτος	Πληθυσμός
1981	67.408
1991	69.749
2001	73.986

2.2. Διοικητικά θέματα

Δήμαρχος της Νέας Σμύρνης είναι ο Γεώργιος Κουτελάκης, ο οποίος επανεξελέγη στις δημοτικές εκλογές του 2006.

2.2.1. Σημαντικά κτίρια και τοποθεσίες

Τα σημαντικότερα κτίρια και τοποθεσίες της Ν. Σμύρνης είναι: το Ιωσηφόγλειο ορφανοτροφείο (σήμερα "Παιδόπολη Αγ. Βαρβάρα"), η Εστία Ν.Σμύρνης, η Εθνική Στέγη (πρώην Στέγη Πατρίδας), το Γήπεδο Πανιωνίου, η Κεντρική Πλατεία της Ν. Σμύρνης, το Άλσος Ν. Σμύρνης κ.α.

2.2.2. Συνοικίες της Ν. Σμύρνης

Μερικές συνοικίες της Ν. Σμύρνης είναι: ο Φάρος, η Αγία Φωτεινή, το Άλσος, το Κέντρο, Χρυσάκη, η Αγία Παρασκευή, τα Μυτιληναίικα, τα Λουτρά, η Άνω Νέα Σμύρνη κ.α.

2.2.3. Εκκλησίες της Ν. Σμύρνης

Εκκλησίες της Ν. Σμύρνης είναι: η Αγία Φωτεινή (Το καμπαναριό της Αγ. Φωτεινής αναστηλώθηκε από το Ίδρυμα Ωνάση και είναι αντίγραφο εκείνου της Σμύρνης), η Αγία Παρασκευή, οι Άγιοι Ανάργυροι, ο Άγιος Χαράλαμπος, ο Άγιος Ανδρέας.

2.3. Κοινωνική πολιτική Δήμου Ν. Σμύρνης

- **Κοινωνική - Ψυχολογική στήριξη δημοτών**

Η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου εξυπηρετεί ατομικές περιπτώσεις χρησιμοποιώντας όλες τις μεθόδους κοινωνικής εργασίας, και ειδικότερα τη διαμεθοδική. Τα αιτήματα που καταφθάνουν στην Υπηρεσία είναι κυρίως οικονομικής φύσεως. Οι κοινωνικοί λειτουργοί - ψυχολόγοι, εντοπίζουν το πραγματικό πρόβλημα αν μπορούν το επιλύουν, αλλιώς το παραπέμπουν σε κάποιον αρμόδιο φορέα, όπου συνεργάζονται στενά.

- **Πρόγραμμα Κοινωνικής Βοήθειας**

Στο Δήμο υπάρχει εμπειριστατωμένο πρόγραμμα κοινωνικής βοήθειας. Γίνεται καταρτισμός ατομικού/οικογενειακού σχεδίου δράσης, παρέχεται κοινωνική-ψυχολογική στήριξη, πολλές φορές δίνονται δωροεπιταγές για την οικονομική στήριξη κάποιων ατόμων.

- **Πρόγραμμα απαλλαγής δημοτικών τελών και δημοτικού φόρου απόρων, πολύτεκνων και ατόμων με αναπηρία - Μείωση 50% σε Τρίτεκνες Οικογένειες**

Στο πλαίσιο άσκησης κοινωνικής πολιτικής το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ν. Σμύρνης, ύστερα από εισήγηση του Δημάρχου αποφασίστηκε η απαλλαγή δημοτικών τελών και φόρων των απόρων, πολυτέκνων καθώς και ατόμων με αναπηρία που διαμένουν στη Ν. Σμύρνη. Επίσης τα δημοτικά τέλη και οι δημοτικοί φόροι μειώθηκαν σε 50% στις τρίτεκνες οικογένειες. Ο χαρακτηρισμός και η ένταξη συμπολιτών σ' αυτές τις κατηγορίες δικαιούχων προς απαλλαγή θα γίνει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία με ευθύνη πάντοτε της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου.

- **Δημοτική Τράπεζα Αίματος – Εθελοντικές Αιμοδοσίες**

Στον Δήμο Ν. Σμύρνης λειτουργεί “Τράπεζα Αίματος”. Πραγματοποιείται ετησίως σε δύο εξάμηνα (εξάμηνα αιμοδοσίας) τον Μάιο και τον Δεκέμβριο. Στους εθελοντές αιμοδότες δίνεται δικαίωμα αξιοποίησης της “Τράπεζας Αίματος” όταν έχουν ανάγκη οι ίδιοι ή συγγενής τους.

- **Συνεργασία με ΟΑΕΔ / ΚΕΚ για την αντιμετώπιση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας σε κατοίκους της Ν. Σμύρνης**

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης συνεργάζεται με τον ΟΑΕΔ και τα ΚΕΚ που συχνά υλοποιούν προγράμματα κατάρτισης που απευθύνονται σε ευπαθείς ή μη κοινωνικές ομάδες. Για παράδειγμα ο ΟΑΕΔ αποστέλλει ενημερωτικούς καταλόγους με τα άτομα με αναπηρία που είναι εγγεγραμμένα για να ξεκινήσει μια διαδικασία επιλογής, ώστε η κατάρτισή τους να συνάδει με τις δεξιότητές τους.

- **Πρόγραμμα Στήριξης Προσφύγων**

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης συνεργάζεται με την εθελοντική επιτροπή Νέας Σμύρνης, για τη διανομή ρούχων και τροφίμων / προσφορών, καθώς και για την ψυχοκοινωνική στήριξη των μελών της εθελοντικής επιτροπής.

- **Οργάνωση και αποστολή υλικού**

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης οργανώνει την αποστολή τροφίμων, φαρμάκων, ειδών ένδυσης σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες αλλά και στο εξωτερικό όταν και όπου χρειάζεται (στη Σερβία).

Επίσης αξιοσημείωτη είναι η αποστολή ιατρικού και φαρμακευτικού υλικού που απεστάλη στα σχολεία του Σισιάν (μικροσκοπία, υπέρηχοι, καρδιογράφοι και άλλο εκπαιδευτικό υλικό) στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος αδελφοποίησης των δύο Δήμων.

- **Θαλάσσια Καλοκαιρινά Μπάνια**

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης διοργανώνει θαλάσσια καλοκαιρινά μπάνια, τηρώντας ηλεκτρονικό αρχείο λουομένων.

- **Ενημέρωση ευαισθητοποίησης στους κατοίκους Ν. Σμύρνης για θέματα όπως AIDS, ΑμεΑ, κρατούμενοι κλπ.**

Στα πλαίσια της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου, διοργανώνονται θεατρικές παραστάσεις στις γυναικείες φυλακές Κορυθαλλού σε συνεργασία με τη θεατρική ομάδα του Δήμου, ομιλίες ενημέρωσης ευαισθητοποίησης σε λύκεια του Δήμου για το AIDS, διανέμονται ενημερωτικά φυλλάδια που περιέχουν υλικό για τα μέτρα προφύλαξης με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS και την Παγκόσμια Ημέρα ΑμεΑ αντίστοιχα.

- **Αντιμετώπιση περιπτώσεων χρηστών ουσιών - ψυχιατρικών περιστατικών**

Για την αντιμετώπιση περιπτώσεων χρηστών ουσιών παρέχεται από το Δήμο συμβουλευτική στήριξη και παραπομπή αυτών σε αρμόδιους φορείς στους οποίους συνεργάζεται ο Δήμος.

- **Εισαγγελικές παραγγελίες**

Εκτέλεση εισαγγελικών παραγγελιών, με ταυτόχρονη πρόταση συμβουλευτικής στήριξης στην Εισαγγελία.

- **Εκπαίδευση εθελοντών**

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης σχεδιάζει και εκπαιδεύει ομάδες εθελοντών κοινωνικής πολιτικής.

- **Επιστημονική στήριξη των προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης**

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης σχεδιάζει, οργανώνει, εκπονεί προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης κάτω από επιστημονική παρακολούθηση.

- **Στήριξη Αστέγων**

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης στηρίζει τους άστεγους, για την αντιμετώπιση περιπτώσεων αστέγων πραγματοποιούνται παραπομπές σε ψυχιατρικά θεραπευτήρια και ξενώνες, όταν και όπου χρειάζεται.

- **Πρόγραμμα εμβολιασμού και στείρωσης αδέσποτων σκύλων**

Το Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής σε συνεργασία με την Ελληνική Φιλοζωική Εταιρία εκπονεί ένα πρόγραμμα εμβολιασμού και στείρωσης αδέσποτων σκυλιών. Κάθε 15 ημέρες συνεργείο της Εταιρείας και μετά από σχετική υπόδειξη του Δήμου περισυλλέγει αδέσποτα σκυλιά τα εμβολιάζει, τα στερώνει, αν είναι απαραίτητο τα φροντίζει ιατρικά ή και τα χειρουργεί και κατόπιν τα αφήνει στο φυσικό τους περιβάλλον.

- **Προληπτική ιατρική στα σχολεία**

Το τμήμα Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου Ν. Σμύρνης σε συνεργασία με τον Οδοντιατρικό Σύλλογο Πειραιά υλοποίησαν το 2009 πρόγραμμα προληπτικού οδοντιατρικού ελέγχου στα παιδιά των Δημοτικών Σχολείων της πόλης. Οι γονείς των μαθητών ενημερώθηκαν για τυχόν προβλήματα που εντοπίστηκαν ώστε να έχουν πλήρη εικόνα για τα δόντια των παιδιών τους. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων εστάλησαν με επιστολή στους γονείς.

2.4. Κέντρο προσχολικής αγωγής

- **Δημοτικοί παιδικοί σταθμοί**

Το κέντρο προσχολικής αγωγής του Δήμου Ν. Σμύρνης λειτουργεί από το 2001 (είναι Ν.Π.Δ.Δ.). Διαθέτει 6 τμήματα στα οποία συμμετέχουν παιδιά από 18 μηνών έως 5 χρονών. Σκοπός είναι η φιλοξενία και διαπαιδαγώγηση των βρεφών και νηπίων των εργαζομένων γονέων, δημοτών ή κατοίκων Ν. Σμύρνης, καθώς και η εξυπηρέτηση και βοήθεια των εργαζομένων μητέρων ή μητέρων που αντιμετωπίζουν κοινωνικά προβλήματα. Οι δημοτικοί παιδικοί σταθμοί διοικούνται από 11-μελές διοικητικό συμβούλιο, στο οποίο εκλέγονται Δημοτικοί Σύμβουλοι, γονείς νηπίων, εργαζόμενοι καθώς και δημότες.

Στους δημοτικούς παιδικούς σταθμούς απαλλάσσονται οικονομικά, γονείς που έχουν χαμηλά εισοδήματα, προβλήματα ανεργίας ή άλλα κοινωνικά προβλήματα. Η επιλογή των δικαιούχων στηρίζεται σε κοινωνικά κριτήρια για την οικογενειακή κατάσταση του παιδιού. Προηγούνται τα παιδιά εργαζόμενων γονέων και τα παιδιά οικονομικά αδυνάτων οικογενειών, καθώς και παιδιά που έχουν ιδιαίτερη ανάγκη φροντίδας: ορφανά από δύο ή ένα γονέα, παιδιά άγαμων ή διαζευγμένων μητέρων, παιδιά με ειδικές ανάγκες (σωματική ή πνευματική αναπηρία) και παιδιά πολυτέκνων οικογενειών.

2.5. Προγράμματα Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής

Η κοινωνική πολιτική που εφαρμόζει ο Δήμος Ν. Σμύρνης απευθύνεται σε όλους τους δημότες και αποτελεί υπεύθυνη, σοβαρή, συνεχή και επιστημονικά τεκμηριωμένη πολιτική παρέμβαση, βοηθώντας τις πιο ευαίσθητες ομάδες πολιτών με σεβασμό στην ιδιαιτερότητα και τη διαφορετικότητά τους.

- **Γραφείο Κοινωνικού Σχεδιασμού και Συντονισμού**

Το γραφείο κοινωνικού σχεδιασμού και συντονισμού έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Οργανώνει όλα τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής του Δήμου.
- Συντονίζει τα υπόλοιπα γραφεία του τμήματος φροντίζοντας για την ομαλή και αποδοτική λειτουργία αυτών.
- Αξιολογεί τα προγράμματα των Γραφείων (Υγείας, Δημοσίων Σχέσεων, Κοινωνικών Υπηρεσιών και Συμβουλευτικής-Ψυχικής Υγείας) και βρίσκεται σε συνεχή επαφή με αυτά για τη διάδοση των προγραμμάτων.

- **Γραφείο Δημοσίων Σχέσεων**

Το γραφείο δημοσίων σχέσεων έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Λειτουργεί για την άμεση εξυπηρέτηση του Δημότη σε θέματα κοινωνικού περιεχομένου.
- Συνεργάζεται με Δημοτικές - Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις καταθέτοντας προγράμματα στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή στην Περιφέρεια Αττικής για την αντιμετώπιση προβλημάτων εξαιτίας του Κοινωνικού Αποκλεισμού ή του Αποκλεισμού γενικότερα από την αγορά εργασίας σε συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες.
- Οργανώνει Δίκτυο εθελοντών στο Δήμο από κατοίκους της Ν. Σμύρνης για την αντιμετώπιση των ολοένα και αυξανόμενων κοινωνικών προβλημάτων.
- Πραγματοποιείται κοινωνική έρευνα - αξιολόγηση για τον εντοπισμό κοινωνικών αναγκών στον Δήμο.
- Οργανώνει, επιμελείται τις παιδικές κατασκηνώσεις, τα θαλάσσια μπάνια, τον εμβολιασμό και στείρωση αδέσποτων ζώων καθώς και άλλες κοινωνικές παροχές στους δημότες.

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ**

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΥΓΕΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ
ΙΑΤΡΕΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΧΕΣΕΩΝ

- ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ
- ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
- ΑΡΩΓΗ-ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ
- ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΞΟΧΕΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
- ΙΣΟΤΗΤΑ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ
- ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ
- Γ' ΗΛΙΚΙΑ
- ΝΕΟΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΘΛΗΣΗ
- ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΗ ΗΛΙΚΙΑ
- ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΕΝΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
- ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

• Γραφείο Υγείας - Δημοτικά Ιατρεία

Τα Δημοτικά Ιατρεία λειτουργούν συμπληρωματικά για την πληρέστερη και αμεσότερη ιατρική περίθαλψη των δημοτών. Ειδικότητες γιατρών που στελεχώνουν τα δημοτικά ιατρεία είναι του παθολόγου, καρδιολόγου, ορθοπαιδικού. Ειδικότερα:

- Εξυπηρετούν καταρχήν δημότες-κατοίκους Ν. Σμύρνης ασφαλισμένους του ΟΓΑ, απόρους ή ανασφαλιστους.
- Με τις μικροβιολογικές εξετάσεις που γίνονται παρέχεται προληπτική ιατρική-οδοντιατρική με έγκαιρη διάγνωση σε άτομα που έχουν προδιάθεση σε καρδιακά προβλήματα, δερματικά και αφροδισιακά νοσήματα, προληπτική παιδιατρική, κλπ.
- Αντιμετωπίζονται έκτακτα περιστατικά, παρέχοντας πρώτες βοήθειες και παραπέμποντας ασθενείς σε γενικά ή εξειδικευμένα νοσοκομεία.

Στα Δημοτικά Ιατρεία εξυπηρετούνται 4.500 ασφαλισμένοι του ΟΓΑ, ανασφάλιστοι και άποροι.

Όσον αφορά τον τομέα υγείας οργανώνονται εκδηλώσεις αιμοδοσίας με απώτερο με σκοπό την ενίσχυση τοπικής τράπεζας αίματος. Επίσης σε οποιαδήποτε άλλη τοπική κίνηση προσφοράς και συγκέντρωσης αίματος συμπαρίσταται ενεργά βοηθώντας όσο το δυνατόν περισσότερο.

Προληπτική ιατρική-οδοντιατρική στα σχολεία

Μέσω του προγράμματος της Κοινωνικής Υπηρεσίας τα παιδιά των δημοτικών σχολείων αποκτούν Κάρτα Υγείας, με την οποία οι γονείς μπορούν να ενημερωθούν για την υγεία και το σωστό εμβολιασμό των μαθητών. Με τη στήριξη του επιστημονικού προσωπικού του Γραφείου Κοινωνικής Πολιτικής και σε συνεργασία με τη Νομαρχία πραγματοποιείται ο εμβολιασμός των παιδιών. Επίσης τα παιδιά των δημοτικών σχολείων δέχονται την προληπτική οδοντιατρική του Δήμου.

• Γραφείο Κοινωνικών Υπηρεσιών

Το γραφείο κοινωνικών υπηρεσιών έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Εφαρμόζει τα προγράμματα κοινωνικών παροχών του Δήμου. Σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Τμήμα του Δήμου καθώς και με τοπικούς ή άλλους Φορείς διοργανώνει εκδηλώσεις και προγράμματα, με σκοπό την ενημέρωση των κατοίκων σε θέματα κοινωνικού προβληματισμού.
- Εφαρμόζει κοινωνικά προγράμματα στα ΚΑΠΗ, στα σχολεία, στους βρεφονηπιακούς σταθμούς, στο «Βοήθεια στο σπίτι» και προγραμμάτων για τις αποκλεισμένες ομάδες (πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών, μονογονεϊκές οικογένειες, πρόσφυγες - μετανάστες - παλιννοστούντες κλπ)
- Συνεργάζεται άμεσα και συστηματικά με όλες τις κοινωνικές υπηρεσίες που λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή ή και την κεντρική διοίκηση ακόμη για την εξυπηρέτηση της απώτερης αποστολής του.
- Ενεργεί για την δημιουργία νέων τομέων κοινωνικής δράσης, σε τοπικό πάντα επίπεδο, που αφορούν θέματα υγιεινής και κοινωνικού σχεδιασμού.
- Συνεργάζεται με τη διοίκηση του Δήμου. Συνεργάζεται επίσης με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου, σε θέματα που έχουν σχέση με: σχολεία, παιδικούς σταθμούς, ώστε ο σχεδιασμός και η λειτουργία των κατασκευαζόμενων εγκαταστάσεων να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εξυπηρετούμενων κατοίκων - δημοτών (παιδιά, ηλικιωμένοι, εργαζόμενοι).
- Τηρεί και ενημερώνει το αρχείο (καταστάσεις και φάκελοι-οι οποίοι είναι απόρρητοι). Τα άτομα που χειρίζονται το αρχείο δεσμεύονται για την τήρηση του απορρήτου και αφορά άτομα ή οικογένειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα και έχουν ανάγκη για ιδιαίτερη κοινωνική φροντίδα.
- Εισηγείται απ' ευθείας στον Πολιτικά υπεύθυνο (Αντιδήμαρχο Κοινωνικής Πολιτικής) σε περίπτωση που ο Δήμος πρέπει να ενεργήσει για την παροχή βοήθειας (από πλευρά οικονομικής ή υλικής φύσεως) χρηματικά ποσά, φάρμακα, ρούχα ή άλλα παρόμοια είδη, για την οποία απαιτούνται διαδικασίες οικονομικής επιβάρυνσης.
- Ενεργεί, προς κάθε κατεύθυνση, για την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τα άτομα των πιο πάνω κατηγοριών.

- **Προγράμματα κοινωνικής βοήθειας ομάδων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό**

Ομάδες βοήθειας αφορούν: α) Μονογονεϊκές οικογένειες, β) Πρόσφυγες-παλλινοστούντες μετανάστες, γ) Απεξαρτημένα ή υπό απεξάρτηση άτομα, δ) Άτομα με αναπηρίες, ε) Αποφυλακισμένοι, στ) Ανήλικοι παραβάτες, ζ) Άστεγοι, η) Οικονομικά ασθενείς οικογένειες.

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής συνεργάζεται με: α) το Γραφείο Παιδείας του Δήμου, β) τον Οργανισμό Νεολαίας και Άθλησης (Ο.Ν.Α.), γ) το Τμήμα Πολιτιστικών, δ) όλες τις Υπηρεσίες του Δήμου, ε) το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Ν. Σμύρνης, στ) τους Συλλόγους Ν. Σμύρνης, ζ) Μη κυβερνητικές οργανώσεις, η) Υπηρεσίες ευρύτερου Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα., θ) Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας Αθήνας, Πάτρας, Κρήτης, ι) το Τμήμα Ψυχολογίας Παντείου Πανεπιστημίου

- **Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.)**

Στο Δήμο Ν. Σμύρνης η τρίτη ηλικία έχει το δικό της χώρο. Άτομα ηλικίας άνω των εξήντα ετών έχουν τη δυνατότητα να γίνουν μέλη Κ.Α.Π.Η. ανεξαρτήτως προσωπικών, οικονομικών, κοινωνικών και λοιπών κριτηρίων. Τα άτομα αυτά συμμετέχουν σε διάφορες δραστηριότητες και ομάδες, με αποτελεσματική βοήθεια και συντονισμό του υπεύθυνου κοινωνικού λειτουργού. Τα μέλη για την εγγραφή πληρώνουν συνδρομή, η οποία είναι συμβολική ανάλογα με την οικονομική τους δυνατότητα. Επίσης, ανάλογο χρηματικό αντίτιμο καταβάλλουν τα μέλη για τη συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις και στα διάφορα προγράμματα που οργανώνουν τα Κ.Α.Π.Η. Τα μέλη συμμετέχουν ενεργά στη ζωή των Κ.Α.Π.Η. σε εκδηλώσεις, εκδρομές, ομάδες δραστηριοποίησης, γιορτές, ομιλίες κλπ.

Στο Δήμο Ν. Σμύρνης δραστηριοποιούνται τέσσερα Κ.Α.Π.Η. απαριθμώντας συνολικά 3.500 μέλη. Τα Κ.Α.Π.Η. μπορούν και συμβάλλουν αποτελεσματικά μέσα από τις διάφορες εναλλακτικές μορφές δράσης στην προώθηση της ιδέας των "Δραστήριων και Ευαισθητοποιημένων Ηλικιωμένων" και έχουν θέσει ως στόχο τους την πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και

κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη στο κοινωνικό σύνολο.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται στα μέλη των Κ.Α.Π.Η. είναι οι ακόλουθες:

- α) Κοινωνική Συμμετοχή, η οποία επιδιώκεται με ημερήσιες και πολυήμερες εκδρομές (τουλάχιστον 6 κάθε έτος), με συνεσιώσεις σε διάφορα κέντρα, με επισκέψεις σε μουσεία αρχαιολογικά και ιστορικά, με την παροχή δωρεάν εισόδου στις εκδηλώσεις που οργανώνει ο Δήμος.
- β) Προληπτική Μέριμνα, η οποία διακρίνεται σε πρωτογενή (εμβολιασμός, μέτρηση αρτηριακής πίεσης και σακχάρου, συμβουλές για σωστή διατροφή, πρόληψη ατυχημάτων κ.ά.) και δευτερογενή (ιατρικές εξετάσεις, φυσικοθεραπεία, κοινωνική εργασία).
- γ) Διασύνδεση και συνεργασία με τοπικούς φορείς, με τα σχολεία της περιοχής, με την Εκκλησία κ.ά., στο πλαίσιο της προσπάθειας ευαισθητοποίησης για τις ανάγκες της τρίτης ηλικίας.
- δ) Ενεργοποίηση. Οι κοινωνικοί λειτουργοί των Κ.Α.Π.Η., σε συνεργασία με το υπόλοιπο προσωπικό, αξιολογούν τις ικανότητες των ηλικιωμένων και υποκινούν τη δημιουργία ομάδων αυτενέργειας, οι οποίες συγκροτούνται ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους. Οι ομάδες που λειτουργούν είναι: η ομάδα χειροτεχνίας, η ομάδα χορωδίας, η ομάδα εκδρομών και η ομάδα αλληλοβοήθειας για την πραγματοποίηση επισκέψεων με στόχο τη συνεισφορά σε ιδρύματα, γηροκομεία, νοσοκομεία, σε άπορους και κοινωνικά αποκλεισμένους συνδημότες κ.ά.
- ε) Κοινωνική και Πολιτιστική προσφορά των μελών. Τα μέλη των Κ.Α.Π.Η. μπορούν να συμμετέχουν στην διοργάνωση εκθέσεων λαϊκής τέχνης, χειροτεχνίας, παλιάς φωτογραφίας κ.ά. καθώς και αντίστοιχες δραστηριότητες που οργανώνουν άλλοι φορείς.

Κατά βάση, οι κοινές δραστηριότητες είναι όπως περιγράφηκαν, παρά τη σχετική αυτονομία του κάθε Κ.Α.Π.Η. να διαμορφώνει τη φυσιογνωμία και το πρόγραμμά του, σύμφωνα με τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των μελών και της περιοχής του.

• Βοήθεια στο Σπίτι

Το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι στοχεύει στην υλική και ηθική υποστήριξη των κατοίκων-δημοτών της Ν. Σμύρνης οι οποίοι αντιμετωπίζουν προβλήματα αυτοεξυπηρέτησης (άτομα τρίτης ηλικίας ή άτομα με αναπηρίες), οικονομικά, υγείας, εγκατάλειψης και απομόνωσης από το κοινωνικό περιβάλλον και στην εξασφάλιση των απαραίτητων υπηρεσιών για μια αξιοπρεπή ζωή.

Το πρόγραμμα αυτό παρέχει οικογενειακή πρωτοβάθμια νοσηλευτική και ψυχο-συναισθηματική στήριξη. Συγκεκριμένα προσφέρει:

- Ιατρική φροντίδα με επισκέψεις στα σπίτια.
- Νοσηλευτικές υπηρεσίες.
- Εξυπηρετήσεις όπως εξόφληση λογαριασμών, αγορά τροφίμων για το σπίτι, συνοδεία σε διάφορες υπηρεσίες, δυνατότητες για ψυχαγωγία και συμμετοχή στη ζωή.
- Καθαριότητα κατ' οίκον.

Στο Δήμο Ν. Σμύρνης εξυπηρετούνται 60 οικογένειες και υπάρχει λίστα αναμονής και άλλων οικογενειών. Αυτό σημαίνει επιτυχία του προγράμματος και απόλυτη ανάγκη συνέχισης - επέκτασης του προγράμματος.

Από την πλευρά του κοινωνικού λειτουργού παρέχεται:

- Ψυχολογική - συμβουλευτική υποστήριξη του ατόμου και την οικογένειά του.
- Ενημέρωση για κοινωνικοοικονομικά ζητήματα όπως συντάξεις, επιδόματα, έκτακτες οικονομικές ενισχύσεις
- Συνεργασία α) με φορείς και υπηρεσίες Νοσοκομεία, εκκλησία, πρόνοια, ιδρύματα, ΚΑΠΗ, δημοτικά ιατρεία, β) με συγγενικά ή γειτονικά πρόσωπα των εξυπηρετούμενων για την ευαισθητοποίηση των αναγκών τους.
- Υλική και χρηματική βοήθεια από δωρεές (οικονομική ενίσχυση, είδη διατροφής και ιματισμού, νοσηλευτικό υλικό).

Η νοσηλευτική φροντίδα είναι απαραίτητη, καθώς τα περισσότερα άτομα της τρίτης ηλικίας που καλύπτονται από το πρόγραμμα αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας. Οι νοσηλευτικές παρεμβάσεις συνίστανται κυρίως στην λήψη νοσηλευτικού ιστορικού, στην αξιολόγηση της κατάστασης υγείας, στη μέτρηση ζωτικών σημείων, στη διδασκαλία και παράδοση ενημερωτικού

υλικού για προβλήματα υγείας, στον καθορισμό διαιτολογίου σε συνεργασία με διαιτολόγο νοσοκομείου, στη διεκπεραίωση διαδικασιών για συνταγή φαρμάκων, στην ενεσθεραπεία, στην εκτέλεση αντιγριπικού εμβολιασμού, καθώς και στη συνοδεία μοναχικών ασθενών σε Ι.Κ.Α., νοσοκομεία και δημοτικά ιατρεία, ανάλογα με τα προβλήματα υγείας των ατόμων που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα.

Η οικογενειακή βοηθός φροντίζει για την ατομική καθαριότητα των ατόμων που αδυνατούν να εξυπηρετηθούν μόνοι τους και διεκπεραιώνει τις οικιακές εργασίες (αγορές, μαγειρική, εξόφληση λογαριασμών), βοηθά στη σίτιση και παρέχει συντροφιά σε μοναχικά άτομα.

- **Κέντρο πρόληψης Ήλιος**

Ένα από τα 71 Κέντρα Πρόληψης που λειτουργούν στην Ελλάδα είναι το Κέντρο Πρόληψης από εξαρτησιογόνες ουσίες και Προαγωγής της Υγείας «ΗΛΙΟΣ» του Δήμου Ν. Σμύρνης. Το Κέντρο πρόληψης είναι φορέας αναγνωρισμένος από το κράτος και συνεργάζεται με τον ΟΚΑΝΑ. Η πρόληψη είναι μία εκπαιδευτική διαδικασία, που έχει ως στόχο:

1. Να αναπτύσσονται προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες για την προαγωγή μια υγιούς στάσης ζωής.
2. Να ενισχύονται διάφοροι παράγοντες προστασίας από εξαρτητικές συμπεριφορές.
3. Να δημιουργούνται υποστηρικτικά πλαίσια που στηρίζουν και διευκολύνουν τους νέους για να επιλέγουν θετικούς τρόπους διαχείρισης της καθημερινότητας.

Το Κέντρο Πρόληψης «ΗΛΙΟΣ» παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν στους δημότες Ν. Σμύρνης, επίσης σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις, σεμινάρια με αποδέκτες την οικογένεια, το σχολείο, ομάδες εφήβων κ.α.

Βιωματικά σεμινάρια γονέων με σκοπό

- Τη βελτίωση επικοινωνίας μεταξύ των μελών της οικογένειας.
- Τη στήριξη για την αντιμετώπιση των καθημερινών δυσκολιών.
- Την αναγνώριση αναγκών και την αναζήτηση προσωπικών στόχων.

Βιωματικά σεμινάρια εκπαιδευτικών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης με σκοπό

- Την εκπαίδευση εναλλακτικών τρόπων διδασχής, παρακολούθησης μαθημάτων στην τάξη, με εγκεκριμένα παιδαγωγικά υλικά, ειδικά προσαρμοσμένα για παιδιά και εφήβους.
- Ενδυνάμωση του ρόλου τους.

Ομάδες παιχνιδιού και έκφρασης για παιδιά δημοτικού σχολείου (8-12 ετών) με σκοπό:

- Την ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Την ανάδειξη της δημιουργικότητας.
- Τη διαμόρφωση θετικής αντίληψης για τη ζωή, που δημιουργείται μέσα από τα παιχνίδια, τη συζήτηση, τη ζωγραφική, το θεατρικό παιχνίδι και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες.

Ομάδες εφήβων με σκοπό

- Την ανάπτυξη προσωπικών και κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Την επεξεργασία καθημερινών δυσκολιών και προβλημάτων.
- Τη διαμόρφωση θετικής στάσης ζωής, που δημιουργείται μέσα από συζήτηση και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες.

• Εθνική Στέγη

Η Εθνική Στέγη είναι νομικό πρόσωπο, με σκοπό την φροντίδα της πνευματικής ανάπτυξης, την εναλλακτική εκπαίδευση καθώς και την ψυχαγωγία των παιδιών αλλά και έφηβων. Στους χώρους της Εθνικής Στέγης λειτουργεί παιδικός σταθμός, παιχνιδότοπος, αίθουσα internet και ομάδες συμβουλευτικής γονέων.

- Παιδικός Σταθμός

Ο παιδικός σταθμός στελεχώνεται με έμπειρους παιδαγωγούς, λειτουργεί από 1 Σεπτεμβρίου έως 31 Ιουλίου. Σήμερα φιλοξενεί 113 παιδιά ηλικίας από 2,5 έως 5 ετών. Ωράριο λειτουργίας από 7 π.μ. μέχρι 4 μ.μ. Προηγούνται τα παιδικά των δημοτών.

Στον παιδικό σταθμό παρέχεται πρωινό, δεκατιανό, μεσημεριανό, απογευματινό. Τα παιδιά παρακολουθούνται από παιδίατρο και παιδοψυχολόγο. Στόχος του παιδικού σταθμού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να "αναπτυχθούν" συναισθηματικά, νοητικά και κοινωνικά, βοηθώντας τα στη διαμόρφωση πολύπλευρων προσωπικοτήτων με γνώσεις και δεξιότητες.

Το πρόγραμμα του παιδικού σταθμού έχει παραμύθια με ανάπτυξη λόγου, ασκήσεις γραφής, μαθηματικές έννοιες (χρώματα, σχήματα, αριθμούς), ζωγραφική, πηλό, ζυμάρι, χειροτεχνικές, κολλάζ, παρακολούθηση θεατρικών παραστάσεων, επισκέψεις σε μουσεία, εκδρομές, συγκεντρώσεις γονέων για να ενημερωθούν σχετικά με τα παιδιά τους, χριστουγεννιάτικες, αποκριάτικες εκδηλώσεις, καλοκαιρινή γιορτή και πολλά ακόμα

- Παιχνιδότοπος

Στον παιχνιδότοπο τα παιδιά μαθαίνουν το παιχνίδι της επικοινωνίας και των σχέσεων. Ώρες λειτουργίας είναι από τις 4 μ.μ. έως τις 8:30 μ.μ., για παιδιά από 3 έως 8 ετών. Ο παιχνιδότοπος λειτουργεί στο κτίριο της Εθνικής Στέγης. Τα παιδιά επιλέγονται μετά από αίτηση των γονέων τους κατά σειρά προτεραιότητας. Ο παιχνιδότοπος στελεχώνει κλινικό ψυχολόγο και τρεις παιδαγωγούς. Προηγούνται τα παιδιά των δημοτών.

- Αίθουσα Internet

Στην αίθουσα internet δίνεται η δυνατότητα σε μαθητές, εκπαιδευτικούς αλλά και γενικότερα σε όλους τους κατοίκους-δημότες να έρθουν κοντά και να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογικές εφαρμογές της πληροφορικής. Τέτοιες

είναι η χρήση του διαδικτύου (internet), καθώς και η χρήση σύγχρονων εποπτικών μέσων διδασκαλίας (CD ROM / DVD).

- Ομάδες Συμβουλευτικής Γονέων

Στα πλαίσια του γραφείου Συμβουλευτικής Υποστήριξης λειτουργεί:

α) Ομάδα συμβουλευτικής Γονέων και αφορά γονείς με παιδιά προσχολικής ηλικίας. Οι γονείς συμμετέχουν μετά από αίτημα τους. Οι συναντήσεις γίνονται μια φορά την εβδομάδα σε συγκεκριμένη μέρα και ώρα από την έναρξη έως το τέλος Μαΐου. Ο συντονισμός γίνεται από κλινικό ψυχολόγο.

β) Υπηρεσία ατομικής συμβουλευτικής κάθε Πέμπτη από 12:00 μ.μ. έως 5 μ.μ. μετά από ραντεβού τα οποία πραγματοποιούνται από κλινικό ψυχολόγο

• Πρόγραμμα Ατζέντα 21

Στο Δήμο Ν. Σμύρνης στα πλαίσια της ATZENTA 21 οργανώνει μια σειρά από συναντήσεις-συζητήσεις με στόχο την καταγραφή και την αξιολόγηση των προβλημάτων στην πόλη. Στόχος είναι η επίλυση ορισμένων από αυτών σύμφωνα με τις προτάσεις που προτείνονται. Το έτος 2009 έγιναν 3 συναντήσεις με τους πολίτες στις οποίες έγινε καταγραφή προβλημάτων και τώρα ο Δήμος βρίσκεται στο τελικό στάδιο της αξιολόγησης αυτών των προτάσεων και της τελικής πρότασης προς την Δημοτική Αρχή.

Με την Ατζέντα 21, η Δημοτική Αρχή στηρίζει και αναπτύσσει τις συμμετοχικές διαδικασίες, τον συμμετοχικό προϋπολογισμό, την δημόσια διαβούλευση. Με τον ορισμό υπεύθυνου Αντιδημάρχου και διαπαραταξιακής επιτροπής Δημοτικών Συμβούλων οργανώνονται και συντονίζονται οι προσπάθειες αυτές. Από τον Δήμο προβλέπεται ειδικό κονδύλι στον προϋπολογισμό του 2010 για την υλοποίηση προτάσεων και πρωτοβουλιών που προκύπτουν από τις διαδικασίες αυτές.

Παρόλα τα προβλήματα και τις δυσκολίες του προγράμματος ατζέντα 21, ο Δήμος Ν. Σμύρνης ανοίγει νέους δρόμους επικοινωνίας με τους πολίτες-δημότες, δρόμους συλλογικής προσπάθειας, συλλογικής ευθύνης και κοινωνικής αλληλεγγύης.

- **Γραφείο Συμβουλευτικής και Ψυχικής Υγείας**

Εδώ απευθύνονται ή παραπέμπονται πολίτες-δημότες με αιτήματα:

- ❖ σχέσης και επικοινωνίας που αφορούν την οικογένεια, την εργασία, κ.α.
- ❖ στήριξης σε ζευγάρια/οικογένειες σε περιόδους κρίσης όπως την απώλεια κάποιου συγγενικού προσώπου, συνταξιοδότηση, κ.α.
- ❖ για την αντιμετώπιση άγχους, φόβων που δεν ελέγχονται συνειδητά (κλειστοφοβία κ.α.).

Το γραφείο συμβουλευτικής και ψυχικής υγείας στηρίζει τις μητέρες με την ανάληψη νέων ρόλων στη μητρότητα, με διάφορες δεξιότητες βοηθά στην λήψη αποφάσεων και στην επίλυση προβλημάτων με απώτερο στόχο τη βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων του δήμου. Επίσης παρέχεται συμβουλευτική υπηρεσία σε μελλόνυμφους για δημιουργία πλάνου ζωής.

Άμεσες προτεραιότητες και προοπτικές του γραφείου είναι η συμβουλευτική και ανταλλαγή απόψεων για δυσκολίες των παιδιών στους γονείς και στους εκπαιδευτικούς. Ειδικά στο σχολείο δίνεται έμφαση στο πρόγραμμα σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού.

2.6. Σωματεία

Παρακάτω γίνεται μια καταγραφή των σωματείων που υπάρχουν στο Δήμο Ν. Σμύρνης με άξονα την κοινωνική πολιτική.

2.6.1. Πολιτιστικός Οργανισμός Ν. Σμύρνης

Τα τμήματα που λειτουργούν είναι τα εξής:

1. Κλασικό Μπαλέτο - ρυθμική αγωγή

Στο τμήμα του κλασικού μπαλέτου διδάσκεται ρυθμική αγωγή. Συμμετέχουν παιδιά από 3 ½ έως και 6 ετών. Με τα μαθήματα ρυθμικής αγωγής το παιδί μπορεί να ενταχθεί αργότερα στο κλασικό μπαλέτο.

2. Παραδοσιακοί χοροί

Διδάσκονται χοροί απ' όλες τις περιοχές της Ελλάδας, στους οποίους οι εκπαιδευόμενοι βιώνουν και μαθαίνουν τις ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής παράλληλα με το ξεχωριστό ύφος και στυλ του κάθε χορού. Λειτουργούν τμήματα παιδιών και ενηλίκων. Είναι από τα παλιότερα του Δήμου Ν. Σμύρνης.

3. Μουσική χορωδία

Η μουσική χορωδία απευθύνεται προς όλους τους δημότες που θέλουν να διασκεδάσουν τραγουδώντας οργανωμένα και ταυτόχρονα να μάθουν πάρα πολλά για το τραγούδι (ασκήσεις αναπνοής και εκπνοής, ορθοφωνίας, εκμάθηση πολυφωνικών τραγουδιών). Λειτουργεί τμήμα θεωρητικής κατάρτισης καθώς και εκμάθηση πιάνου, κιθάρας.

4. Θέατρο - Θεατρικό παιχνίδι

Η Θεατρική Ομάδα εφήβων και ενηλίκων λειτουργεί στον Δήμο από το 1987. Στο τμήμα διδάσκεται η πρακτική θεάτρου, η αγωγή του λόγου (ορθοφωνία), η υποκριτική και η ιστορία του θεάτρου.

Το θεατρικό παιχνίδι απευθύνεται σε παιδιά 4 έως 13 ετών. Η διδασκαλία ξεκινάει από το παιχνίδι (τα παιδιά γίνονται πιο ομιλητικά και δουλεύει η φαντασία τους). Τα παιδιά μπορούν να διαβάσουν παραμύθια φτιάχνουν σκηνικά και κουστούμια. Παίζουν διάφορους ρόλους και με τον τρόπο αυτό φτάνουν στη ολοκλήρωση της προσπάθειάς τους αποκτώντας υπευθυνότητα κατά την παρουσίαση του θεατρικού δρώμενου.

5. Ζωγραφική

Λειτουργούν τμήματα ζωγραφικής για παιδιά και ενήλικους. Στο παιδικό τμήμα τα παιδιά ζωγραφίζουν θέματα από την καθημερινότητα με μαρκαδόρους, ξυλομπογιές, τέμπερες, νερομπογιές, δακτυλομπογιές, παστέλ. Στο παιδικό και ενήλικο τμήμα ο κάθε συμμετέχον έχει την ευκαιρία να αποτυπώσει τη δημιουργική έκφραση που κρύβει μέσα του.

6. Φωτογραφία

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης διαθέτει πλήρως εξοπλισμένους χώρους υποδομής (studio λήψης, χώρος σκοτεινού θαλάμου) για την καλύτερη δυνατή επιμόρφωση των διδασκομένων.

7. Σκηνογραφία

Η τέχνη της σκηνογραφίας είναι στενά συνδεδεμένη με το θέατρο και τη θεατρική παράσταση. Αρχικά οι εκπαιδευόμενοι διαβάζουν έργο και στη συνέχεια προσπαθούν να αποδώσουν τους διάφορους χώρους σε μακέτες. Η παρακολούθηση της σκηνογραφίας από μικρά παιδιά (όχι μεγαλύτερα των 10 ετών) είναι δύσκολη εξαιτίας του κατασκευαστικού χαρακτήρα του εργαστηρίου. Μελλοντικός στόχος είναι η διεύρυνση της δραστηριότητας του τμήματος με στοιχεία γλυπτικής.

8. Αργυροχρυσοχοΐα - Μεταλλοπλαστική

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης έχει εξοπλίσει το εργαστήριο με τα πιο σύγχρονα τεχνικά μέσα. Στο τμήμα αυτό οι συμμετέχοντες εκπαιδεύονται στην κατασκευή χειροποίητου κοσμήματος και στις τεχνικές πλασίματος του μετάλλου. Μαθαίνουν χαρακτηριστική κυρίως σε μεταλλικά σκεύη. Έτσι εξοικειώνονται με τα υλικά τους (χαλκός, μπρούτζος, ασήμι). Επίσης μαθαίνουν να κατασκευάζουν κοσμήματα (δαχτυλίδια, βραχιόλια, μεταγιόν κ.ά.). Όταν τελειώσουν τα

μαθήματα είναι σε θέση να κατασκευάζουν ολοκληρωμένα σκεύη από μέταλλο, πολυτελή είδη οικιακής χρήσης καθώς και εκκλησιαστικά και εικόνες.

9. Μπάντα

Η μπάντα του Δήμου στελεχώνεται από μαθητές και μαθήτριες σχολείων του Δήμου ηλικίας από 12-18 ετών και εκπροσωπεί τον Δήμο σε όλες τις δημόσιες εκδηλώσεις. Στην μπάντα διδάσκονται όλα τα πνευστά όργανα κορνέτα, σαξόφωνο, κλαρίνο, φλάουτο, κόρνα, τρομπόν αλτίκορνο, φλισκόρνο καθώς και κρουστά τύμπανα, τζαζ. Διδάσκονται μοντέρνοι, κλασικοί χοροί (ελληνικοί και ξένοι) καθώς και εμβατήρια.

2.6.2. Εστία Ν. Σμύρνης

Για τον Δήμο Ν. Σμύρνης η Εστία αποτελεί σημαντικό πνευματικό κέντρο. Κύρια αποστολή της Εστίας είναι η προβολή, διατήρηση και μεταλαμπάδευση στους νέους αλλά και στους ενήλικους το πνευματικό και ιστορικό μεγαλείο της Ελλάδος. Η Εστία:

1. Πραγματοποιεί 60 περίπου εκδηλώσεις κάθε χρόνο με πνευματικό, θρησκευτικό, κοινωνικό και επιστημονικό περιεχόμενο.
2. Διαθέτει τμήματα επιμορφωτικών μαθημάτων: φιλοσοφίας, ψυχολογίας, ανθρωπίνων σχέσεων, προγεννητικής αγωγής, προλήψεως και αντιμετώπισης ατυχημάτων, πρώτων βοηθειών, υγιεινής διατροφής, ζωγραφικής, κεντήματος, διδασκαλίας ελληνικών χωρών (σε μικρούς και μεγάλους), καθώς και διδασκαλίας σκακιού.
3. Διαθέτει:
 - α) Βιβλιοθήκη η οποία είναι Γενική και Μικρασιατική αριθμώντας περί τους 100.000 τίτλους, από τους οποίους οι 80.000 είναι ιστορικού και πολιτιστικού περιεχομένου ενώ οι υπόλοιποι Μικρασιατικού περιεχομένου. Τα περισσότερα είναι τεκμήρια σπάνια, μοναδικά, μεγάλης ιστορικής και πολιτιστικής αξίας, στα οποία εντυφούν εκατοντάδες ερευνητές και μελετητές ετησίως, οι οποίοι ενδιαφέρονται επιπλέον και για την ιστορική και πολιτιστική δραστηριότητα του

Ελληνισμού της Ανατολής. Η συλλογή της βιβλιοθήκης προέκυψε κυρίως, από κληροδοτήματα Μικρασιατών προσφύγων καθώς και από δωρεές.

- β) Μουσείο Μικρασιατικών κειμηλίων, καθώς και Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Εικόνων και Έργων Τέχνης.
- γ) 20 μελή θεατρική ομάδα καθώς και μεικτή 50 μελή τετραφωνική χορωδία.
- δ) Σκακιστικό τμήμα μικρών και μεγάλων και σκακιστική ομάδα Γ' εθνικής κατηγορίας.
- ε) Εντευκτήριο- κυλικείο συνεχούς λειτουργίας και
- στ) Γηροκομείο 67 κλινών Α κατηγορίας.

2.6.3. Εθνική Στέγη

Η Εθνική Στέγη ιδρύθηκε από τον "Σύνδεσμο για τα δικαιώματα της Γυναίκας" το 1922 σαν προσφυγικό ορφανοτροφείο. Αρχικά λειτούργησε στην Καλλιθέα. Μετά την παραχώρηση δωρεάν οικοπέδου από την κοινότητα Ν.Σμύρνης και τις προσωπικές ενέργειες του Ε. Βενιζέλου ανεγέρθηκε το σημερινό κτίριο όπου στεγάζεται παιδικός σταθμός και φιλοξενούνται σ' αυτό πολιτιστικές εκδηλώσεις.

2.6.4. Ιωσηφόγλειο

Το "Ιωσηφόγλειο" ορφανοτροφείο αρρένων κτίστηκε από τον μικρασιάτη τραπεζίτη και επιχειρηματία Χαράλαμπο Ιωσηφόγλου, σε έκταση 8.415 τ.μ. που παραχωρήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο. Εδώ στεγάζεται η Ειδική Επαγγελματική Σχολή "Αγία Βαρβάρα" του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας. Εξυπηρετούνται κυρίως εφήβους που ζουν μέσα στο ορφανοτροφείο αλλά και εκτός. Στο ορφανοτροφείο λειτουργούν εργαστήρια αγγειοπλαστικής, ξυλουργικής, κοπτικής- ραπτικής και κεντήματος.

2.7. Σύλλογοι

Στη συνέχεια καταγράφουμε όλους τους συλλόγους (με αύξουσα σειρά) που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Ν. Σμύρνης

- Ανθρώπινη επικοινωνία (Επιμορφωτικός- Πολιτιστικός Σύλλογος)
- Ε.Β.Ε.Ν.Σ. (Ένωση βιοτεχνών Επαγγελματιών Ν. Σμύρνης)
- Εθνική σοροπτιμιστική Ένωση Ελλάδας
- Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Περιφερειακή Επιτροπή Ν.Σ.)
- Ένωση γονέων
- Ένωση γυναικών Ελλάδας
- Ένωση Κρητών Ν. Σμύρνης
- Εξωραϊστικός και εκπολιτιστικός Σύλλογος "Ο ΦΑΡΟΣ"
- Εξωραϊστικός και πολιτιστικός σύλλογος "Ο ΦΟΙΝΙΞ"
- Επιτροπή Ειρήνης Ν. Σμύρνης
- Ερεχθείδες Διεθνής Οργάνωση Ελληνίδων και Ελληνόφωνων γυναικών
- Εστία ΙΜΒΡΙΩΝ
- Ηλιαχτίδα
- Ίωνες Νέας Σμύρνης
- Λ.Α.Ι.Ο.Ν.Σ. Λέσχη Ν. Σμύρνης
- Οι φίλοι της Ν. Σμύρνης
- Όμιλος "ΖΩΝΤΑ"
- Παναθηναϊκή Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών
- Πανελλαδικός Σύνδεσμος Αγωνιστών ΕΑΜ Εθν. Αντίστασης
- Πανελλήνια Ένωση Αγωνιστών Εθν. Αντίστασης ΠΕΑΕΑ
- Πανελλήνια Οργάνωση Αγωνιστών Εθν. Αντίστασης ΠΟΑΕΑ
- Πανελλήνια Οργάνωση Ελληνική Εστία – Σύλλογος "ΠΟΕΕ"
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εθν. Αντίστασης ΕΟΕΑ-ΕΔΕΣ Ν. ΖΕΡΒΑΣ
- Σύλλογος Δημοκρατικών Γυναικών
- Σύλλογος οικιστών προσφύγων
- Σύλλογος Ποντίων "ΜΑΥΡΗ ΘΑΛΑΣΣΑ"
- Σύλλογος φιλάθλων
- Σύνδεσμος 5/42 Σ.Ε. "ΨΑΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ" (ΣΩΜΑ ΕΥΖΩΝΩΝ)
- Σύνδεσμος Κερκυραίων "Η ΚΟΡΥΦΩ"
- Σώμα Ελληνίδων οδηγών
- Σώμα Ελλήνων προσκόπτων τοπική εφορεία προσκόπων Ν. Σμύρνης
- Σωματείο Κων/πολιτών

2.8. Αθλητισμός για Όλους - Προγράμματα «Αθλητισμός για όλους»

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης στα πλαίσια του προγράμματος «Αθλητισμός για όλους» διοργανώνει κάθε χρόνο προγράμματα που απευθύνονται σε δημότες και κατοίκους όλων των ηλικιών. Τα προγράμματα πραγματοποιούνται με την φροντίδα και την επιτήρηση του Οργανισμού Νεολαίας Άθλησης (Ο.Ν.Α.) σε ανοιχτούς χώρους των σχολείων της Ν. Σμύρνης, σε κλειστά Γυμναστήρια και το Δημοτικό Κολυμβητήριο και συμμετέχουν σ' αυτά περισσότεροι από 2.000 πολίτες-δημότες καθημερινά.

Λειτουργούν αθλητικά τμήματα πολιτισμικών δραστηριοτήτων με πολύ χαμηλό κόστος για τους συμμετέχοντες. Το καλοκαίρι λειτουργεί δημιουργική απασχόληση και διάφορα αθλητικά προγράμματα του Δήμου για τα παιδιά.

2.8.1. Αθλητισμός και Γυναίκα

Στο γήπεδο του κλειστού Γυμναστηρίου Μπάσκετ πραγματοποιείται το πρόγραμμα του Ο.Ν.Α. «Αθλητισμός και Γυναίκα» στα πλαίσια του μαζικού αθλητισμού του Δήμου, ενώ στην κολυμβητική δεξαμενή γίνονται τα προγράμματα του Ο.Ν.Α. «Αεροβικής Κολύμβησης». Στα πλαίσια του προγράμματος «Αθλητισμός και Γυναίκα» αξιοποιείται ο ελεύθερος χρόνος της γυναίκας, καταπολεμώντας το άγχος, βελτιώνοντας τη φυσική κατάσταση και διατήρηση της σωματικής της διάπλασης. Στο πρόγραμμα αυτό συμμετέχουν περίπου 400 γυναίκες όλων των ηλικιών. Πραγματοποιούνται Παραδοσιακοί Χοροί, Aerobic, Aqua Aerobic, Τένις και Κολύμβηση.

2.8.2. Αθλητισμός και Παιδί

Στόχος του προγράμματος είναι να δοθεί διέξοδος στην καθημερινότητα του σχολείου, τα παιδιά να ακολουθήσουν τον αθλητισμό και να επιτύχουν την ομαλή κοινωνικοποίησή τους.

Στελεχώνονται τμήματα ποδοσφαίρου, μπάσκετ, τένις, βόλει, ρυθμικής Γυμναστικής και στίβου. Στο πρόγραμμα «Αθλητισμός και Παιδί» συμμετέχουν περίπου 450 παιδιά ηλικιών 5-12 ετών.

2.8.3. Αθλητισμός για τους Νέους

Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί ένα μεγάλο κομμάτι του Οργανισμού. Λειτουργούν τμήματα Aerobic, Aqua Aerobic, Κολύμβησης, Τένις, Στίβου και Παραδοσιακών Χορών. Επίσης οι νέοι έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν σε extreme αποδράσεις όπως: ski, rafting, trekking, paintball, ιππασία κ.α.

Η συμμετοχή των νέων στις δράσεις του Ο.Ν.Α. ξεπερνά τα 1.000 άτομα κάθε χρόνο.

2.8.4. Αθλητισμός στην προσχολική ηλικία

Ο Οργανισμός Νεολαίας και Άθλησης, σε συνεργασία με το Κέντρο Προσχολικής Αγωγής, υλοποιεί το πρόγραμμα γυμναστικής και Μουσικοκινητικής Αγωγής στην προσχολική ηλικία. Με το πρόγραμμα αυτό δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να μάθουν να συνεργάζονται μεταξύ τους ανακαλύπτοντας σιγά-σιγά τις κινητικές τους ικανότητες. Το πρόγραμμα υλοποιείται σε καθημερινή βάση και στους 6 παιδικούς σταθμούς της πόλης.

2.8.5. Αθλητισμός και Τρίτη ηλικία

Εξίσου σημαντική είναι η προσπάθεια που γίνεται σύμφωνα με το πρόγραμμα «Αθλητισμός και Τρίτη ηλικίας» ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για τη βελτίωση της σωματικής και ψυχικής υγείας των ατόμων της Τρίτης ηλικίας. Το πρόγραμμα υλοποιείται και στα τέσσερα ΚΑΠΗ του Δήμου. Πραγματοποιούνται παραδοσιακοί χοροί καθώς και γυμναστική. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 150 περίπου μέλη των ΚΑΠΗ.

2.8.6. Αθλητισμός για προγράμματα ΑμεΑ

Τέλος έμφαση δίνει ο Οργανισμός Νεολαίας και Άθλησης, στα παιδιά με αναπηρίες. Στο πρόγραμμα «Αθλητισμός σε ΑμεΑ» στελεχώνονται τμήματα γυμναστικής και κολύμβησης, ενώ ο Ο.Ν.Α. συνεργάζεται στενά και με τα

ιδρύματα Ιωσηφόγλειο και Αγ. Ανδρέας. Εξαιτίας της ιδιαιτερότητας του προγράμματος αυτού η συμμετοχή ανέρχεται σε 50 άτομα.

2.9. Αθλητικοί Σύλλογοι

Κύριοι αθλητικοί σύλλογοι της Ν. Σμύρνης (κατ' αύξουσα σειρά) είναι:

- α) ΑΟΝΣ "ΜΙΛΩΝ"
- β) "ΙΡΙΣ" ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΙΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ και
- γ) ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ Γ.Σ.Σ.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Τεχνική Ταυτότητα Έρευνας:

Ημερομηνία: Από 1/3/2010 έως και 12/3/2010

Δημοτικά Διαμερίσματα: 1

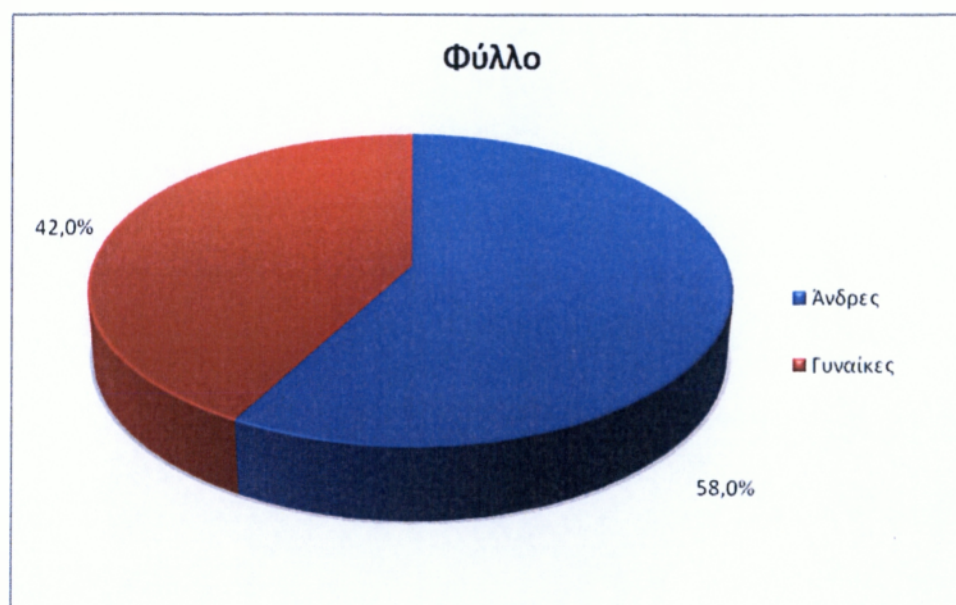
Αριθμός ερωτηματολογίων: 50

Τύπος Ερωτηματολογίου: Ερωτήσεις κλειστού τύπου

Από την επεξεργασία 50 ερωτηματολογίων (βλ. παράρτημα) που δόθηκαν σε δημότες της Ν. Σμύρνης προς συμπλήρωση παρουσιάζονται τα εξής:

1. Φύλλο

Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
29	21	50
58,0%	42,0%	100,0%

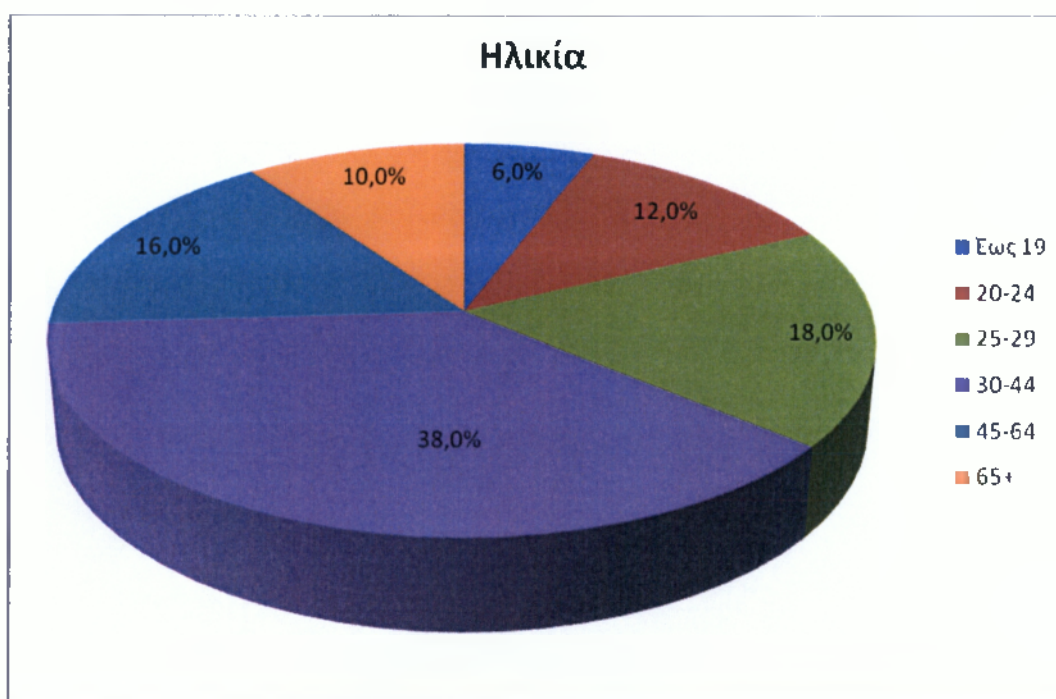

Από τα 50 άτομα που ερωτήθηκαν 29 (58%) ήταν άνδρες και 21 (42%) ήταν γυναίκες.

2. Ηλικία

Έως 19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+	Σύνολο
3	6	9	19	8	5	50
6,0%	12,0%	18,0%	38,0%	16,0%	10,0%	100,0%

Η ηλικία των ερωτηθέντων ήταν: 30-44 ετών 19 άτομα (38%), 25-29 ετών 9 άτομα (18%), 45-64 ετών 8 άτομα (16%), 20-24 ετών 6 άτομα (12%), 65+ ετών 5 άτομα (10%) και έως 19 ετών 3 άτομα (6%).

3. Οικογενειακή κατάσταση

Έγγαμος/η	Άγαμος/η	Διαζευγμένος/η	Χήρος/α	Σύνολο
15	27	5	3	50
30,0%	54,0%	10,0%	6,0%	100,0%

Από τους 50 ερωτηθέντες οι 27 (54%) ήταν άγαμοι, 15 (30%) έγγαμοι, 5 άτομα (10%) ήταν διαζευγμένοι, ενώ 3 (6%) ήταν χήροι.

4. Έχετε παιδιά;

Ναι	Όχι	Σύνολο
21	29	50
42,0%	58,0%	100,0%

Από τους 50 ερωτηθέντες οι 21 (42%) είχαν παιδιά, ενώ οι υπόλοιποι 29 (58%) δεν είχαν παιδιά.

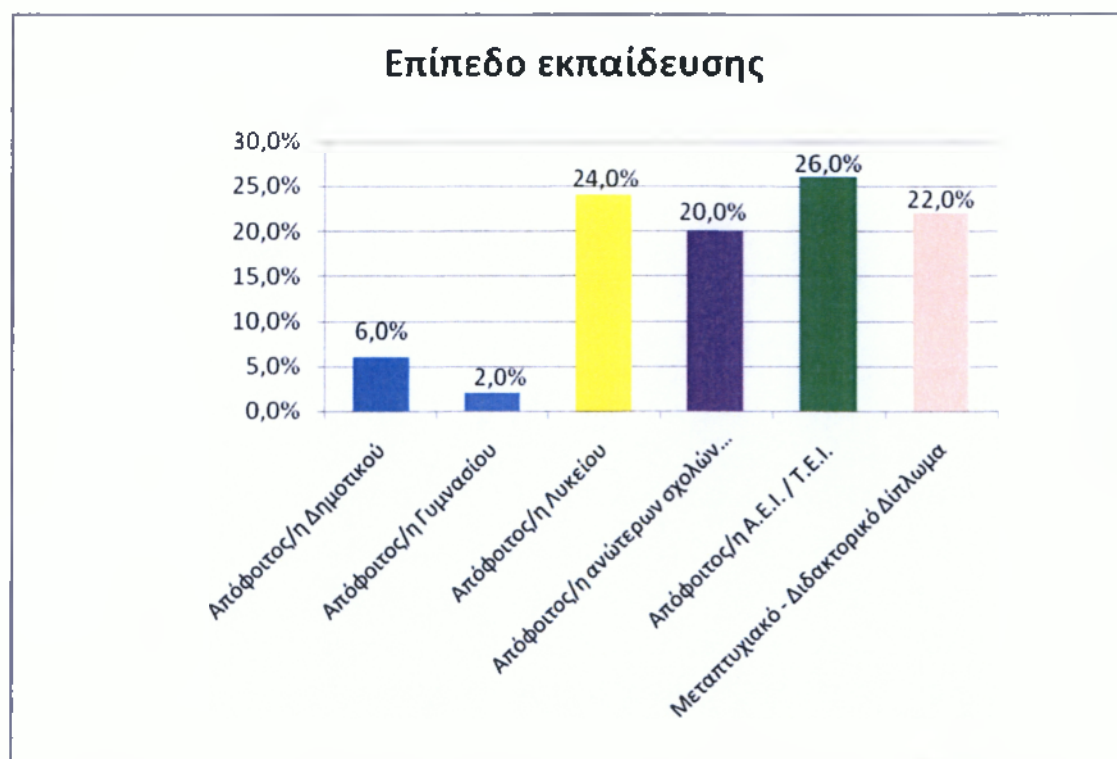
5. Ιθαγένεια

Ελληνική	Όχι Ελληνική	Σύνολο
100,0%	0,0%	100,0%
50	0	50

Όλοι όσοι απάντησαν στο ερωτηματολόγιο είχαν ελληνική ιθαγένεια.

6. Επίπεδο εκπαίδευσης

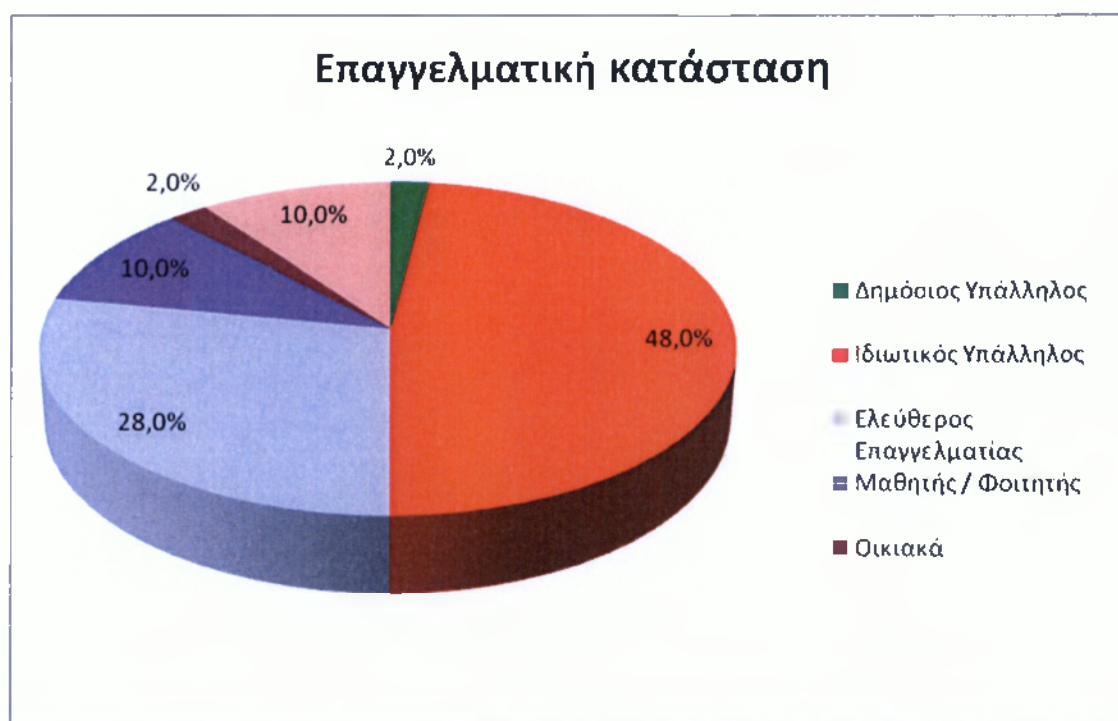
Αναλφάβητος/η	0	0%
Απόφοιτος/η Δημοτικού	3	6,0%
Απόφοιτος/η Γυμνασίου	1	2,0%
Απόφοιτος/η Λυκείου	12	24,0%
Απόφοιτος/η ανώτερων σχολών κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)	10	20,0%
Απόφοιτος/η Α.Ε.Ι. / Τ.Ε.Ι.	13	26,0%
Μεταπτυχιακό - Διδακτορικό Δίπλωμα	11	22,0%
Σύνολο	50	100,0%

Οι περισσότεροι απ' αυτούς που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο ήταν απόφοιτοι Λυκείου, ΙΕΚ, ΑΕΙ/ΤΕΙ ή είχαν μεταπτυχιακό - διπλωματικό δίπλωμα. Ειδικότερα: 13 άτομα (26%) ήταν απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ, 12 άτομα (24%) ήταν απόφοιτοι Λυκείου, 11 άτομα (22%) είχαν μεταπτυχιακό - διδακτορικό δίπλωμα, 10 άτομα (20%) είχαν αποφοιτήσει από σχολές ΙΕΚ, 3 άτομα (6%) ήταν απόφοιτοι δημοτικού, ενώ μόλις 1 άτομο (2%) είχε τελειώσει το Γυμνάσιο.

7. Επαγγελματική κατάσταση

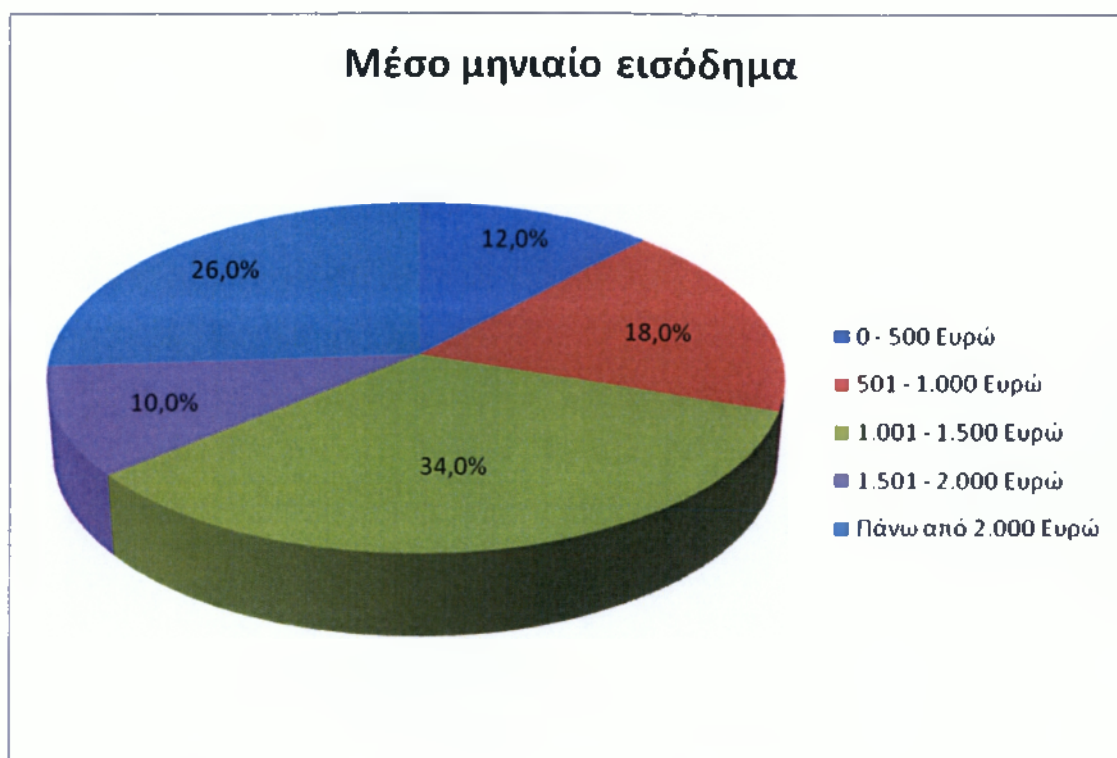
Άνεργος	0	0,0%
Δημόσιος Υπάλληλος	1	2,0%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	24	48,0%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	14	28,0%
Μαθητής / Φοιτητής	5	10,0%
Οικιακά	1	2,0%
Συνταξιούχος	5	10,0%
Άλλο	0	0,0%
Σύνολο	50	100,0%

Η κύρια απασχόληση των συμμετεχόντων στην έρευνα διαμορφώνεται με το 48% (24 άτομα) να είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι, το 28% (14 άτομα) να είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, 20% απ' τα οποία 5 άτομα είναι μαθητές/φοιτητές και 5 άτομα να είναι συνταξιούχοι. Το υπόλοιπο 4% αποτελείται από ένα δημόσιο υπάλληλο και μία νοικοκυρά.

8. Μέσο μηνιαίο εισόδημα

0 - 500 Ευρώ	501 - 1.000 Ευρώ	1.001 - 1.500 Ευρώ	1.501 - 2.000 Ευρώ	Πάνω από 2.000 Ευρώ	Σύνολο
6	9	17	5	13	50
12,0%	18,0%	34,0%	10,0%	26,0%	100,0%

Το μεγαλύτερο ποσοστό μεταξύ των 50 συμμετεχόντων στην έρευνα, σχηματίζουν τα άτομα που έχουν μηνιαίο εισόδημα 1001-1500 € (17 άτομα ή 34%). Ακολουθούν με 26% (13 άτομα) εκείνοι που έχουν εισόδημα άνω των 2.000 €, 9 άτομα (18%) με εισόδημα 501-1.000 €, 6 άτομα (12%) με εισόδημα 0-500 € και 5 άτομα (10%) με εισόδημα 1.501-2.000 €.

9. Πως ενημερωθήκατε για τη λειτουργία της υπηρεσίας;

Δημοτικά έντυπα (φυλλάδια, αφίσες κλπ)	8	16,0%
Τοπική εφημερίδα – δελτίο τύπου	6	12,0%
Τηλεόραση, ραδιόφωνο	2	4,0%
Από φίλους, συγγενείς, συνδημότες	20	40,0%
Από προσωπική επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες ή άλλες δημοτικές υπηρεσίες	8	16,0%
Διαδίκτυο (Ιντερνετ)	6	12,0%
Άλλο	0	0,0%
Σύνολο	50	100,0%

Στην ερώτηση για το πώς ενημερώθηκαν οι εξυπηρετούμενοι για τη λειτουργία της υπηρεσίας που επισκέφτηκαν, το 40% απάντησε από φίλους-συγγενείς-συνδρομητές, το 16% από δημοτικά έντυπα (φυλλάδια, αφίσες κλπ.), το 16% από προσωπική επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες ή άλλες δημοτικές υπηρεσίες, το 12% από διαδίκτυο, το 12% από τοπικές εφημερίδες-δελτίο τύπου, ενώ το υπόλοιπο 4% από την τηλεόραση-ραδιόφωνο.

10. Είστε ικανοποιημένος/η από τη λειτουργία της υπηρεσίας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
7	10	24	8	1	50
14,0%	20,0%	48,0%	16,0%	2,0%	100,0%

Στην ερώτηση αν είστε ικανοποιημένος/η από τη λειτουργία της υπηρεσίας οι μισοί σχεδόν 24 (48%) από τους ερωτηθέντες απάντησαν "Αρκετά", 10 άτομα (20%) απάντησαν "Πολύ", 8 άτομα (16%) απάντησαν "Λίγο", 7 (14%) απάντησαν "Πάρα πολύ", ενώ μόλις ένα άτομο απάντησε "Καθόλου".

11. Είστε ικανοποιημένος/η από το ωράριο λειτουργίας της υπηρεσίας;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
3	12	25	9	1	50
6,0%	24,0%	50,0%	18,0%	2,0%	100,0%

Στην ερώτηση αν είστε ικανοποιημένος/η από το ωράριο λειτουργίας της υπηρεσίας, οι μισοί (25 ή 50%) από τους συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο απάντησαν "Αρκετά", ακολουθούν με 12 απαντήσεις (24%) εκείνοι που είπαν "Πολύ", 9 απαντήσεις (18%) όσοι είπαν "Λίγο", 3 άτομα (6%) απάντησαν "Πάρα πολύ", ενώ ένα άτομο απάντησε "Καθόλου".

12. Είστε ικανοποιημένος/η από τη διαδικασία ένταξης/ εγγραφής/ συμμετοχής στην υπηρεσία; (λ.χ. συγκέντρωση δικαιολογητικών εγγράφων, αιτήσεις)

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
3	8	25	10	4	50
6,0%	16,0%	50,0%	20,0%	8,0%	100,0%

Στην ερώτηση για τον αν είστε ικανοποιημένος/η από τη διαδικασία ένταξης/εγγραφής/συμμετοχής στην υπηρεσία (όσον αφορά τη συγκέντρωση δικαιολογητικών εγγράφων και αιτήσεων), οι μισοί (25 ή 50%) από τους ερωτηθέντες απάντησαν "Αρκετά", ακολουθούν 10 άτομα (20%) που απάντησαν "Λίγο", 8 άτομα (16%) που απάντησαν "Πολύ", 4 άτομα (8%) που απάντησαν "Καθόλου", ενώ 3 άτομα (6%) απάντησαν "Πάρα πολύ".

13. Είστε ικανοποιημένος/η από το προσωπικό και τα στελέχη της υπηρεσίας;

13.1. Συχνή-συνεπής παρουσία υπαλλήλων

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
5	14	25	4	2	50
10,0%	28,0%	50,0%	8,0%	4,0%	100,0%

Όσον αφορά τη συχνή-συνεπή παρουσία υπαλλήλων 25 (50%) από τους συμμετέχοντες στην έρευνα που κάναμε απάντησαν "Αρκετά", 14 (28%) απάντησαν "Πολύ", 5 (10%) απάντησαν "Πάρα πολύ", 4 (8%) συμμετέχοντες απάντησαν "Λίγο", ενώ μόλις 2 (4%) συμμετέχοντες απάντησαν "Καθόλου".

13.2. Ικανότητα συνεργασίας

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
5	11	25	9	0	50
10,0%	22,0%	50,0%	18,0%	0,0%	100,0%

Στην ερώτηση που αφορά την ικανότητα συνεργασίας των υπαλλήλων, οι μισοί (25 ή 50%) από τους ερωτηθέντες απάντησαν "Αρκετά", 11 άτομα (22%) απάντησαν "Πολύ", 9 άτομα (18%) απάντησαν "Λίγο" και οι υπόλοιποι 5 (10%) απάντησαν "πάρα πολύ".

13.3. Ανταπόκριση στα αιτήματα των πολιτών

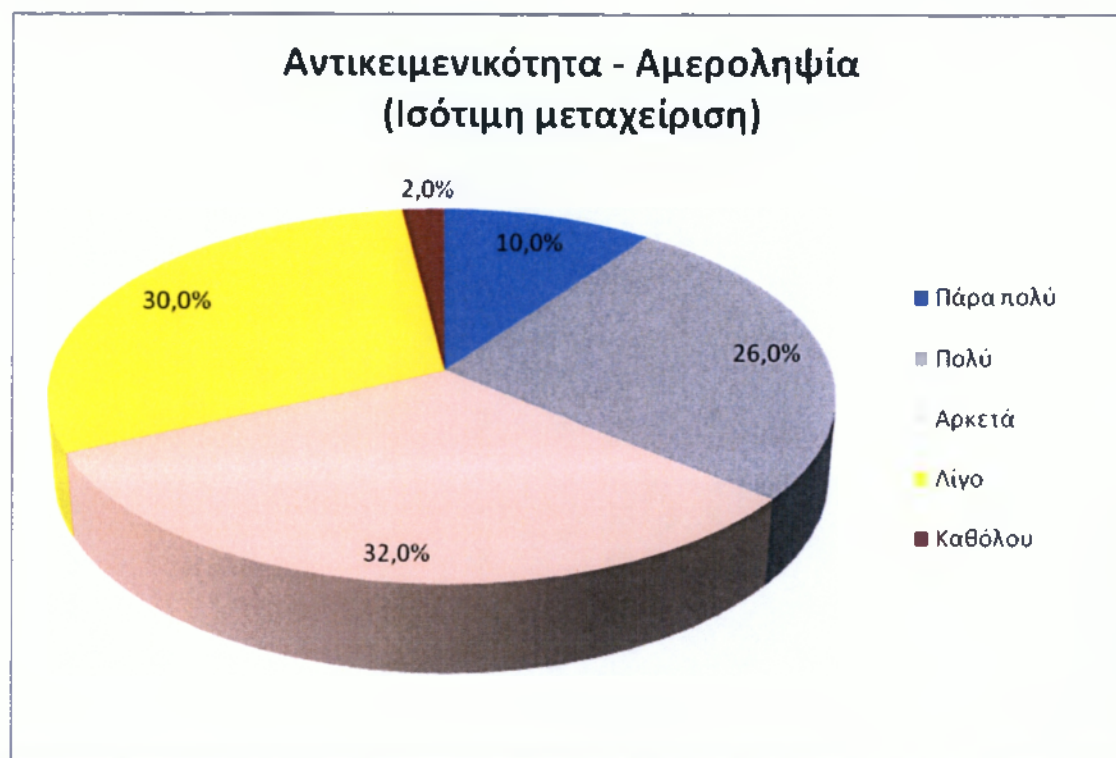
Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
4	16	17	13	0	50
8,0%	32,0%	34,0%	26,0%	0,0%	100,0%

Όσον αφορά την ανταπόκριση των υπαλλήλων στα αιτήματα των πολιτών, τα 2/3 των συμμετεχόντων στο ερωτηματολόγιο απάντησαν με θετικά σχόλια. Ειδικότερα 17 (34%) απ' αυτούς απάντησαν "Αρκετά", 16 άτομα (32%) απάντησαν "Πολύ", 13 άτομα (26%) απάντησαν "Λίγο" και τα υπόλοιπα 4 άτομα (8%) απάντησαν "Πάρα πολύ".

13.4. Αντικειμενικότητα - Αμεροληψία (ισότιμη μεταχείριση)

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
5	13	16	15	1	50
10,0%	26,0%	32,0%	30,0%	2,0%	100,0%

Στην ερώτηση που θέσαμε σχετικά με την Αντικειμενικότητα-Αμεροληψία (ισότιμη μεταχείριση) των υπαλλήλων, λάβαμε τα εξής: 16 άτομα (32%) απάντησαν "Αρκετά", 15 άτομα (30%) απάντησαν "Λίγο", 13 άτομα (26%) απάντησαν "Πολύ", 5 άτομα (10%) απάντησαν "Πάρα πολύ", ενώ μόλις ένα άτομο απάντησε "Καθόλου".

14. Είστε ικανοποιημένος/η από τον συνολικό χρόνο εξυπηρέτησης;

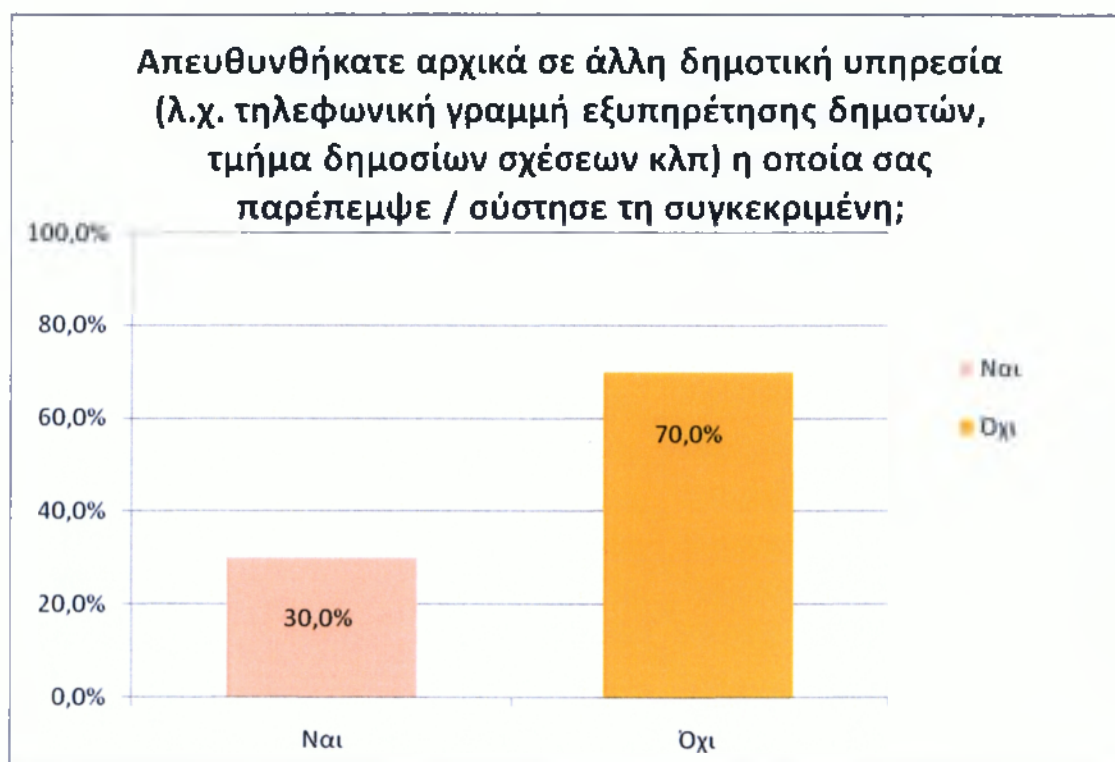
Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
3	7	22	15	3	50
6,0%	14,0%	44,0%	30,0%	6,0%	100,0%

Όσον αφορά την ερώτηση αν είστε ικανοποιημένος/η από τον συνολικό χρόνο εξυπηρέτησης οι 22 (44%) από τους 50 συμμετέχοντες στην έρευνά μας ήταν "Αρκετά ικανοποιημένοι", οι 15 (30%) ήταν "Λίγο ικανοποιημένοι", οι 7 (14%) ήταν "Πολύ ικανοποιημένοι", ενώ οι υπόλοιποι 6 (12%) ήταν "Πάρα πολύ ικανοποιημένοι" ή "Καθόλου" αντίστοιχα.

15. Απευθυνθήκατε αρχικά σε άλλη δημοτική υπηρεσία (λ.χ. τηλεφωνική γραμμή εξυπηρέτησης δημοτών, τμήμα δημοσίων σχέσεων κλπ) η οποία σας παρέπεμψε / σύστησε τη συγκεκριμένη;

Ναι	Όχι	Σύνολο
15	35	50
30,0%	70,0%	100,0%

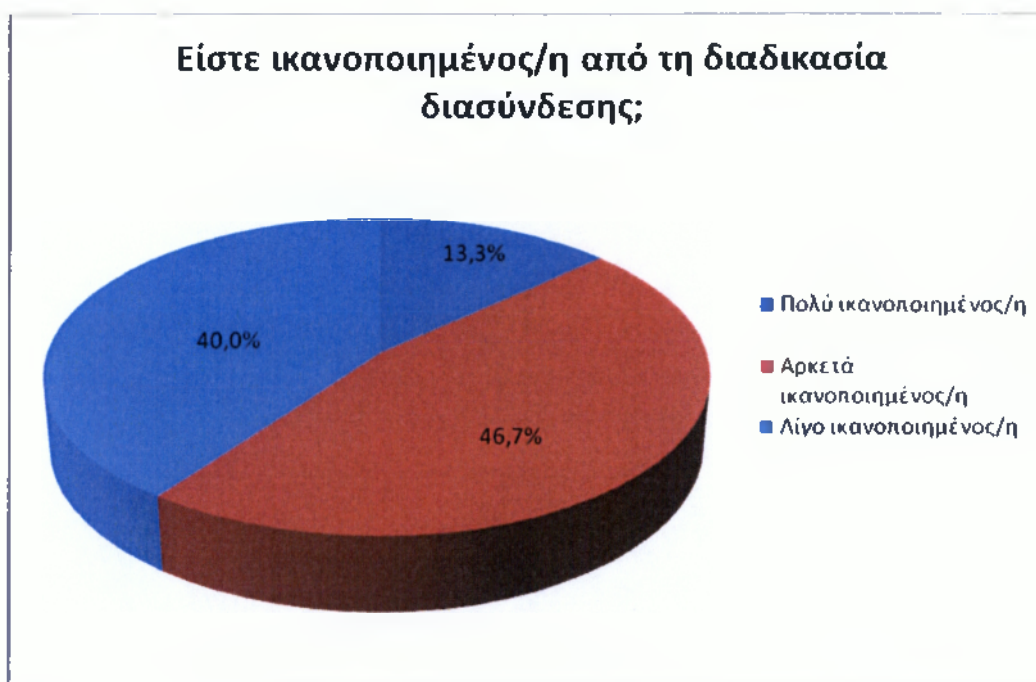

Στην ερώτηση που θέσαμε αν απευθυνθήκατε αρχικά σε άλλη δημοτική υπηρεσία (λ.χ. τηλεφωνική γραμμή εξυπηρέτησης δημοτών, τμήμα δημοσίων σχέσεων κλπ) η οποία σας παρέπεμψε / σύστησε τη συγκεκριμένη υπηρεσία, τα 2/3 (70%) των ερωτηθέντων απάντησε αρνητικά, ενώ το υπόλοιπο (30%) θετικά.

**16. Αν ναι, είστε ικανοποιημένος/η από τη διαδικασία διασύνδεσης;
(Εξαρτώμενη από την ερώτηση 15)**

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
0	2	7	6	0	15
0,0%	13,3%	46,7%	40,0%	0,0%	100,0%

Σχετικά με την ερώτηση αυτή, παρατηρούμε τα εξής: λαμβάνεται υπόψη τα 15 άτομα που απάντησαν θετικά στην ερώτηση 15. Απ' αυτούς περίπου οι μισοί (7 ή 46,7%) είναι αρκετά ικανοποιημένοι, 6 άτομα (40%) είναι λίγο ικανοποιημένοι, ενώ οι υπόλοιποι 2 (13,3%) είναι πολύ ικανοποιημένοι.

17. Πιστεύετε πως είναι απαραίτητη / αναγκαία η διαδικασία διασύνδεσης για την εξυπηρέτησή σας;

(Εξαρτώμενη από την ερώτηση 15)

Ναι	Όχι	Σύνολο
15	0	15
100,0%	0,0%	100,0%

Σχετικά με την ερώτηση για τον αν πιστεύετε πως είναι απαραίτητη/αναγκαία η διαδικασία διασύνδεσης για την εξυπηρέτησή σας, παρατηρούμε τα εξής: λαμβάνεται υπόψη τα 15 άτομα που απάντησαν θετικά στην ερώτηση 15. Όλοι απάντησαν θετικά.

18. Όσον αφορά την εξυπηρέτησή σας / για την ικανοποίηση του αιτήματός σας απευθυνθήκατε σε άλλο φορέα Κρατικό ή Ιδιωτικό; (λ.χ. Δημόσιο Νοσοκομείο, Φορείς Παιδικής Φροντίδας κλπ)
(Εξαρτώμενη από την ερώτηση 15)

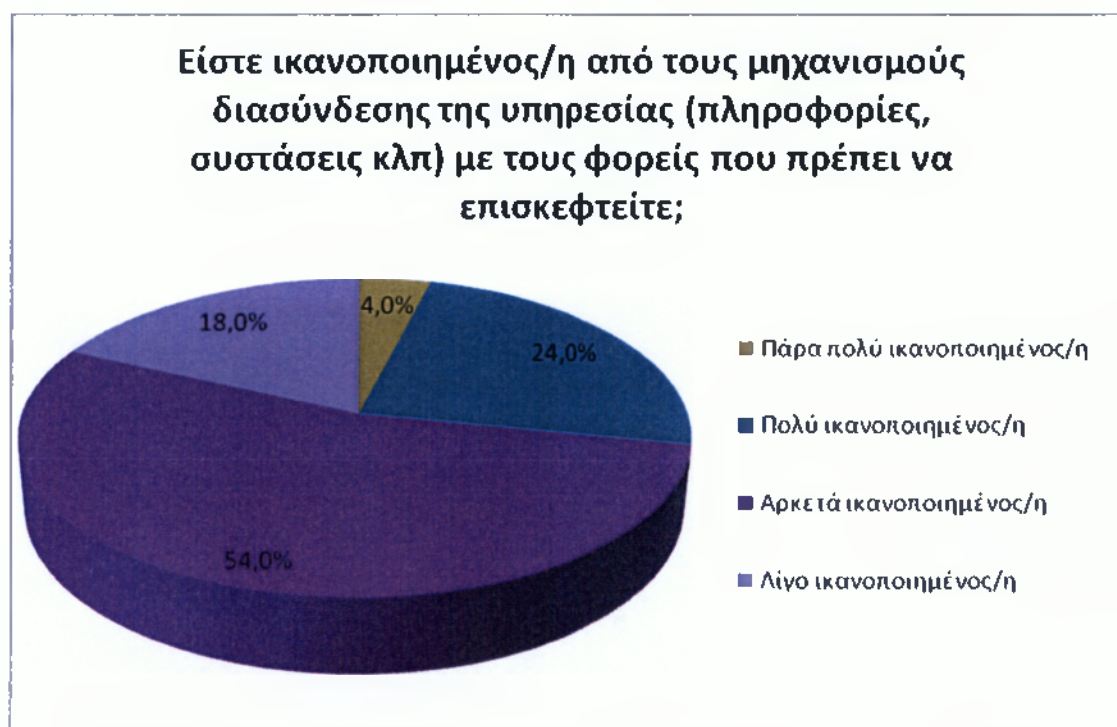
Ναι	Όχι	Σύνολο
12	3	15
80,0%	20,0%	100,0%

Σχετικά με την ερώτηση που αφορά την εξυπηρέτησή σας για την ικανοποίηση του αιτήματος σας αν απευθυνθήκατε σε άλλο φορέα Κρατικό ή Ιδιωτικό, παρατηρούμε τα εξής: λαμβάνεται υπόψη τα 15 άτομα που απάντησαν θετικά στην ερώτηση 15. Απ' αυτούς οι 12 (80%) είπαν "Ναι", ενώ οι υπόλοιποι 3 (20%) είπαν "Όχι".

19. Είστε ικανοποιημένος/η από τους μηχανισμούς διασύνδεσης της υπηρεσίας (πληροφορίες, συστάσεις κλπ) με τους φορείς που πρέπει να επισκεφτείτε;

Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	Σύνολο
2	12	27	9	0	50
4,0%	24,0%	54,0%	18,0%	0,0%	100,0%

Στην ερώτηση που θέσαμε αν είστε ικανοποιημένος/η από τους μηχανισμούς διασύνδεσης της υπηρεσίας (πληροφορίες, συστάσεις κλπ) με τους φορείς που πρέπει να επισκεφτείτε, διαπιστώνουμε τα εξής: 27 συμμετέχοντες στην έρευνά μας (54%) απάντησαν “Αρκετά”, 12 συμμετέχοντες (24%) απάντησαν “Πολύ”, 9 συμμετέχοντες (18%) απάντησαν “Λίγο”, ενώ 2 συμμετέχοντες (4%) απάντησαν “Πάρα πολύ”.

20. Πιστεύετε πως είναι αναγκαία η διασύνδεση σας με άλλον φορέα προκειμένου να εξυπηρετηθείτε;

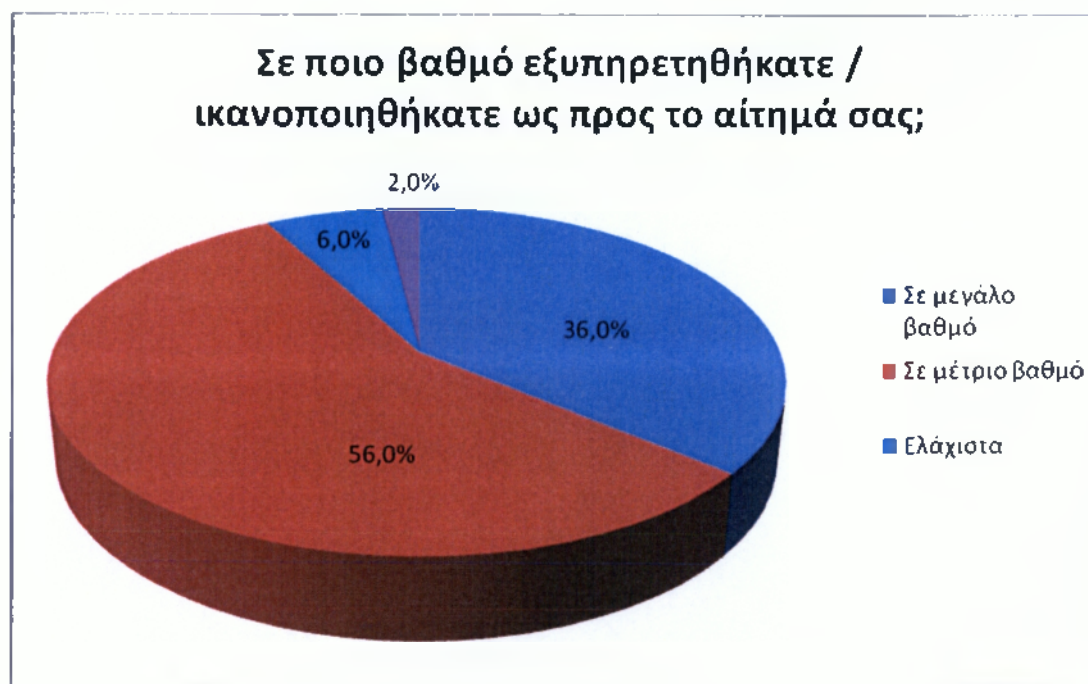
Ναι	Όχι	Σύνολο
28	22	50
56,0%	44,0%	100,0%

Όσον αφορά την ερώτηση για τον αν πιστεύετε ότι είναι αναγκαία η διασύνδεσή σας με άλλον φορέα προκειμένου να εξυπηρετηθείτε διαπιστώνουμε τα εξής: 28 άτομα (56%) απάντησαν "Ναι", ενώ οι υπόλοιποι απάντησαν "Όχι".

21. Σε ποιο βαθμό εξυπηρετηθήκατε / ικανοποιηθήκατε ως προς το αίτημά σας;

Σε μεγάλο βαθμό	Σε μέτριο βαθμό	Ελάχιστα	Καθόλου	Σύνολο
36,0%	56,0%	6,0%	2,0%	100,0%
18	28	3	1	50

Στην ερώτηση σε ποιο βαθμό εξυπηρετηθήκατε / ικανοποιηθήκατε ως προς το αίτημά σας οι περισσότεροι απάντησαν με κολακευτικά λόγια. Ειδικότερα 28 (56%) από τους συμμετέχοντες απάντησαν “Σε μέτριο βαθμό”, οι 18 (36%) απάντησαν “Σε μεγάλο βαθμό”, 3 άτομα (6%) απάντησαν “Σε ελάχιστο”, ενώ μόλις ένα άτομο απάντησε “Καθόλου”.

22. Θα συστήνατε τη συγκεκριμένη υπηρεσία του Δήμου σε φίλους ή συγγενείς;

Ναι	Όχι	Σύνολο
80,0%	20,0%	100,0%
40	10	50

Στην τελευταία ερώτηση που θέσαμε για το αν θα συστήνατε τη συγκεκριμένη υπηρεσία του Δήμου που επισκεφθήκατε σε φίλους ή συγγενείς το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων (80%) απάντησε "Ναι", ενώ μόλις το 20% απάντησε "Όχι".

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Παρά την σχετική οικονομική ευμάρεια που χαρακτηρίζει την κοινωνική συγκρότηση του Δήμου Ν. Σμύρνης, υπάρχουν και ευπαθείς ομάδες στις οποίες και απευθύνεται, κυρίως η οργανωμένη κοινωνική πολιτική παρέμβαση του Δήμου.

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης έχει ένα πολύ καλό οργανωμένο κοινωνικό σύστημα με δυνατότητα άμεσης και ουσιαστικής παρέμβασης. Με όλες τις δυσκολίες που συναντά διαθέτει κοινωνικούς λειτουργούς, νοσηλευτές, ψυχολόγους, λογοθεραπευτές, φυσιοθεραπευτές κλπ.

Η αύξηση του πληθυσμού και η ανάγκη να εργάζονται και οι δύο γονείς, δημιουργεί κορεσμό στους ήδη υπάρχοντες βρεφονηπιακούς σταθμούς. Σε μερικές περιοχές υπάρχει ανάγκη δημιουργίας κι άλλων σταθμών.

Οι υπηρεσίες του Δήμου είναι υποστηρικτικές σε επίπεδο ψυχολογικής στήριξης, οι παιδικοί σταθμοί για την φύλαξη των παιδιών σε περίπτωση εργασίας του γονέα.

Στο Δήμο υπάρχει πολυκέντρο μέριμνας και κολυμβητήριο με γυμναστές, φυσιοκοθεραπευτές, ψυχολόγους, εργοθεραπευτές. Υπάρχει οργανωμένος τόπος δημιουργικού παιχνιδιού, χορού και θεάτρου, για τα παιδιά με νοητική στέρηση, ανάλογα με το ποσοστό στέρησης που έχουν. Εκτός από τα παιδιά υπάρχουν έφηβοι, γυναίκες αλλά και ενήλικες που συμμετέχουν στα προγράμματα και στις δομές του Δήμου που υλοποιούνται.

Σημαντική είναι η συμβολή του Δήμου με τα διάφορα προγράμματα που υλοποιεί στην άθληση και στον αθλητισμό, τα οποία χαρίζουν υγεία, δύναμη, ομορφιά στο άτομο - που ασκεί το σώμα - εξευγενίζουν την ψυχή, πλάθουν τον χαρακτήρα, εξυψώνει τον άνθρωπο και τον κάνει ηθικό - δίκαιο - ανώτερο - τέλειο.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων ενημερώθηκε για τις δημοτικές κοινωνικές υπηρεσίες, μέσω δικτύου γνωστών και προσωπικής επαφής με τις υπηρεσίες καθώς και του διαδικτύου, τίθεται κρίσιμο ζήτημα η ενίσχυση των δράσεων πληροφόρησης.

Όσον αφορά στις υπηρεσίες που προσφέρει ο Δήμος, αποδίδεται καλή συνολική εικόνα και οργάνωσης και τα όποια προβλήματα εκτιμώνται αναφορικά με τις υποδομές.

Οι αποκλίσεις στους βαθμούς ικανοποίησης των δημοτών για τους παράγοντες που αναπτύχθηκαν στο ερωτηματολόγιο, δείχνουν συσχέτιση με την οργάνωση των δομών, το προσωπικό και τις υποδομές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο Δήμος Ν. Σμύρνης αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό τις δυνατότητες για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες κοινωνικών παρεμβάσεων. Ο Δήμος, έχει αναλάβει την προώθηση παρεμβάσεων με κεντρικό στόχο την ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών του τοπικού πληθυσμού, την παροχή υπηρεσιών οι οποίες όταν παρέχονται από τον ιδιωτικό τομέα διακρίνονται από υψηλό κόστος και εν τέλει την ενίσχυση της συνοχής της τοπικής κοινωνίας.

Ο Δήμος εφαρμόζει πολιτικές, συμμετοχές σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή ψυχικής υγείας, όπως δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών. Η μέριμνα για τη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων δημοτών, με την παραχώρηση δημοτικών και κοινοτικών οικοπέδων σε αυτούς ή με την παροχή χρηματικών βοηθημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα διαβίωσης υλοποιείται μέσα από την κοινωνική πολιτική του Δήμου.

Συνοπτικά περιγράφονται οι σημαντικότερες ανάγκες που καλύπτονται από τον Δήμο Ν. Σμύρνης:

- Κοινωνική - Ψυχολογική στήριξη δημοτών. Γραφείο Συμβουλευτικής και Ψυχικής Υγείας.
- Αντιμετώπιση περιπτώσεων χρηστών ουσιών - ψυχιατρικών περιστατικών.
- Κέντρο εξυπηρέτησης πολιτών. Τμήμα επικοινωνίας με τους πολίτες, όπου υποβάλλονται διάφορα αιτήματα των πολιτών και γίνεται ο αντίστοιχος έλεγχος πληρότητας των αιτήσεων αυτών.
- Ενημέρωση ευαισθητοποίησης στους κατοίκους Ν. Σμύρνης για θέματα όπως AIDS, ΑμεΑ, κρατούμενοι κλπ.
- Προγράμματα κοινωνικής βοήθειας ομάδων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

- Πρόγραμμα απαλλαγής δημοτικών τελών και δημοτικού φόρου απόρων, πολύτεκνων και ατόμων με αναπηρία.
- Προγράμματα «Αθλητισμός για όλους».
- Δημοτική Τράπεζα Αίματος - Εθελοντικές Αιμοδοσίες.
- Εκπαίδευση εθελοντών.
- Επιστημονική στήριξη των προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης.
- Στήριξη Αστέγων.
- Πρόγραμμα εμβολιασμού και στείρωσης αδέσποτων σκύλων.
- Προληπτική ιατρική στα σχολεία.
- Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.).
- Βοήθεια στο Σπίτι.
- Ομάδες Συμβουλευτικής Γονέων.
- Θαλάσσια Καλοκαιρινά Μπάνια.
- Οργάνωση και αποστολή υλικού.

Τοπικά Συμβούλια Παραβατικότητας στο Δήμο Ν. Σμύρνης, δε λειτουργούν ακόμα. Είναι όμως στις άμεσες προτεραιότητες του Δήμου.

Τα συμπεράσματα από την εμπειρική έρευνα που διεξήχθη από 1/3/2010 μέχρι και 12/3/2010, καταγράφουν τα χαρακτηριστικά της άσκησης κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Ν. Σμύρνης.

Ο κύριος στόχος της έρευνας ήταν η απάντηση στο κατά πόσο οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Ν. Σμύρνης ανταποκρίνονται στις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού και ποιοι οι είναι οι προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίησή του από αυτές.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας, έγινε σαφές ότι ο συνολικός βαθμός ικανοποίησης των δημοτών επηρεάζεται θετικά (αυξάνεται η πιθανότητα να είναι μεγάλος) όταν οι δημότες είναι ικανοποιημένοι από όλους τους παράγοντες που αξιολογούν την προσβασιμότητα των δομών (εύκολη πρόσβαση, ωράριο λειτουργίας, διαδικασίες ένταξης), από τη συχνή και συνεπή παρουσία των υπαλλήλων σε αυτές, από το συνολικό χρόνο εξυπηρέτησης και από την επάρκεια των εξοπλιστικών διαγνωστικών μέσων.

Η κοινωνική πολιτική του Δήμου συνδυάζεται με κοινωνική συμμετοχή. Όμως η αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων που υπάρχουν όσον αφορά την κοινωνική πολιτική του Δήμου δεν περιορίζεται στον παθητικό ρόλο

των πολιτών, αλλά στοχεύει στην ενσωμάτωση και την ενεργό συμμετοχή των πολιτών του Δήμου στην οικονομική και κοινωνική ζωή μέσα από:

- την αναγνώριση και την προάσπιση των δικαιωμάτων τους,
- τις συστηματικές προσπάθειες να εξαλειφθούν τα περιβαλλοντικά, τεχνικά και νομικά κωλύματα που εμποδίζουν την αποτελεσματική συμμετοχή τους στην οικονομία και την κοινωνία της γνώσης.

Εργαλεία αυτής της πολιτικής είναι:

- Η ανάλυση και η ανταλλαγή δεικτών σχετικών με τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη φτώχεια.
- Η προαγωγή του ενεργού διαλόγου μεταξύ όλων των συνεμπλεκόμενων φορέων.
- Η τακτική ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και τους κοινωνικούς εταίρους.
- Η συμπληρωματικότητα με άλλες κοινοτικές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πολιτικές και ιδίως εκείνες που αφορούν τον τομέα της απασχόλησης μέσω των διαρθρωτικών ταμείων.

Λίγο πριν τον Καλλικράτη

Η Νέα Σμύρνη δεν αλλάζει όρια, δεν συνενώνεται με κανέναν άλλο Δήμο, επομένως παραμένει ως έχει.

Είναι πιθανό πως με τα νέα μέτρα (Καλλικράτης) θα αλλάξουν πολλά ακόμα και στη δυνατότητα άσκησης της όποιας πολιτικής από τους ΟΤΑ και γι' αυτό δεν γνωρίζουμε ακόμα πως θα γίνει.

Κάποιες επίσημες όμως προτάσεις που αφορούν τον πολίτη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση παρουσιάζονται στη συνέχεια:

- Οι 910 δήμοι και 124 κοινότητες συνενώνονται σε 333 έως 343 δήμους. Οι 57 Νομαρχίες καταργούνται και αντικαθίστανται από 13 περιφέρειες και οι 13 περιφέρειες υπάγοντας σε 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις.
- Δημιουργούνται δίπλα στα σημερινά 1.000 ΚΕΠ άλλα 1.200 επιπλέον «Δημοτικά e-ΚΕΠ». Για την εξυπηρέτηση του πολίτη ενισχύεται και εκσυγχρονίζεται ο θεσμός των δημοτικών ΚΕΠ, με τη δημιουργία μικρών, αποτελεσματικών «Δημοτικών e-ΚΕΠ», σε κάθε γειτονιά ή χωριό ανάλογα

με τις ανάγκες εξυπηρέτησης, με τα οποία παρέχονται οι βασικές υπηρεσίες της δημοτικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης όσο το δυνατόν εγγύτερα στο πολίτη.

- Οι Δήμοι συνιστούν ειδικό αυτοτελές γραφείο το οποίο υπάγεται απευθείας στο δήμαρχο, για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στους δήμους ή στα ΚΕΠ.
- Εισάγεται η έξυπνη «κάρτα του Δημότη», ξεκινά η υλοποίηση της «κάρτας του πολίτη». Με αυτή περνούν οι Δήμοι στην αυτόματη εξυπηρέτηση (π.χ. έκδοση πιστοποιητικών), αλλά και διευκολύνεται η συμμετοχή σε δημοκρατικές διαδικασίες (π.χ. τοπικά δημοψηφίσματα).
- Η άσκηση κάθε αρμοδιότητας γίνεται σε ένα επίπεδο χωρίς τη πολυδιάσπασή της. Ο πολίτης εξυπηρετείται σε ένα σημείο με αποτέλεσμα να μειώνεται η ταλαιπωρία του αλλά και οι χρόνοι για την ολοκλήρωση κάθε εργασίας.
- Στους δήμους και στις περιφέρειες συγκροτείται Επιτροπή Διαβούλευσης ως γνωμοδοτικό όργανο. Σε αυτή συμμετέχουν επιμελητήρια και εκπρόσωποι σημαντικών επιχειρηματικών κλάδων του Δήμου ή της Περιφέρειας και απλοί πολίτες.
- Καλούνται οι κάτοικοι και οι φορείς της τοπικής κοινότητας, τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος σε συνέλευση, προτείνοντας προτάσεις στα αρμόδια όργανα του Δήμου, ανάλογα με το χαρακτήρα των αναγκών των κατοίκων της τοπικής κοινότητας και τις προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη και αφορούν,
 - τα έργα που πρέπει να εκτελεστούν στην τοπική κοινότητα,
 - την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική αξιοποίηση και προβολή της τοπικής κοινότητας,
 - την εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων και
 - κάθε άλλο θέμα που αφορά την τοπική κοινότητα.
- Για κάθε όργανο των Δήμων, και όλων των Νομικών Προσώπων τους εισάγεται υποχρέωση ανάρτησης κάθε απόφασής τους στο διαδίκτυο, προκειμένου αυτή να είναι εκτελεστή.

- Στους δήμους και στις περιφέρειες, επιλέγεται πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως «συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης». Ο συμπαραστάτης δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου ή της περιφέρειας, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερόμενους. Ο συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται σε ειδική δημόσια συνεδρίαση του δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου, εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της.
- Οι Δήμοι συνεργάζονται με τις Τράπεζες και τις άλλες κρατικές υπηρεσίες για να αυτοματοποιήσουν τις διαδικασίες μέσω των οποίων εκτελούν οικονομικές συναλλαγές με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, παρέχουν άδειες κλπ.

www.e-aftodioikisi.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αμίτσης Γ., Νικολακοπούλου Η., (2002). Μελέτες κοινωνικού δικαίου και κοινωνικής πολιτικής. Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα.
- Αμίτσης Γ., (2001). Αρχές Οργάνωσης και Λειτουργίας του Συστήματος Κοινωνικής Πρόνοιας. Το Ελληνικό Μοντέλο των Κοινωνικών Υπηρεσιών και η Ευρωπαϊκή Εμπειρία, Παπαζήσης, Αθήνα.
- Αμίτσης Γ., (1993). Το Ελληνικό Σύστημα Κοινωνικής Πολιτικής: σύνδεση με την προβληματική του κράτους ευημερίας. Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
- Αποστολάκης Ι., Λουκής Ε., Χάλαρης Ι., (2008). Οργάνωση, τεχνολογία και εφαρμογές. 1^η έκδοση, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
- Βατάλης Κ.Π., (2008). Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων - Ν. 3463/2006. Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα.
- Βενιέρης Δ., (2002). Ευρωπαϊκός κοινωνικός Χάρτης-Η Κοινωνική Πολιτική του Συμβουλίου της Ευρώπης. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- Διβάνη Χ., (2006). Ο Νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων. Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ΑΕΒΕ, Αθήνα.
- Ιατρίδης Δ., (2005). Οργανισμοί Κοινωνικής Φροντίδας. Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής για Ανάπτυξη. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης - <http://www.ita.org.gr>
- Καραμεσίνη Μ., (2005). Η Πολιτική Απασχόλησης ως πεδίο σύζευξης της οικονομικής και πολιτικής πολιτικής. 1^η έκδοση, Εκδόσεις Gutenberg, Σεπτέμβριος, Αθήνα.
- Καραναστάσης Μ., (2006). Ο Νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας Ν.3463/06. Αθήνα.
- Κοντιάδης Ξ., (2001). Μεταμορφώσεις του Κοινωνικού Κράτους στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα.
- Μέργος Γ., (2008). Η Θέση του Ι.Κ.Α. στο Ελληνικό Ασφαλιστικό Σύστημα. Τάσεις και Προβλήματα της Οικονομίας, στο www.economics.gr
- Μπαμπούνης Χ., (2008). Όψεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ελληνικό κράτος: Διοικητική οργάνωση, πληθυσμός, εκπαίδευση. 1^η έκδοσης, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα.
- Μπέσιλα-Βήκα Ε., (2006). Νέος δημοτικός και κοινοτικός κώδικας. Κώδικας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Συμπληρωματικοί των κωδίκων νόμοι. Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα.

- Προβόπουλος Γ. και Υφαντόπουλος Ι. (1990). Ειδικά θέματα Κοινωνικής Πολιτικής. Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ν., Αθήνα.
- Ρήγα Β., (1993). Συνταξιοδοτική Πολιτική. Θεωρία εμπειρίας σε τρεις χώρες της Ε.Ο.Κ. Ιδιαιτερότητες της ελληνικής εμπειρίας στο Γετίμης Π., Γράβαρης, Δ., Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική. Εκδόσεις Θεμέλιο, Αθήνα.
- Σακελλαρόπουλος Θ., (2001). Υπερεθνικές Κοινωνικές Πολιτικές την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.
- Σπηλιωτόπουλος Ε., (2001). Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα. Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή.
- Σταθόπουλος Π., (1996), Κοινωνική Πρόνοια – Μια Γενική Θεώρηση. Εκδόσεις Έλλην, Αθήνα.
- Στασινοπούλου Ο., (1996) Ζητήματα Σύγχρονης Κοινωνικής Πολιτικής – Από το Κράτος Πρόνοιας στον «Νέο» Προνοιακό Πλουραλισμό, Gutenberg, Αθήνα.
- Τάχος Α., (2006). Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων – Ν.3463/2006. Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε., Αθήνα.
- Τύπας Γ., Κατσαρός Γ., (2003). Εισαγωγή στη Διοικητική Επιστήμη: Από τη γραφειοκρατία και την επιστημονική διοίκηση στη σύγχρονη οργανωτική θεωρία. 1η έκδοση, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης, Γενική Διεύθυνση Διοικητικής Οργάνωσης και Διαδικασιών, Διεύθυνση Απλούστευσης Παραγωγικότητας, (2003). Κανονισμός Επικοινωνίας Δημοσίων Υπηρεσιών, 2^η έκδοση (συμπληρωμένη), Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα, Ιανουάριος.
- Φαναριώτης Π., (1999). Δημόσια Διοίκηση, αποκέντρωση και αυτοδιοίκηση: Μπροστά στις προσκλήσεις του 21^{ου} αιώνα. Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα.
- Watson S., (2000), Foucault and the Study of Social Policy," in (Lewis G.et.al (eds.) Rethinking Social Policy, The Open University, Sage, London.

Internet:

- <http://el.wikipedia.org/wiki>
- <http://www.e-aftodioikisi.gr>
- <http://www.estia-ns.gr>
- <http://www.neasmyrni.gr/>
- <http://www.neasmyrni.net.gr/portal/>
- <http://www.rion.gov.gr/Default.aspx?tabid=335>
- <http://www.ypes.gr/el/Regions/LocalGovernmentA/CodeofMunicipalities/>

Νόμοι:

- Ν. 2713/99
- Ν. 3387/2005
- Ν. 3463/2006

Προεδρικά Διατάγματα:

- Π.Δ. 410/1995

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Απευθύνεται σε δημότες και κατοίκους Ν. Σμύρνης που έχουν εξυπηρετηθεί από τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου.

1. Φύλλο

Άνδρας

Γυναίκα

2. Ηλικία

Έως 19

30-44

20-24

45-64

25-29

65+

3. Οικογενειακή κατάσταση

Έγγαμος/η

Άγαμος/η

Διαζευγμένος/η

Χήρος/α

4. Έχετε παιδιά;

Ναι

Όχι

Αριθμός ανήλικων τέκνων

Αριθμός ενήλικων τέκνων

5. Ιθαγένεια

Ελληνική

Όχι Ελληνική

Εάν άλλη ιθαγένεια διευκρινίστε

.....

6. Επίπεδο εκπαίδευσης

Αναλφάβητος/η

Απόφοιτος/η Δημοτικού

Απόφοιτος/η Γυμνασίου

Απόφοιτος/η Λυκείου

Απόφοιτος/η ανώτερων σχολών κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.)

Απόφοιτος/η Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι. Μεταπτυχιακό-Διδακτορικό Δίπλωμα

7. Επαγγελματική κατάσταση

Ανεργος	☐	Δημόσιος Υπάλληλος	☐
Ιδιωτικός Υπάλληλος	☐	Ελεύθερος Επαγγελματίας	☐
Μαθητής / Φοιτητής	☐	Οικιακά	☐
Συνταξιούχος	☐	Άλλο	☐
- Εάν άλλο διευκρινίστε
-

8. Μέσο μηνιαίο εισόδημα

0 - 500 Ευρώ	☐	501 - 1.000 Ευρώ	☐
1.001 – 1.500 Ευρώ	☐	1.501 – 2.000 Ευρώ	☐
πάνω από 2.000 Ευρώ	☐		

9. Πώς ενημερωθήκατε για την λειτουργία της υπηρεσίας;

(Επιλέξτε μόνο μια απάντηση, την βασική πηγή πληροφόρησης)

- Δημοτικά έντυπα (φυλλάδια, αφίσες κλπ)
- Τοπική εφημερίδα – δελτίο τύπου
- Τηλεόραση, ραδιόφωνο
- Ενημερωτική πινακίδα
- Από φίλους, συγγενείς, συνδημότες
- Από προσωπική επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες ή άλλες δημοτικές υπηρεσίες
- Διαδίκτυο (Ιντερνετ)
- Άλλο
- Εάν άλλο διευκρινίστε
-
-

10. Είστε ικανοποιημένος/η από τη λειτουργία της υπηρεσίας;

- Πάρα πολύ ικανοποιημένος/η Πολύ ικανοποιημένος/η
Αρκετά ικανοποιημένος/η Λίγο ικανοποιημένος/η
Καθόλου ικανοποιημένος/η

11. Είστε ικανοποιημένος/η από το ωράριο λειτουργίας της υπηρεσίας;

- Πάρα πολύ ικανοποιημένος/η Πολύ ικανοποιημένος/η
Αρκετά ικανοποιημένος/η Λίγο ικανοποιημένος/η
Καθόλου ικανοποιημένος/η

12. Είστε ικανοποιημένος/η από τη διαδικασία ένταξης/ εγγραφής/ συμμετοχής στην υπηρεσία; (λ.χ. συγκέντρωση δικαιολογητικών εγγράφων, αιτήσεις κλπ)

- Πάρα πολύ ικανοποιημένος/η Πολύ ικανοποιημένος/η
Αρκετά ικανοποιημένος/η Λίγο ικανοποιημένος/η
Καθόλου ικανοποιημένος/η

13. Είστε ικανοποιημένος/η από το προσωπικό και τα στελέχη της υπηρεσίας;

(Σημειώστε την απάντησή σας με ✓)

	Πάρα πολύ	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου
Συχνή-συνεπής παρουσία υπαλλήλων					
Ικανότητα συνεργασίας					
Ανταπόκριση στα αιτήματα των πολιτών					
Αντικειμενικότητα – Αμεροληψία (ισότιμη μεταχείριση)					

14. Είστε ικανοποιημένος/η από τον συνολικό χρόνο εξυπηρέτησης;

Πάρα πολύ ικανοποιημένος/η	☐	Πολύ ικανοποιημένος/η	☐
Αρκετά ικανοποιημένος/η	☐	Λίγο ικανοποιημένος/η	☐
Καθόλου ικανοποιημένος/η	☐		

15. Απευθυνθήκατε αρχικά σε άλλη δημοτική υπηρεσία (λ.χ. τηλεφωνική γραμμή εξυπηρέτησης δημοτών, τμήμα δημοσίων σχέσεων κλπ) η οποία σας παρέπεμψε / σύστησε τη συγκεκριμένη;

- Ναι Όχι *

* Αν απαντήσατε όχι, συνεχίστε με την ερώτηση 19

16. Αν ναι, είστε ικανοποιημένος/η από τη διαδικασία διασύνδεσης;

Πάρα πολύ ικανοποιημένος/η	☐	Πολύ ικανοποιημένος/η	☐
Αρκετά ικανοποιημένος/η	☐	Λίγο ικανοποιημένος/η	☐
Καθόλου ικανοποιημένος/η	☐		

17. Πιστεύετε πως είναι απαραίτητη / αναγκαία η διαδικασία διασύνδεσης για την εξυπηρέτησή σας;

- Ναι Όχι

18. Όσον αφορά την εξυπηρέτησή σας / για την ικανοποίηση του αιτήματός σας απευθυνθήκατε σε άλλο φορέα Κρατικό ή Ιδιωτικό; (λ.χ. Δημόσιο Νοσοκομείο, Φορείς Παιδικής Φροντίδας κλπ)

- Ναι Όχι

19. Αν ναι, είστε ικανοποιημένος/η από τους μηχανισμούς διασύνδεσης της υπηρεσίας (πληροφορίες, συστάσεις κλπ) με τους φορείς που πρέπει να επισκεφτείτε;

- Πάρα πολύ ικανοποιημένος/η Πολύ ικανοποιημένος/η
Αρκετά ικανοποιημένος/η Λίγο ικανοποιημένος/η
Καθόλου ικανοποιημένος/η

20. Αν όχι, πιστεύετε πως είναι αναγκαία η διασύνδεση σας με άλλον φορέα προκειμένου να εξυπηρετηθείτε;

- Ναι Όχι

21. Σε ποιο βαθμό εξυπηρετηθήκατε / ικανοποιηθήκατε ως προς το αίτημά σας;

- Σε μεγάλο βαθμό Σε μέτριο βαθμό Ελάχιστα Καθόλου

22. Θα συστήνατε τη συγκεκριμένη υπηρεσία του Δήμου σε φίλους ή συγγενείς;

- Ναι Όχι

23. Αναφέρατε άλλες παρατηρήσεις σας σχετικά με την υπηρεσία

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ